

PLA MARC DEL COOPERATIVISME AGRARI CATALÀ

DOCUMENT DE DIAGNOSI TERRITORIAL

FEDERACIÓ DE
COOPERATIVES
AGRÀRIES
DE CATALUNYA

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura, Ramaderia,
Pesca, Alimentació i Medi Natural

ÍNDEX

PRESENTACIÓ DEL PROJECTE	4
ELEMENTS METODOLÒGICS I D'INTERPRETACIÓ DE DADES	5
Elements comuns	6
Diagnosi general	9
Diagnosi economicofinancera	9
LES COOPERATIVES DE LES COMARQUES DE BARCELONA	13
Diagnosi general	14
Diagnosi economicofinancera	17
LES COOPERATIVES DE LES COMARQUES DE GIRONA	21
Diagnosi general	22
Diagnosi economicofinancera	25
LES COOPERATIVES DE LES COMARQUES DE LLEIDA	28
Diagnosi general	29
LES COOPERATIVES DE L'ALT URGELL I EL PALLARS SOBIRÀ	33
Diagnosi general	33
Diagnosi economicofinancera	36
LES COOPERATIVES DE LES GARRIGUES	38
Diagnosi general	38
Diagnosi economicofinancera	41
LES COOPERATIVES DE LA NOGUERA	43
Diagnosi general	43
Diagnosi economicofinancera	46
LES COOPERATIVES DEL PLA D'URGELL	49
Diagnosi general	49
Diagnosi economicofinancera	52
LES COOPERATIVES DEL SEGRIÀ	55
Diagnosi general	55
Diagnosi economicofinancera	58
LES COOPERATIVES DE L'URGELL	60
Diagnosi general	60
Diagnosi economicofinancera	63

CONCLUSIONS GENERALS DE LES COOPERATIVES DE LES COMARQUES DE LLEIDA	65
Diagnosi general	65
Diagnosi economicofinancera	65
LES COOPERATIVES DE LES COMARQUES DE TARRAGONA	67
Diagnosi general	68
LES COOPERATIVES DE L'ALT CAMP	72
Diagnosi general	72
Diagnosi economicofinancera	75
LES COOPERATIVES DEL BAIX CAMP	78
Diagnosi general	78
Diagnosi economicofinancera	81
LES COOPERATIVES DEL BAIX PENEDÈS	84
Diagnosi general	84
Diagnosi economicofinancera	87
LES COOPERATIVES DE LA CONCA DE BARBERÀ	90
Diagnosi general	90
Diagnosi economicofinancera	93
LES COOPERATIVES DEL PRIORAT	96
Diagnosi general	96
Diagnosi economicofinancera	98
LES COOPERATIVES DEL TARRAGONÈS	101
Diagnosi general	101
Diagnosi economicofinancera	104
CONCLUSIONS GENERALS DE LES COOPERATIVES DE LES COMARQUES DE TARRAGONA	107
Diagnosi general	107
Diagnosi economicofinancera	107
LES COOPERATIVES DE LES COMARQUES DE LES TERRES DE L'EBRE	108
Diagnosi general	109
LES COOPERATIVES DEL BAIX EBRE	112
Diagnosi general	112
Diagnosi economicofinancera	115
LES COOPERATIVES DEL MONTSIÀ	118
Diagnosi general	118
Diagnosi economicofinancera	121
LES COOPERATIVES DE LA RIBERA D'EBRE	124
Diagnosi general	124
Diagnosi economicofinancera	127
LES COOPERATIVES DE LA TERRA ALTA	130
Diagnosi general	130
Diagnosi economicofinancera	133
CONCLUSIONS GENERALS DE LES COOPERATIVES DE LES TERRES DE L'EBRE	136
Diagnosi general	136
Diagnosi economicofinancera	136

PRESENTACIÓ DEL PROJECTE

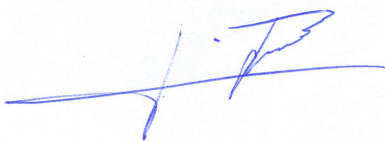
Tinc molt present el 14 d'abril de 2010, dia del darrer debat monogràfic sobre el món agrari al Parlament de Catalunya. Recordo el somriure còmplice dels companys quan sortíem, tard, de l'edifici. Es tractava d'un dia històric per al sector agroalimentari i, per descomptat, per a les cooperatives agràries. La Resolució 671/VIII recollia diverses demandes del cooperativisme agrari, essent una d'elles la que donava cobertura al Pla Marc del cooperativisme agrari català.

El document que ara teniu a les vostres mans és el primer resultat d'aquest Pla Marc, un document de diagnosi que presenta un retrat objectiu i acurat del sector i que vol ser un text de referència. Un estudi que no s'havia fet mai, necessàriament extens atenent la diversitat productiva, territorial, de model empresarial..., que conviu a Catalunya. Fet amb rigor i analitzant multitud de variables, tant des del punt de vista productiu i de participació en la cadena alimentària, com des del vessant economicofinancer. Facilitant magnituds i resums a diferents nivells, de caràcter general, dels diferents sectors o en funció de la tipologia de les cooperatives... Però, més enllà de ser una imatge fidel de la realitat, d'esdevenir un text de consulta, vol ser el ressort que doni impuls a la reflexió.

El beneficiari últim d'aquest treball ha d'ésser el sector cooperatiu agrari, perquè conèixer-lo és bàsic si es volen desenvolupar polítiques que contribueixin a la millora de la seva competitivitat, i que en garanteixin el creixement. No seria responsable fer-ho al segle XXI a partir de la intuïció o altres criteris més subjectius i, per tant, aquesta informació és imprescindible.

Però, sobretot, pretén ser l'element que defineixi les possibles línies d'actuació de futur, que prevegi sinergies i possibilitats d'intercooperació; si bé algunes d'aquestes accions podien semblar molt evidents a mesura que redactàvem la diagnosi, ha de ser el propi sector qui en defineixi el full de ruta i, per això, us demano la vostra participació en aquest procés. Aquest document tindrà sentit si realment serveix per consolidar les nostres empreses i, molt especialment, si ens és útil per construir el cooperativisme agrari del futur.

“Aquells que tenen el privilegi de saber, tenen l'obligació d'actuar”. Albert Einstein

Josep Pere Colat i Clua
President

ELEMENTS METODOLÒGICS I D'INTERPRETACIÓ DE DADES

ELEMENTS COMUNS

La diagnosi del Pla Marc del Cooperativisme Agrari català s'ha dividit en tres documents, en funció de l'àmbit de les dades:

- **Catalunya.** Dades globals del conjunt de cooperatives catalanes.
- **Sectorial.** Dades dels diferents sectors productius i/o orientacions productives principals.
- **Territorial.** Dades de cadascuna de les demarcacions i/o comarques on hi ha cooperatives.

Per a cadascun d'aquests documents i per als diferents nivells es presenta una diagnosi general i una d'economicofinancera. En aquest darrer cas, amb l'única excepció del document territorial, sempre es té en compte la categoria de cooperativa a l'hora de presentar la informació.

Àmbit temporal

L'àmbit temporal de l'estudi són els anys 2008 a 2012, per a la gran majoria de variables considerades, entenent per a un determinat any les dades corresponents a 31 de desembre d'aquella anualitat.

Quant a les dades econòmiques, s'han considerat els exercicis 2008 a 2011 (que es corresponen amb les campanyes agronòmiques 2007/2008 a 2010/2011), tenint present que les dades de l'exercici econòmic d'un determinat any es corresponen a les tancades aquella anualitat, amb independència del mes de tancament.

Definicions

A continuació es presenten algunes definicions o elements a tenir en compte a l'hora d'interpretar les dades:

- **Secció/Subsecció.** A efectes d'aquest estudi, s'entén per secció cadascuna de les activitats en què participa la cooperativa. S'han considerat les següents: arròs, cultius herbacis i farratges, planta viva, fruita dolça, cítrics, horta, oli d'oliva/oliva de taula, fruita seca i garrofa, vi/raïm, pinsos, ramaderia i llet.

Algunes d'aquestes seccions han estat subdividides en un nivell inferior de classificació, citades de vegades com subseccions, segons es reflecteix a continuació:

- Cultius herbacis i farratges: cultius herbacis, farratges
- Fruita seca i garrofa: ametlla, avellana, garrofa
- Ramaderia: porcí, boví de carn, aviram i ous, mel

Tant per a les seccions com per a les subseccions, una cooperativa pot participar en diferents activitats i, per tant, tenir també diverses seccions/subseccions alhora. Al llarg del text tant fem referència a aquest concepte estrictament amb el nom de secció/subsecció com d'activitat.

■ **Orientació productiva principal.** Es tracta de l'activitat productiva que més aporta en la xifra de negoci global de la cooperativa. S'han considerat les següents vuit orientacions productives principals:

1. Arròs
2. Cultius herbacis i farratges
3. Hortofructícola i planta viva
4. Oli d'oliva i fruita seca
5. Vins i caves
6. Ramaderia i pinsos
7. Llet i derivats
8. Altres activitats

A diferència de les seccions/subseccions, una cooperativa només està assignada a una única orientació productiva principal. Aquesta classificació ens permet agrupar cooperatives que, pel seu sector d'activitat, són similars. Es tracta d'una classificació especialment útil en la diagnosi economicofinancera.

Dins del grup d'altres activitats hi ha cooperatives en què no destaca especialment cap producció o bé les que tenen un pes rellevant en la venda d'inputs per als socis o el comerç minorista agroalimentari.

■ **Categoria de cooperativa.** Totes les cooperatives han estat classificades en única categoria que té en compte la facturació (<2 M€, 2-10 M€ i >10 M€) i el grau de participació en la cadena de valor (matèria primera i valor afegit):

- <2 M€ - matèria primera
- <2 M€ - valor afegit
- 2-10 M€ - matèria primera
- 2-10 M€ - valor afegit
- >10M€ - matèria primera
- >10M€ - valor afegit

El valor de la facturació s'ha considerat el de l'exercici 2011, per ser el més pròxim que es disposava en el moment d'elaborar les dades. La classificació en funció de la cadena de valor s'ha fet atenent la producció de l'orientació productiva principal agroalimentària (en el cas d'haver-n'hi diverses, s'ha estudiat la que major valor afegit aporta), amb els següents criteris:

■ **Matèria primera.** La cooperativa fa un mínim condicionament postcollita i/o conservació de la matèria primera que rep però la comercialitza sense massa transformació o confecció.

■ **Valor afegit.** La cooperativa clarament transforma la matèria primera o bé participa en fases (per exemple, l'envasament) que aporten més valor afegit en la cadena alimentària.

Es tracta d'una classificació especialment útil en la diagnosi economicofinancera perquè permet facilitar resultats que agrupen empreses més pròximes quant a dimensió i model de negoci.

En el document sectorial quan alguns dels grups tenien poques cooperatives se n'han creat de nous a partir de la fusió dels grups originals, per millorar l'anàlisi estadística.

- **Producció comercialitzada equivalent.** Una cooperativa pot comercialitzar la seva producció en diferents fases de transformació (per exemple, a la secció de vi/raïm pot comercialitzar raïm, most, vi tranquil...). Amb la finalitat que siguin comparables i es puguin sumar els imports, per determinades produccions s'ha determinat, aplicant uns factors de conversió, uns valors de producció comercialitzada equivalents, expressant d'aquesta manera un producte en la mateixa fase de transformació.
- **Facturació.** Com s'ha comentat, l'any d'aquesta variable farà referència al de tancament de l'exercici comptable.
- **Increment recent.** Es tracta del percentatge d'increment de les dades del darrer any/campanya d'una sèrie en relació amb la immediatament precedent.
- **Increment històric.** Es tracta del percentatge d'increment de les dades del darrer any/campanya d'una sèrie en relació amb el primer.
- **Demarcacions territorials.** S'han considerat les següents:
 - Barcelona
 - Girona
 - Lleida
 - Tarragona o Tarragona (excepte Terres de l'Ebre), citada indistintament en el text d'ambdues formes. Agrupa les comarques següents: Alt Camp, Baix Camp, Baix Penedès, Conca de Barberà, Priorat i Tarragonès
 - Terres de l'Ebre: Agrupa les comarques següents: Baix Ebre, Montsià, Ribera d'Ebre i Terra Alta

Variables assignades a la cooperativa, no a una activitat concreta

Algunes variables de l'enquesta (socis, treballadors, consell rector, per exemple) fan referència al conjunt de la cooperativa i no a una de les seves activitats concretes. Això vol dir que, per exemple, quan es presenten les dades agregades del nombre de socis d'una orientació productiva determinada no significa que tots, necessàriament, participin en aquesta activitat, sinó que s'integren en una cooperativa que sí que la té.

Altres consideracions

En variables expressades en nombre mitjà de persones (p.e. nombre de treballadors per cooperativa) els valors s'arrodoneixen a l'enter més pròxim. Tot i això la determinació dels increments es fa a partir dels valors originals amb decimals.

DIAGNOSI GENERAL

Cooperatives àmbit de l'estudi

Les empreses que formen part d'aquesta diagnosi es corresponen amb les cooperatives i societats agràries de transformació (SAT) associades a la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya (FCAC). Per tant, les cites genèriques a "cooperatives agràries" en el text s'ha d'entendre que fan referència a aquestes empreses, amb independència de la seva forma jurídica. Pel que fa a les cooperatives, representen la pràctica totalitat del conjunt de cooperatives agràries inscrites en el Registre de Cooperatives, especialment atenent al seu volum de facturació.

En tots els casos es tracta d'empreses que aglutinen agricultors o ramaders amb la finalitat genèrica de comercialitzar i/o transformar la producció agroalimentària, des d'un vessant majoritari d'agroindústria. Aquest tret les distingeix d'altres empreses del sector inscrites en el Registre de Cooperatives però que tenen més la consideració exclusivament d'unió de socis per a l'exploració conjunta de la terra.

En la següent taula es mostra el nombre d'empreses objecte de la diagnosi general a nivell de Catalunya (només 6 tenen forma jurídica de SAT):

Any	2008	2009	2010	2011	2012
Nombre empreses	250	246	244	237	231

Recollida de dades

Les dades de les cooperatives agràries d'aquest apartat es basen fonamentalment en un treball de camp realitzat a partir d'enquestes individualitzades de la totalitat de cooperatives sòcies de la FCAC.

DIAGNOSI ECONOMICOFINANCERA

Cooperatives àmbit de l'estudi

L'estudi econòmic, a diferència de la part general, fa referència a un nombre estàtic de cooperatives, en concret 207. S'han analitzat les dades d'aquelles cooperatives de les quals teníem informació econòmica completa dels quatre exercicis considerats (2008, 2009, 2010 i 2011), atès que d'aquesta manera en cada grup sectorial o territorial hi ha exactament el mateix nombre de cooperatives en tots els exercicis i, per tant, permet veure l'evolució de les dades al llarg dels quatre anys comparativament.

Una altra diferència entre l'estudi general i la part econòmica, és que en aquesta darrera hem descartat totes les empreses que no tinguin com a forma jurídica la de societat cooperativa, mentre que a la part global, s'inclouen també dades de societats agràries de transformació. Aquesta decisió també està encaminada a fer que les dades analitzades siguin comparables, atès que les societats cooperatives, per les seves característiques jurídiques tenen un règim econòmic molt particular i, fins i tot, una regulació comptable adaptada. Hem considerat, per

tant, que barrejar estats financers de diferents tipus de societats no permetia extreure conclusions sobre la situació financera real. Essent el món cooperatiu, l'objectiu final d'aquest estudi, hem optat per descartar les societats agràries de transformació de l'anàlisi econòmica.

Quant a la classificació de les cooperatives a les diferents seccions d'activitat, també s'ha d'explicar que, malgrat que la major part de cooperatives tenen més d'una activitat, a efectes de l'estudi econòmic, ha estat necessari definir a cada cooperativa dins de la categoria en funció del que hem anomenat la seva orientació productiva principal, segons els grups que s'han explicat en l'apartat anterior.

Cal tenir en compte que les dades econòmiques analitzades corresponen als estats financers finals de la cooperativa, en aquestes s'inclouen el total d'activitats de l'empresa, a excepció de la secció de crèdit, d'aquelles que en tenen. Per tant, en algun apartat de l'anàlisi, concretament en les gràfiques de comparativa costos unitaris versus volum de producció que estan recollides en les anàlisis dels grups sectorials, el càlcul del cost inclou el total de la despesa de la cooperativa en l'exercici 2011, mentre que la producció fa referència a l'activitat productiva principal. Cert que aquest fet suposa una limitació en la interpretació de les dades resultants, però tot i així hem trobat interessant fer constar aquesta dada.

Respecte a no incloure els estats financers de les seccions de crèdit, cal dir que l'activitat financera de la secció de crèdit té unes característiques molt diferenciadores a l'activitat industrial o comercial, per tant, els seus balanços presenten variacions importants, fent que no siguin comparables els balanços de cooperatives que no disposen d'aquesta secció amb els consolidats de les que sí que en tenen. En tot cas, seria necessari analitzar de forma separada l'activitat d'aquestes seccions, però això és objecte d'altres estudis que ja es duen a terme per part de l'ASC, SCCL. Atesa l'obligació de les cooperatives de presentar els estats financers de l'activitat de la secció de crèdit de forma separada, no ha estat difícil obtenir aquesta informació.

Tot i així, sí que hem tingut en compte en relació amb les seccions de crèdit, l'ús que les seccions agràries de les cooperatives en fan per al seu finançament, calculant en quina mesura aquestes empreses utilitzen els recursos disponibles en la secció de crèdit per al propi finançament.

Variables analitzades

El nostre objectiu ha estat donar al lector una idea clara i concisa de l'evolució a nivell econòmic i financer de les cooperatives a Catalunya i dels diferents grups sectorials i territorials entre els exercicis 2008 i 2011. Simplificar massa l'anàlisi economicofinancera implicava el risc de deixar-nos informació important pel camí, però voler fer un estudi exhaustiu suposava donar una quantitat de dades i informació massa voluminosa arriscant-nos a no poder arribar a conclusions concretes i entenedores.

En busca d'aquest equilibri, es va decidir que en tots els grups s'analitzarien les següents variables en relació amb els estats financers agrupats de les cooperatives integrants del grup:

- Evolució de la xifra de negocis
- Anàlisi de les principals ràtios economicofinanceres

A més, en estudis sectorial i global també s'han analitzat els següents punts:

- Evolució de les principals despeses d'explotació
- Estructura del balanç
- Finançament de les inversions
- Composició dels passius

Exclusivament en l'anàlisi dels grups sectorials, es va afegir la gràfica que compara per al 2011 el cost unitari (és a dir total de despeses d'explotació entre volum de producció) versus volum de producció.

criteris d'anàlisi economicofinancera a tenir en compte

Totes les dades s'han introduït en un model abreujat (balanç de situació i comptes de resultats) adaptat a la normativa vigent en la data d'elaboració de l'estudi. Això ha suposat haver d'adaptar els formats presentats per les cooperatives en els seus comptes anuals, perquè en els últims anys s'han produït diversos canvis normatius en relació amb la comptabilitat que han afectat les societats cooperatives. Especialment les dades relatives als exercicis 2008 i 2009, han hagut de ser adaptades. Els balanços integrats de cada grup analitzat, els podreu trobar a l'apartat del Pla Marc a www.cooperativesagrari.cat.

Algunes cooperatives han adaptat estatutàriament el seu exercici econòmic a la campanya natural del seu producte. En aquests casos d'exercicis partits, les dades s'han introduït en relació amb les dates corresponents a l'any de tancament. És a dir, l'exercici 2008/2009, estarà juntament amb les dades de l'exercici 2009. En la majoria dels casos es comença un nou exercici econòmic amb l'inici de la campanya (moment en què entra el producte a la cooperativa). Quan l'exercici econòmic és equivalent a l'any natural, en el moment de tancament o bé es periodifiquen els ingressos i despeses de la campanya iniciada a l'exercici següent, o bé es fa una valoració provisional de les existències de producte i els imports pendents de liquidar al soci, traslladant igualment el resultat d'aquella campanya a l'exercici següent. Per tant, la campanya iniciada a mitjan o final de 2008 tindrà efectes en l'exercici econòmic 2009, que serà l'equivalent a l'exercici 2008/2009 de la cooperativa que ha adaptat el seu exercici a la campanya.

Un altre aspecte molt específic del finançament de l'empresa cooperativa és el de les aportacions dels socis al capital. Històricament el capital de la cooperativa ha estat variable atenent al principi de portes obertes. La norma segona de l'Ordre EHA/3360/2010 que regula els aspectes comptables de les cooperatives, estableix que quan les aportacions de capital són reemborsables en el cas que el soci vulgui marxar de la cooperativa, aquestes han d'estar classificades al passiu i no dins de fons propis. Tot i que la Llei de Cooperatives de Catalunya s'ha adaptat donant la possibilitat a les cooperatives que ho vulguin de modificar els seus estatuts introduint un tipus d'aportació de la que el Consell Rector pot refusar-ne el reemborsament en cas de baixa del soci, a la pràctica han estat poques les cooperatives agràries que han aplicat la modificació; en concret tenim coneixement d'11 casos entre les 207 cooperatives que formen part de l'estudi.

Aquesta modificació comptable ha estat d'obligada aplicació a partir del gener de 2011. Per tant, se'ns generava un conflicte a l'hora d'analitzar l'evolució dels balanços entre el 2008 i el 2011. El canvi normatiu no ha implicat, a la pràctica, un canvi de la naturalesa real d'aquestes aportacions. En conseqüència, aquest no s'havia de reflectir en una diferent lectura dels balanços de 2011, motiu pel qual es va decidir que la figura del capital apareixeria classificada en la mateixa partida del balanç en els quatre exercicis. En el cas de les 11 cooperatives que tenim coneixement que han modificat els estatuts en aquest sentit, sempre com a fons propi, i en la resta els quatre anys com a passiu.

Ara bé, a l'hora d'analitzar i treure conclusions de les dades presentades, hem de tenir en compte les característiques especials d'aquest passiu. Si bé és cert que l'aportació de capital és reemborsable en cas de baixa, aquest retorn està subjecte a una sèrie de limitacions i deduccions en funció del tipus de baixa. Tanmateix, sobre l'import a retornar es poden deduir les pèrdues contemplades en el balanç de tancament de l'exercici en què sigui efectiva la baixa, sempre en funció de la participació del soci sortint en l'activitat cooperativitzada. I no cal oblidar que únicament és exigible en cas que el soci es vulgui desvincular de l'empresa o liquidació d'aquesta, és a dir, no hi ha un termini de retorn establert. Aquestes característiques específiques del capital cooperatiu, fan que sigui una figura no comparable amb altres tipus de passius i que s'hagi d'analitzar la seva implicació de forma diferenciada.

Col·laboració UdL

La introducció, elaboració i anàlisi de les dades econòmiques, i la redacció dels diferents apartats i conclusions de la diagnosi econòmica ha estat responsabilitat de l'equip de treball del Departament d'Administració d'Empreses i Gestió Econòmica dels Recursos Naturals (AE-GERN) de la Universitat de Lleida dirigit per la Dra. Yolanda Montegut i amb la col·laboració de Begoña Arias.

LES COOPERATIVES DE LES COMARQUES DE BARCELONA

DIAGNOSI GENERAL

Xifres bàsiques a tenir presents

Taula 2. Evolució de diferents magnituds de les cooperatives de la demarcació territorial de Barcelona entre 2008 i 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012	Increment recent	Increment històric
Cooperatives agràries	31	31	31	28	27	-3,6%	-12,9%
Cooperatives agràries primer grau	29	29	29	26	25	-3,8%	-13,8%
Cooperatives agràries segon grau	2	2	2	2	2	0,0%	0,0%
Ocupats (nombre)	529	565	554	530	534	0,8%	0,9%
Ocupats (mitjana cooperativa)	17	18	18	19	20	4,5%	15,9%
Socis (nombre)	8.915	8.676	8.735	8.527	8.023	-5,9%	-10,0%
Socis productors (nombre)	-	-	3.181	3.454	3.183	-7,8%	-
Membres del consell rector (mitjana cooperativa)	9	9	9	10	10	0,2%	5,0%
Facturació (€)	201.665.829	226.756.433	231.796.501	262.163.265	-	13,1%	30,0%
Facturació (€/cooperativa)	6.505.349	7.314.724	7.477.306	9.362.974	-	25,2%	43,9%

El nombre de cooperatives de la demarcació de Barcelona és estable durant els primers anys, però es redueix durant el 2011 i 2012, fruit de la desaparició de cooperatives de primer grau, atès que les de segon grau es mantenen constants. Els ocupats augmenten durant el 2009, disminueixen el 2010 i 2011 i s'incrementen un 0,8% el 2012 i la mitjana de membres del consell rector és d'entre 9 i 10 per cooperativa.

Tant el volum de facturació com la facturació mitjana segueixen una tendència creixent, tot i la reducció del nombre de cooperatives, amb un increment històric del 30,0% i del 43,9%, respectivament.

Taula 3. Evolució del pes en relació amb el conjunt de Catalunya (%) de diferents magnituds de les cooperatives de la demarcació territorial de Barcelona entre 2008 i 2012.

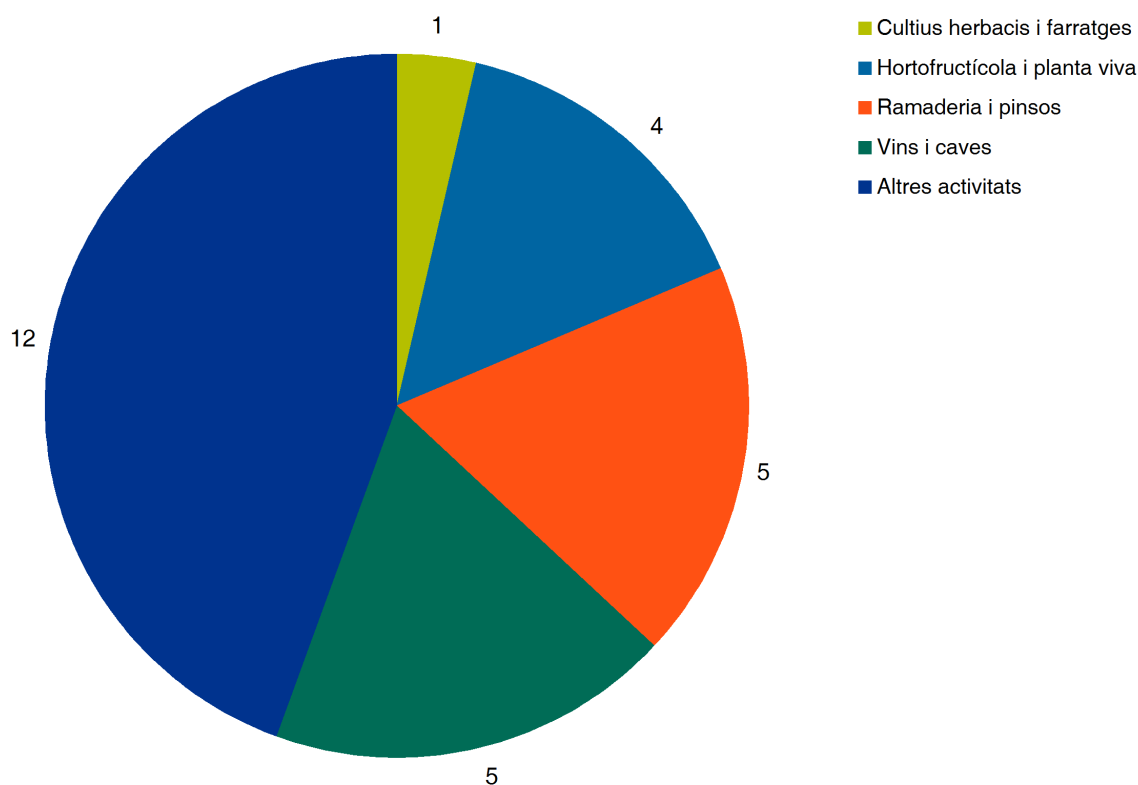
	2008	2009	2010	2011	2012
Cooperatives agràries	12,4	12,6	12,7	11,8	11,7
Cooperatives agràries primer grau	12,2	12,4	12,6	11,7	11,6
Cooperatives agràries segon grau	15,4	15,4	14,3	14,3	13,3
Ocupats	11,9	13,0	13,4	13,3	12,8
Socis	12,5	11,9	11,6	10,9	10,5
Socis productors	-	7,5	9,3	9,6	8,8
Facturació	13,6	16,5	17,2	17,6	-

Les cooperatives de Barcelona representen més del 10% sobre el total de Catalunya, les de primer i segon grau es mantenen força constants els primers anys, amb una lleugera reducció durant el 2011. És destacable l'augment dels ocupats a partir del 2009, que passen a ser més del 13% del conjunt de Catalunya, mentre que els socis disminueixen gradualment els socis productors tendeixen a créixer.

Quant al volum de facturació, les cooperatives de Barcelona presenten un increment del 28% el 2011 si es compara amb el 2008 i un pes de més del 17% sobre el total.

Distribució per activitat productiva principal

Gràfic 1. Nombre de cooperatives segons l'orientació productiva principal a la demarcació territorial de Barcelona a 2012.

De les 27 cooperatives existents a la demarcació de Barcelona durant el 2012, el 44,4% la seva orientació productiva principal és altres activitats, el 18,5% es reparteix entre ramaderia i pinsos i vins i caves, el 14,8% són hortofructícoles i de planta viva i, finalment, el 3,8% restant de cultius herbacis i farratges.

El volum de producció

Taula 4. Volums comercialitzats equivalents en les cooperatives de la demarcació territorial de Barcelona (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Cultius herbacis excepte farratges (kg)	19.084.482	13.011.622	14.803.470	14.669.881	-0,9%	-23,1%
Fruita de llavor (kg)	12.000	358.552	11.600	533.066	4.495,4%	4.342,2%
Fruita de pinyol (kg)	181.460	242.877	154.771	224.077	44,8%	23,5%
Horta equivalent (kg)	4.464.870	5.505.419	5.383.799	14.698.284	173,0%	229,2%
Planta viva (unitats)	15.202.263	15.051.799	15.738.884	-	-	-
Oli d'oliva (kg)	86.063	58.605	95.122	57.659	-39,4%	-33,0%
Ametlla (kg closca)	142.579	105.180	99.755	66.205	-33,6%	-53,6%
Aviram (caps)	52.161	50.928	52.118	51.729	-0,7%	-0,8%
Boví de carn (caps)	4.021	2.832	2.744	2.518	-8,2%	-37,4%
Porcí d'engreix (caps)	196.130	186.714	168.724	111.032	-34,2%	-43,4%
Pinso (kg)	153.066.061	285.166.456	296.543.772	305.992.572	3,2%	99,9%
Vi (hl)	713.906	664.418	730.526	531.400	-27,3%	-25,6%
Llet (l llet crua)	26.698.846	27.000.000	28.000.000	26.127.791	-6,7%	-2,1%

Es fa evident que Barcelona, en relació amb la resta de demarcacions territorials, té un volum comercialitzat més elevat en les produccions d'horta equivalent, de planta viva i de boví de carn.

Les cooperatives amb un major increment en el volum de comercialització, durant el període 2007/2011, són les d'horta amb un 229,2%, les de fruita de llavor amb un 4.342,2% i les de pinso amb un 99,9%. La resta de productes es mantenen estables, amb variacions poc destacables.

Taula 5. Imports comercialitzats (€) en les cooperatives de la demarcació territorial de Barcelona (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Cultius herbacis excepte farratges	3.645.519	1.773.325	2.421.701	2.837.809	17,2%	-22,2%
Fruita de llavor	13.020	6.861	9.822	7.424	-24,4%	-43,0%
Fruita de pinyol	179.143	217.626	177.833	395.175	122,2%	120,6%
Horta equivalent	2.395.416	2.160.063	2.332.828	8.203.937	251,7%	242,5%
Planta viva	26.952.784	25.054.451	24.373.191	-	-	-
Oli d'oliva	397.021	329.395	347.838	218.934	-37,1%	-44,9%
Ametlla	103.141	98.646	73.462	49.914	-32,1%	-51,6%
Aviram	459.275	479.435	506.799	501.810	-1,0%	9,3%
Boví de carn	3.596.132	2.830.903	2.685.826	2.797.859	4,2%	-22,2%
Porcí d'engreix	21.247.532	18.933.373	17.090.417	12.633.593	-26,1%	-40,5%
Pinso	40.489.550	79.799.408	72.922.983	102.107.313	40,0%	152,2%
Vi	42.888.045	38.821.690	39.193.040	32.873.776	-16,1%	-23,3%
Llet	10.528.000	8.599.000	8.644.451	8.730.200	1,0%	-17,1%

Les cooperatives de la demarcació de Barcelona amb un major import comercialitzat són les de vi i les de pinso que representen un 78,8% sobre el total, les d'horta són les que mostren un major increment del seu import de comercialització.

Conclusions

En els darrers anys la demarcació territorial de Barcelona ha experimentat una reducció del nombre de cooperatives, de treballadors i de la massa social però, contràriament, s'ha incrementat de manera considerable el volum de facturació.

El pes de les cooperatives de Barcelona en relació amb el conjunt de Catalunya és inferior a les demarcacions territorials de Lleida, Tarragona (excepte Terres de l'Ebre) i Terres de l'Ebre, essent aproximadament un 12% sobre el total.

Les cooperatives de Barcelona que més han augmentat la comercialització són les hortofructícoles, especialment les de fruita de llavor i d'horta, tot i que les cooperatives amb un import comercialitzat superior són les productores de pinso, vi i planta viva.

DIAGNOSI ECONOMICOFINANCERA

Dades generals

Taula 6. Evolució dels ingressos d'explotació (€) de les cooperatives de Barcelona.

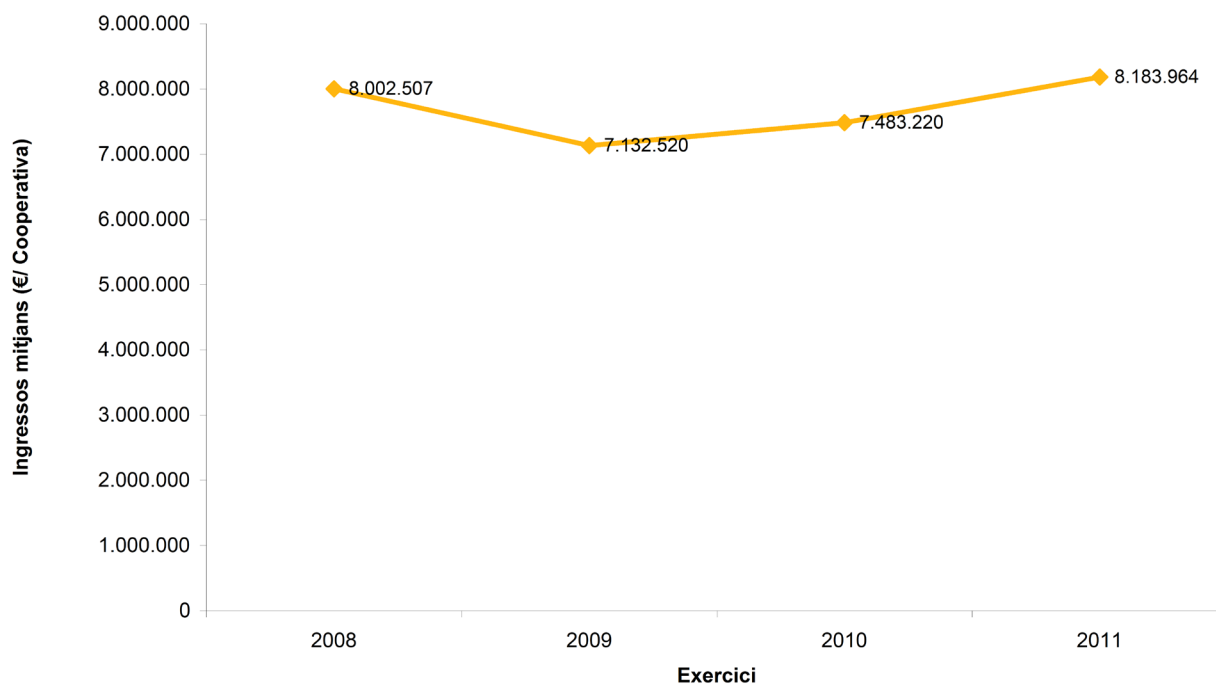
	2008	2009	2010	2011
Suma del grup	200.062.670	178.313.004	187.080.507	204.599.088
Nombre de cooperatives	25	25	25	25
Dada màxima	60.171.553	47.329.571	47.683.934	54.119.393
Dada mínima	25.375	21.016	28.174	37.373
Mitjana grup	8.002.507	7.132.520	7.483.220	8.183.964

Les cooperatives objecte d'estudi situades a la província de Barcelona són 25. Dins d'aquest grup, la que factura més té uns ingressos de 54 milions d'euros i la que factura menys 37.000 euros, aproximadament, la qual cosa evidencia la diferència de dimensió existent entre aquestes empreses.

Les cooperatives objecte d'estudi situades a la província de Barcelona són 25. Dins d'aquest grup, la que factura més té uns ingressos de 54 milions d'euros i la que factura menys 37.000 euros, aproximadament, la qual cosa evidencia la diferència de dimensió existent entre aquestes empreses.

Evolució de la xifra de negocis d'ingressos

Gràfic 2. Evolució dels ingressos d'explotació (€) mitjans de les cooperatives de Barcelona (€/cooperativa)

La gràfica mostra l'evolució dels ingressos d'explotació mitjans de les cooperatives de Barcelona.

S'observa una forta davallada l'any 2009 de prop del 10%, però es recupera en els anys posteriors quedant lleugerament per sobre dels volums inicials (any 2008) l'any 2011.

L'evolució d'aquestes dades, tot i que positiva, no és exactament la mateixa que s'observa en l'estudi general. El motiu és que el nombre de cooperatives analitzades des d'un punt de vista econòmic i financer és inferior al total real de societats cooperatives a Barcelona, atès que no ha estat possible disposar de totes les dades.

Principals ràtios economicofinaceres

Taula 7. Ràtios de les cooperatives de Barcelona.

Ràtio	Determinació	Llindar favorable	2008	2009	2010	2011
Finançament actiu no corrent amb Patrimoni net	Patrimoni net / Actiu no corrent	>50%	77,5%	84,7%	81,8%	78,2%
Finançament actiu corrent amb fons permanents	Fons permanents / Actiu no corrent	>100%	135,1%	137,6%	133,6%	134,7%
Fons de maniobra real	Actiu corrent - passiu corrent	Positiu	19.149.659	19.875.049	18.872.737	20.810.612
Endeutament	Passius / Total actiu	50-60%	68,6%	65,5%	66,9%	68,6%
Qualitat del deute (deute a curt / deute total)	Passiu corrent / Passius		66,0%	67,2%	68,7%	66,9%
Deute procedent dels socis	Deutes amb socis/Passius socis		14,1%	17,9%	18,8%	33,9%
Cash-flow	Resultat + amortitzacions +/- Provisions - Subvencions de capital	Positiu	4.259.446	3.700.695	4.627.499	4.874.593
Capacitat de devolució	Cash flow / Passius	Positiu	0,05	0,04	0,05	0,05
Autonomia	Patrimoni net / Actiu		31,4%	34,5%	33,1%	31,4%
Liquiditat	Actiu corrent / Passiu corrent	1-1,5	1,3	1,3	1,3	1,3
Tresoreria	Disponible + realitzable / Passiu corrent	>0,8	0,9	1,0	0,9	0,8
Disponibilitat	Disponible / Passiu corrent	0,1-0,3	0,1	0,1	0,1	0,1
Capacitat d'autofinançament	Cash flow / Vendes	Positiu	0,02	0,02	0,02	0,02
% d'utilització dels recursos de la secció de crèdit per finançar la cooperativa	Crèdits entre seccions / dipòsits de la secció de crèdit	<50%	12,2%	12,1%	11,4%	10,8%

De les ràtios que es mostren en el quadre destaca l'endeutament que, a priori, pot semblar excessiu atès que el llindar màxim se situaria al voltant del 60%, i s'observa que tots els anys se supera en gairebé 10 punts percentuals, no obstant, cal tenir en compte que el capital dels socis es considera exigible i, per tant, si es visualitza com a part del patrimoni net la ràtio quedaria en un valor que es podria considerar al límit del correcte.

S'observa un fons de maniobra adequat per afrontar amb recursos a curt termini els deutes amb venciment proper; analitzant la tresoreria els valors són acceptables però no amb excessiva comoditat, per exemple la ràtio de disponibilitat està en el mínim acceptable, tot i que es pot fer front a la devolució dels deutes a curt termini amb la tresoreria disponible. Cal esmentar que en els quatre anys analitzats es genera flux de caixa, però molt baix respecte el volum de vendes.

El percentatge d'utilització de la secció de crèdit corresponent a les tres cooperatives que realitzen aquesta activitat fa palès que utilitzen la secció de crèdit com a mecanisme de finançament, i s'observa que aquest percentatge es correcte i va disminuint en els anys 2010 i 2011.

Conclusions

Les cooperatives de les comarques de Barcelona han tingut una forta davallada d'ingressos mitjans derivats de l'explotació durant l'any 2009, però a partir de l'any 2010 han millorat recuperant els nivells del 2008.

Tot i aquesta davallada d'ingressos, la composició dels balanços no ha experimentat grans canvis en el decurs dels anys estudiats.

El punt destacable és l'estructura del balanç atès que, en tots els anys objecte d'estudi, els fons permanents són superiors als actius no corrents, deixant un fons de maniobra acceptable.

LES COOPERATIVES DE LES COMARQUES DE GIRONA

DIAGNOSI GENERAL

Xifres bàsiques a tenir presents

Taula 8. Evolució de diferents magnituds de les cooperatives de la demarcació territorial de Girona entre 2008 i 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012	Increment recent	Increment històric
Cooperatives agràries	22	21	20	18	18	0,0%	-18,2%
Cooperatives agràries primer grau	21	20	19	17	17	0,0%	-19,0%
Cooperatives agràries segon grau	1	1	1	1	1	0,0%	0,0%
Ocupats (nombre)	190	217	204	203	234	15,3%	23,2%
Ocupats (mitjana cooperativa)	9	10	10	11	13	15,3%	50,5%
Socis (nombre)	2.839	2.574	2.443	2.377	2.345	-1,3%	-17,4%
Socis productors (nombre)	-	-	1.243	1.246	1.526	22,5%	-
Membres del consell rector (mitjana cooperativa)	9	9	8	9	9	0,0%	1,5%
Facturació (€)	102.468.462	85.183.435	80.709.317	87.567.510	-	8,5%	-14,5%
Facturació (€/cooperativa)	4.657.657	4.056.354	4.035.466	4.864.862	-	20,6%	4,4%

Les cooperatives de la demarcació territorial de Girona s'han reduït, amb un decrement històric del 18,2%; les de primer grau han disminuït en igual mesura i les de segon grau s'han mantingut estables. Els ocupats s'han incrementat entre el 2009 i el 2012, el nombre de socis s'ha reduït de forma destacable i els socis productors han augmentat durant els darrers anys.

Els membres del consell rector per cooperativa es mantenen força constants i el volum de facturació es redueix entre el 2009 i el 2010 però s'incrementa en un 8,5% el 2011 respecte l'any anterior.

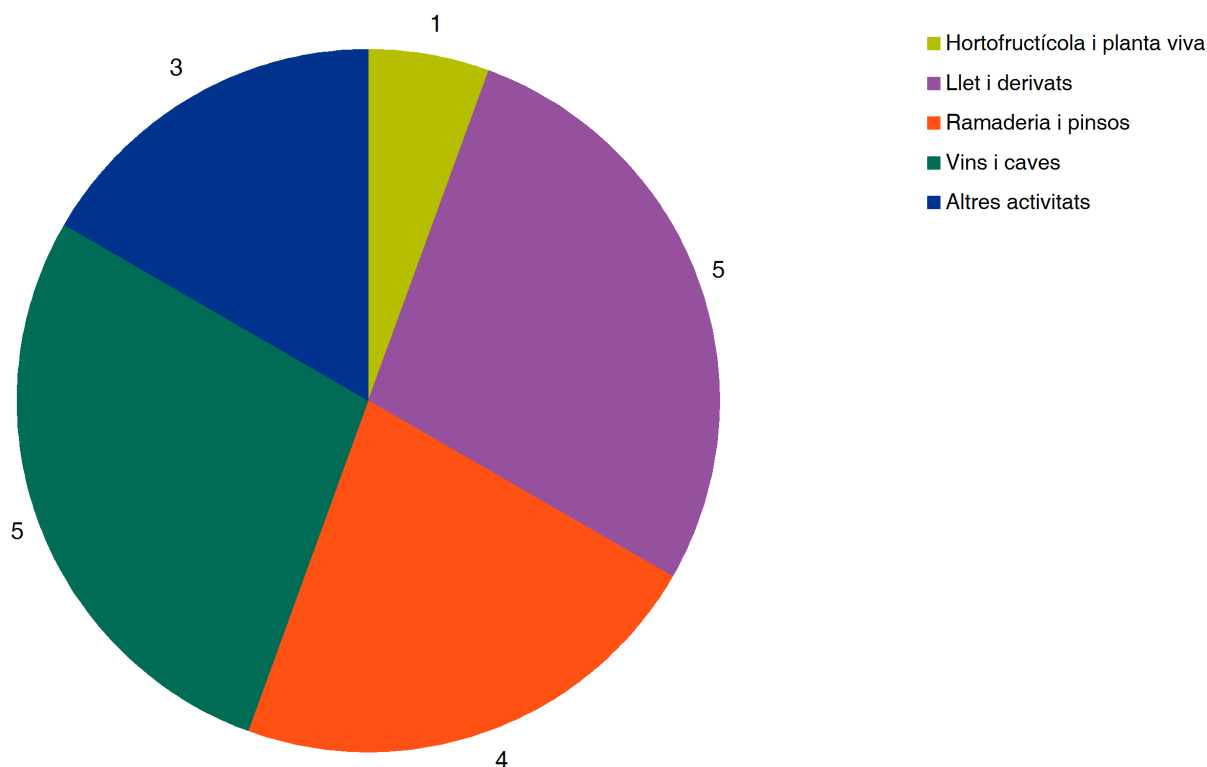
Taula 9. Evolució del pes en relació amb el conjunt de Catalunya (%) de diferents magnituds de les cooperatives de la demarcació territorial de Girona entre 2008 i 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012
Cooperatives agràries	8,8	8,5	8,2	7,6	7,8
Cooperatives agràries primer grau	8,9	8,6	8,3	7,6	7,9
Cooperatives agràries segon grau	7,7	7,7	7,1	7,1	6,7
Ocupats	4,3	5,0	4,9	5,1	5,6
Socis	4,0	3,5	3,2	3,1	3,1
Socis productors	-	-	3,6	3,4	4,2
Facturació	6,9	6,2	6,0	5,9	-

Les cooperatives de la demarcació de Girona representen aproximadament un 8% sobre el total de Catalunya, i es detecta una lleugera reducció durant el 2011 i el 2012. El nombre d'ocupats, amb una representació del 4% al 2008, s'incrementa durant el 2009, 2011 i 2012 i els socis segueixen una línia descendent en els últims anys, contràriament als socis productors que augmenten significativament durant el 2010 i el 2012. Cal destacar que el pes del volum de facturació de les cooperatives de Girona sobre el total mostra una davallada del 14,5% l'any 2011 en relació amb el 2008.

Distribució per activitat productiva principal

Gràfic 3. Nombre de cooperatives segons l'orientació productiva principal a la demarcació territorial de Girona a 2012.

Durant el 2012, considerant l'orientació productiva principal de les 18 cooperatives de la demarcació territorial de Girona, el 27,8% són de llet i derivats i vins i caves, el 22,2% de ramaderia i pinso, el 16,6% d'altres activitats i el 5,6% hortofructícoles i planta viva.

El volum de producció

Taula 10. Volums comercialitzats equivalents en les cooperatives de la demarcació territorial de Girona (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Cultius herbacis excepte farratges (kg)	1.484.609	1.131.503	-	-	-	-
Fruita de llavor (kg)	21.856.843	25.559.298	24.863.770	22.970.963	-7,6%	5,1%
Fruita de pinyol (kg)	783.033	676.513	588.294	525.322	-10,7%	-32,9%
Planta viva (unitats)	110.472	148.207	34.054	-	-	-
Oli d'oliva (kg)	30.212	303.905	241.483	264.720	9,6%	776,2%
Boví de carn (caps)	490	500	-	-	-	-
Pinso (kg)	58.855.853	43.021.061	31.843.601	25.638.255	-19,5%	-56,4%
Vi (hl)	18.567	32.192	33.338	33.217	-0,4%	78,9%
Llet (l llet crua)	98.294.286	102.671.893	104.469.617	107.852.849	3,2%	9,7%

En línies generals, la demarcació territorial de Girona comercialitza un volum de llet crua superior al de la resta de demarcacions territorials.

En el període 2007/2011 les cooperatives amb una davallada més important de volum comercialitzat són les de cultius herbacis excepte farratges, les de boví de carn, que no comercialitzen durant les campanyes 2009/2010 i 2010/2011, i les de planta viva i pinso amb un decrement històric del 99,8% i del 56,4%, respectivament. Per contra, les cooperatives d'oli d'oliva augmenten considerablement el seu volum de comercialització amb un 776,2% i les de vi un 78,9%.

Cal destacar que el volum comercialitzat durant el 2010/2011 en relació amb el 2009/2010 es redueix en la majoria dels productes, exceptuant l'oli d'oliva i la llet.

Taula 11. Imports comercialitzats (€) en les cooperatives de la demarcació territorial de Girona (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Cultius herbacis excepte farratges	253.209	154.150	-	-	-	-
Fruita de llavor	14.137.783	12.842.801	11.427.795	13.503.024	18,2%	-4,5%
Fruita de pinyol	548.801	277.167	215.706	258.366	19,8%	-52,9%
Planta viva	30.612	36.952	17.935	-	-	-
Oli d'oliva	97.520	1.139.518	991.047	1.318.007	33,0%	1.251,5%
Boví de carn	-	-	-	-	-	-
Pinso	15.582.045	9.419.349	7.945.974	9.937.114	25,1%	-36,2%
Vi	1.184.946	3.190.148	3.299.751	3.589.371	8,8%	202,9%
Llet	47.343.938	41.469.448	40.413.466	44.134.702	9,2%	-6,8%

Entre el 2007 i el 2011, l'import comercialitzat de tots els productes es redueix, excepte en el cas del vi i de l'oli d'oliva. No obstant, s'observa una lleugera millora en la campanya 2010/2011, atès que totes les produccions, exceptuant la planta viva, augmenten el seu import comercialitzat, essent les cooperatives amb un import superior les de llet amb un 60,7%, fruita de llavor amb un 18,6% i pinso amb un 13,7%.

Conclusions

En general l'evolució de les cooperatives de la demarcació de Girona és favorable atès que, tot i una reducció del nombre de cooperatives i de la massa social, els treballadors i els socis productors augmenten de forma significativa en els darrers anys. El volum de facturació presenta una lleu reducció, però la facturació mitjana s'incrementa, la qual cosa demostra que la seva situació econòmica és positiva.

El pes de les cooperatives de Girona en relació amb el conjunt de Catalunya és inferior a la resta de demarcacions, essent entre un 7% i un 8% sobre el total.

Les cooperatives de Girona centren la seva comercialització en les produccions de llet, vi i fruita de llavor i, en les últimes campanyes, s'ha incrementat considerablement el volum comercialitzat d'oli d'oliva. És remarcable que les cooperatives de fruita de llavor, pinso i vi són les que obtenen uns imports superiors en la comercialització dels seus productes.

DIAGNOSI ECONOMICOFINANCERA

Dades generals

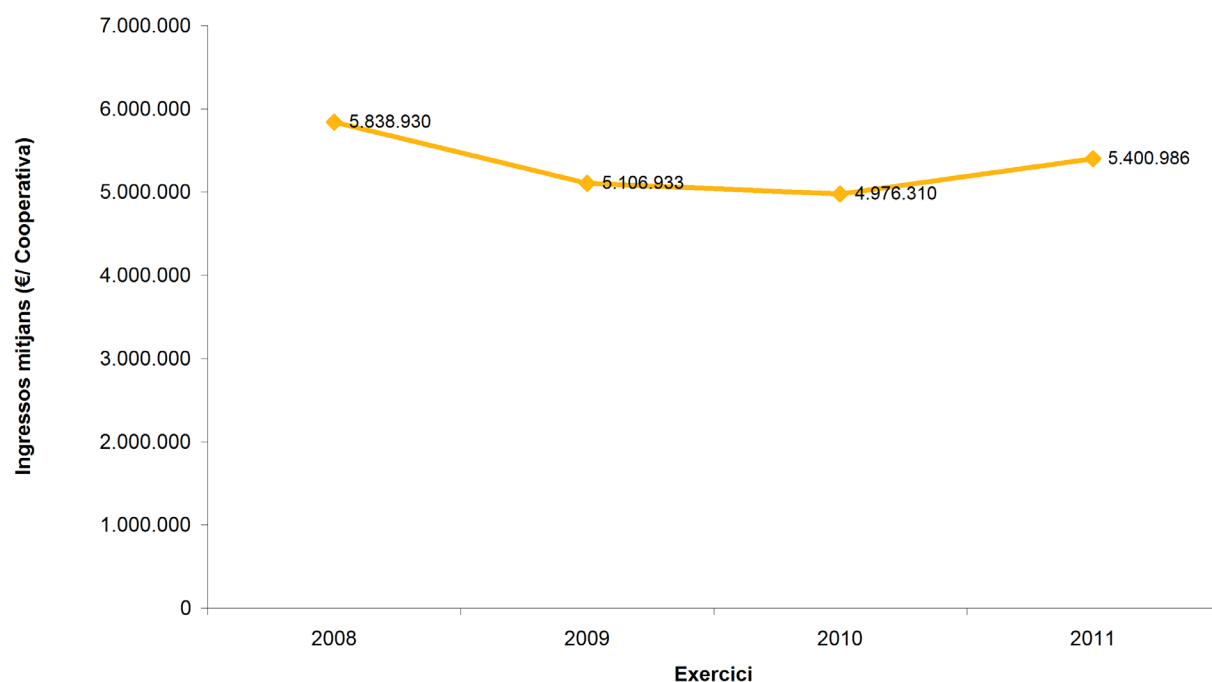
Taula 12. Evolució dels ingressos d'explotació (€) de les cooperatives de Girona

	2008	2009	2010	2011
Suma del grup	81.745.027	71.497.066	69.668.335	75.613.805
Nombre de cooperatives	14	14	14	14
Dada màxima	17.315.241	15.412.351	14.270.815	15.779.527
Dada mínima	129.616	62.265	52.222	50.223
Mitjana grup	5.838.930	5.106.933	4.976.310	5.400.986

El nombre de cooperatives objecte d'estudi situades a la província de Girona són 14. Aquest grup de cooperatives presenten una dimensió de la seva xifra de negocis força diferent, des dels 50.000 euros l'any 2011 la cooperativa que menys factura fins als quasi 16 milions la que més.

S'observa que el nombre de cooperatives objecte de l'estudi econòmic és molt inferior a les que es contemplen en l'apartat de dades generals. Això fa que les dades mitjanes de facturació, tant en volum com quant a la seva evolució difereixin.

Gràfica 4. Evolució dels ingressos d'exploració mitjans de les cooperatives de Girona (€/cooperativa)

La mitjana d'ingressos d'exploració disminueix en gairebé un milió d'euros entre l'any 2008 i 2010. L'any 2011 es constata una recuperació sense arribar als valors de 2008.

Principals ràtios economicofinanceres

Taula 13. Ràtios de les cooperatives de Girona

Ràtio	Determinació	Llindar favorable	2008	2009	2010	2011
Finançament actiu no corrent amb Patrimoni net	Patrimoni net / Actiu no corrent	>50%	77,9%	72,8%	78,1%	83,4%
Finançament actiu corrent amb fons permanents	Fons permanents / Actiu no corrent	>100%	121,0%	120,5%	114,5%	118,1%
Fons de maniobra real	Actiu corrent - passiu corrent	Positiu	5.041.812	4.379.856	3.167.852	3.739.447
Endeutament	Passius / Total actiu	50-60%	55,6%	61,5%	57,9%	57,9%
Qualitat del deute (deute a curt / deute total)	Passiu corrent / Passius		55,8%	58,9%	66,2%	69,7%
Deute procedent dels socis	Deutes amb socis/Passius		14,3%	22,8%	24,7%	33,1%
Cash-flow	Resultat + amortitzacions +/- Provisions - Subvencions de capital	Positiu	652.693	776.935	1.037.201	1.169.188
Capacitat de devolució	Cash flow / Passius	Positiu	0,03	0,03	0,04	0,05
Autonomia	Patrimoni net / Actiu		44,4%	38,5%	42,1%	42,1%
Liquiditat	Actiu corrent / Passiu corrent	1-1,5	1,4	1,3	1,2	1,2
Tresoreria	Disponible + realitzable / Passiu corrent	>0,8	1,1	1,0	1,0	1,0
Disponibilitat	Disponible / Passiu corrent	0,1-0,3	0,2	0,1	0,2	0,2
Capacitat d'autofinançament	Cash flow / Vendes	Positiu	0,01	0,01	0,01	0,02

Les cooperatives de les comarques de Girona, en termes agregats, presenten un fons de maniobra positiu, de la qual cosa se'n desprèn que amb els recursos corrents poden fer front als passius a curt termini.

Aquesta dada queda confirmada per l'anàlisi de la tresoreria en què s'observa que amb els actius de tresoreria es poden afrontar les obligacions a curt termini.

L'endeutament que presenten està lleugerament per sobre dels valors considerats com a òptims, però si es té en compte el deute dels socis com a patrimoni net aquesta ràtio millora quedant dins dels paràmetres considerats com a correctes.

Conclusions

Les cooperatives de les comarques gironines presenten una estructura de balanç força acceptable, amb un fons de maniobra positiu i amb capacitat de retorn de les obligacions a curt termini.

L'endeutament que presenten se situa en el límit dels llindars òptims, però sense tensions de tresoreria en els anys analitzats, atès que no tenen problemes per fer front als passius corrents amb la caixa i equivalents de què disposen.

LES COOPERATIVES DE LES COMARQUES DE LLEIDA

DIAGNOSI GENERAL

Xifres bàsiques a tenir presents

Taula 14. Evolució de diferents magnituds de les cooperatives de la demarcació territorial de Lleida entre 2008 i 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012	Increment recent	Increment històric
Cooperatives agràries	75	75	75	75	71	-5,3%	-5,3%
Cooperatives agràries primer grau	69	68	68	68	63	-7,4%	-8,7%
Cooperatives agràries segon grau	6	7	7	7	8	14,3%	33,3%
Ocupats (nombre)	1.789	1.656	1.502	1.426	1.466	2,8%	-18,1%
Ocupats (mitjana cooperativa)	24	22	20	19	21	8,6%	-13,4%
Socis (nombre)	20.081	19.952	20.370	20.734	21.056	1,6%	4,9%
Socis productors (nombre)	-	-	10.938	10.861	11.339	4,4%	-
Membres del consell rector (mitjana cooperativa)	11	11	11	11	10	-1,8%	-4,0%
Facturació (€)	827.813.725	735.149.112	714.545.624	798.751.368	-	11,8%	-3,5%
Facturació (€/cooperativa)	11.037.516	9.801.988	9.527.275	10.650.018	-	11,8%	-3,5%

Entre el 2008 i el 2011 les cooperatives de la demarcació territorial de Lleida es mantenen constants, però l'any 2012 es redueixen en un 5,3%; les de primer grau disminueixen en una durant el 2009 i en cinc el 2012, i les de segon grau s'incrementen en una en aquest mateix període. El nombre d'ocupats es redueix un 20,3% des de 2008 a 2011, i augmenten lleugerament el 2012; la massa social té una tendència a l'alça. La mitjana del consell rector és d'11 membres per cooperativa, excepte el 2012 que és de 10, i el volum de facturació i la seva mitjana es redueixen durant el 2009 i 2010, però s'incrementen un 11,8% el 2011 en relació amb l'any anterior.

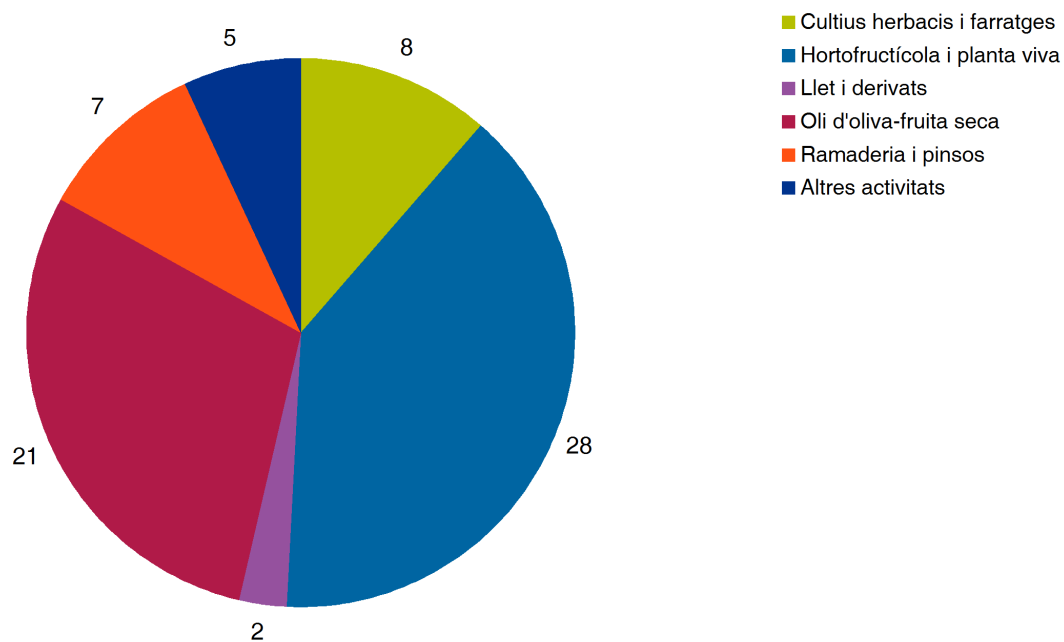
Taula 15. Evolució del pes en relació amb el conjunt de Catalunya (%) de diferents magnituds de les cooperatives de la demarcació territorial de Lleida entre 2008 i 2012).

	2008	2009	2010	2011	2012
Cooperatives agràries	30,0	30,5	30,7	31,6	30,7
Cooperatives agràries primer grau	29,1	29,2	29,6	30,5	29,2
Cooperatives agràries segon grau	46,2	53,8	50,0	50,0	53,3
Ocupats	40,1	38,2	36,2	35,8	35,3
Socis	28,1	27,5	27,0	26,6	27,5
Socis productors	-	22,5	31,8	30,1	31,5
Facturació	56,0	53,4	53,2	53,5	-

Les cooperatives de la demarcació de Lleida, juntament amb les de Tarragona (excepte Terres de l'Ebre) són les que tenen un pes més important sobre el total de Catalunya, destacant les de segon grau que representen un 50% sobre el total. Els ocupats, un 40% el 2008, es redueixen gradualment i la representació dels socis també a partir del 2009, però s'incrementa el 2012. Els socis productors augmenten el seu pes, amb més del 30% a partir de 2010 i la facturació de les cooperatives de Lleida representa més del 50% si es compara amb el total de Catalunya.

Distribució per activitat productiva principal

Gràfic 5. Nombre de cooperatives segons l'orientació productiva principal a la demarcació territorial de Lleida a 2012.

L'any 2012 el nombre de cooperatives de la demarcació territorial de Lleida és de 71; segons la seva orientació productiva principal, el 39,4% són hortofructícoles i planta viva, el 29,6% d'oli d'oliva i fruita seca, l'11,3% de cultius herbacis i farratges, el 9,9% de ramaderia i pinso, el 7,0% d'altres activitats i el 2,8% de llet i derivats.

El volum de producció

Taula 16. Volums comercialitzats equivalents en les cooperatives de la demarcació territorial de Lleida (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Cultius herbacis excepte farratges (kg)	215.072.278	210.377.832	367.752.842	402.827.224	9,5%	87,3%
Farratges (kg)	152.280.750	97.283.134	162.449.635	161.152.720	-0,8%	5,8%
Fruita de llavor (kg)	190.811.504	211.455.347	164.974.116	214.116.499	29,8%	12,2%
Fruita de pinyol (kg)	136.994.643	121.999.735	133.394.908	167.091.142	25,3%	22,0%
Oli d'oliva (kg)	3.717.892	5.373.214	6.849.265	7.104.640	3,7%	91,1%
Ametlla (kg closca)	3.500.608	2.991.261	6.675.519	6.325.619	-5,2%	80,7%
Avellana (kg closca)	-	780	-	-	-	-
Aviram (caps)	1.208.740	1.264.710	1.206.825	1.238.282	2,6%	2,4%
Boví de carn (caps)	28.303	19.174	20.755	18.013	-13,2%	-36,4%
Porcí d'engreix (caps)	722.699	769.867	797.048	696.750	-12,6%	-3,6%
Pinso (kg)	979.305.118	884.500.579	887.922.335	796.457.069	-10,3%	-18,7%
Vi (hl)	17.387	12.559	11.911	14.905	25,1%	-14,3%
Llet (l llet crua)	84.957.539	85.417.852	88.870.790	84.920.383	-4,4%	0,0%

Cal destacar que Lleida, en relació amb la resta de demarcacions territorials, presenta un volum comercialitzat superior de cultius herbacis i farratges, fruita de llavor, ramaderia d'aviram, porcí d'engreix i pinso.

Les cooperatives amb un increment històric més important de volum de comercialització són les que produeixen oli d'oliva, cultius herbacis excepte farratges i ametlla de closca, per contra en les de boví de carn s'observa una davallada del 36,4%. Cal destacar que els volums comercialitzats durant l'última campanya són favorables atès que diversos sectors presenten unes xifres positives.

És important ressaltar, tant des d'un punt de vista històric com recent, l'evolució positiva dels volums comercialitzats en fruita dolça.

Taula 17. Imports comercialitzats (€) en les cooperatives de la demarcació territorial de Lleida (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Cultius herbacis excepte farratges	41.397.316	33.252.550	57.820.914	85.512.209	47,9%	106,6%
Farratges	17.958.003	15.672.857	18.669.403	17.928.734	-4,0%	-0,2%
Fruita de llavor	78.878.853	88.589.431	58.165.071	68.602.334	17,9%	-13,0%
Fruita de pinyol	72.701.488	60.383.651	53.995.485	77.950.007	44,4%	7,2%
Oli d'oliva	13.475.482	15.434.695	17.797.820	18.247.707	2,5%	35,4%
Ametlla	3.470.798	2.304.866	6.003.552	4.951.276	-17,5%	42,7%
Avellana	-	957	-	-	-	-
Aviram	3.138.496	3.288.246	2.518.185	2.798.517	11,1%	-10,8%
Boví de carn	21.780.010	17.049.388	17.334.836	16.238.317	-6,3%	-25,4%
Porcí d'engreix	78.452.391	81.947.954	89.081.479	88.113.124	-1,1%	12,3%
Pinso	240.735.026	185.359.461	219.256.927	218.266.599	-0,5%	-9,3%
Vi	891.868	709.744	622.197	270.943	-56,5%	-69,6%
Llet	49.488.353	44.123.126	41.765.649	42.359.170	1,4%	-14,4%

En el període 2008/2011, les cooperatives que més han augmentat el seu import comercialitzat són les de cultius herbacis excepte farratges, amb un increment històric del 106,6%, en canvi les cooperatives de vi són les que han patit una davallada més important, amb una reducció 69,6%.

Les cooperatives amb un import de comercialització superior són les de pinso, atès que el seu volum comercialitzat també és el més alt, representant el 34,0% sobre el total. També són destacables les de fruita dolça, cultius herbacis excepte farratges i porcí d'engreix. Per contra les que tenen l'import més baix són les de ramaderia d'aviram i les de vi amb una representació del 0,5%.

LES COOPERATIVES DE L'ALT URGELL I EL PALLARS SOBIRÀ

DIAGNOSI GENERAL

Xifres bàsiques a tenir presents

Taula 18. Evolució de diferents magnituds de les cooperatives de les comarques de l'Alt Urgell i el Pallars Sobirà de la demarcació territorial de Lleida entre 2008 i 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012	Increment recent	Increment històric
Cooperatives agràries	2	2	2	2	2	0,0%	0,0%
Cooperatives agràries primer grau	2	2	2	2	2	0,0%	0,0%
Cooperatives agràries segon grau	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%
Ocupats (nombre)	137	137	134	134	131	-2,2%	-4,4%
Ocupats (mitjana cooperativa)	69	69	67	67	66	-2,2%	-4,4%
Socis (nombre)	1.036	988	901	901	879	-2,4%	-15,2%
Socis productors (nombre)	-	-	377	377	372	-1,3%	-1,3%
Membres del consell rector (mitjana cooperativa)	9	10	11	10	11	5,0%	16,7%
Facturació (€)	48.765.341	42.099.148	41.305.908	43.639.030	-	5,6%	-10,5%
Facturació (€/cooperativa)	24.382.671	21.049.574	20.652.954	21.819.515	-	5,6%	-10,5%

Les comarques de l'Alt Urgell i el Pallars Sobirà són les que tenen una concentració més baixa de cooperatives que es manté constant en els últims cinc anys. El nombre d'ocupats és estable, amb una petita reducció entre el 2010 i el 2012; en canvi, els socis presenten una davallada força remarcable d'un 15,2% el 2012 en relació amb el 2008, que no és extrapolable a la xifra de socis productors que es manté força estable en els darrers anys. La mitjana de membres del consell rector per cooperativa oscil·la entre 9 i 11, i el volum de facturació i la seva mitjana es redueix durant el 2009 i el 2010, però s'incrementa un 5,6% el 2011 en relació amb l'any anterior.

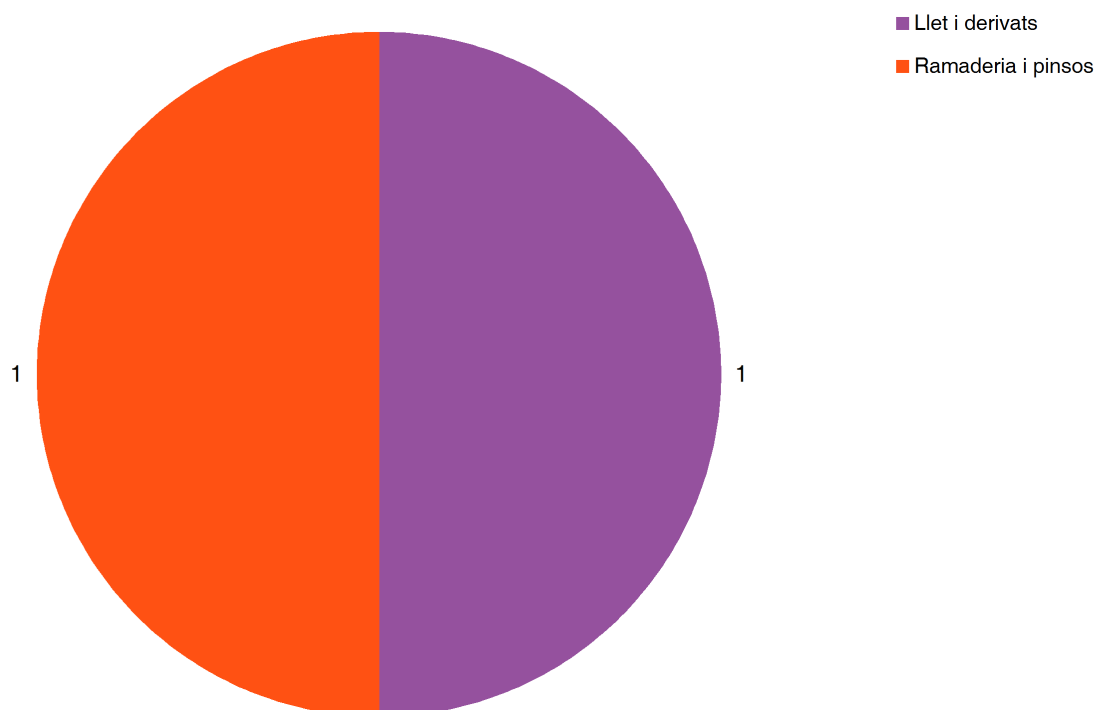
Taula 19. Evolució del pes en relació amb el conjunt de la demarcació territorial de Lleida (%) de diferents magnituds de les cooperatives de les comarques de l'Alt Urgell i el Pallars Sobirà entre 2008 i 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012	Increment recent	Increment històric
Cooperatives agràries	2,7	2,7	2,7	2,7	2,8	5,6%	5,6%
Cooperatives agràries primer grau	2,9	2,9	2,9	2,9	3,2	7,9%	9,5%
Cooperatives agràries segon grau	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
Ocupats	7,7	8,3	8,9	9,4	8,9	-4,9%	16,7%
Socis	5,2	5,0	4,4	4,3	4,2	-3,9%	-19,1%
Socis productors	-	-	3,4	3,5	3,3	-5,5%	-
Facturació	5,9	5,7	5,8	5,5	-	-7,3%	-

El pes de les cooperatives de les comarques de l'Alt Urgell i el Pallars Sobirà és baix en relació amb el conjunt de la demarcació de Lleida, entre un 2% i un 3% en els darrers anys. Els ocupats, tot i augmentar en percentatge, representen entre un 7% i un 9% sobre el total, i els socis i socis productors al voltant d'un 4% i 3%, respectivament. La facturació d'aquestes cooperatives és d'un 5% del total de Lleida.

Distribució per activitat productiva principal

Gràfic 6. Nombre de cooperatives segons l'orientació productiva principal a les comarques de l'Alt Urgell i el Pallars Sobirà a 2012.

Les dues cooperatives de les comarques de l'Alt Urgell i del Pallars Sobirà es distribueixen equitativament segons la seva orientació productiva principal, de manera que el 50% són de llet i derivats i l'altre 50% de ramaderia i pinsos.

El volum de producció

Taula 20. Volums comercialitzats equivalents en les cooperatives de la demarcació territorial de Lleida a les comarques de l'Alt Urgell i el Pallars Sobirà (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Boví de carn (caps)	-	221	289	468	61,9%	-
Pinso (kg)	1.600.000	1.754.283	1.799.032	1.582.500	-12,0%	-1,1%
Llet (l llet crua)	62.458.248	60.677.840	61.499.280	61.670.835	0,3%	-1,3%

Les cooperatives de l'Alt Urgell i el Pallars Sobirà comercialitzen boví de carn, pinso i llet. Les de boví de carn, tot i que han augmentat en la darrera campanya el volum comercialitzat un 61,9%, tenen un pes molt baix quant al total, i les de pinso i llet presenten unes dades força constants.

Taula 21. Imports comercialitzats (€) en les cooperatives de la demarcació territorial de Lleida a les comarques de l'Alt Urgell i el Pallars Sobirà (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Boví de carn	-	193.827	284.836	408.317	43,4%	-
Pinso	428.066	449.073	481.115	504.410	4,8%	17,8%
Llet	45.833.666	40.270.117	38.307.455	39.042.212	1,9%	-14,8%

L'import comercialitzat més elevat és el corresponent a la llet, tot i que és el que més s'ha reduït en termes relatius en els darrers anys, amb un decrement històric del 14,8%. En canvi, l'import comercialitzat de boví de carn i de pinso evoluciona favorablement en aquest mateix període.

Conclusions

Les cooperatives de l'Alt Urgell i del Pallars Sobirà tenen una facturació mitjana elevada, mostrant una tendència a créixer. Les cooperatives d'ambdues comarques són les que presenten un volum i un import comercialitzat més elevat de llet crua, respecte al conjunt de Lleida.

DIAGNOSI ECONOMICOFINANCERA

Dades generals

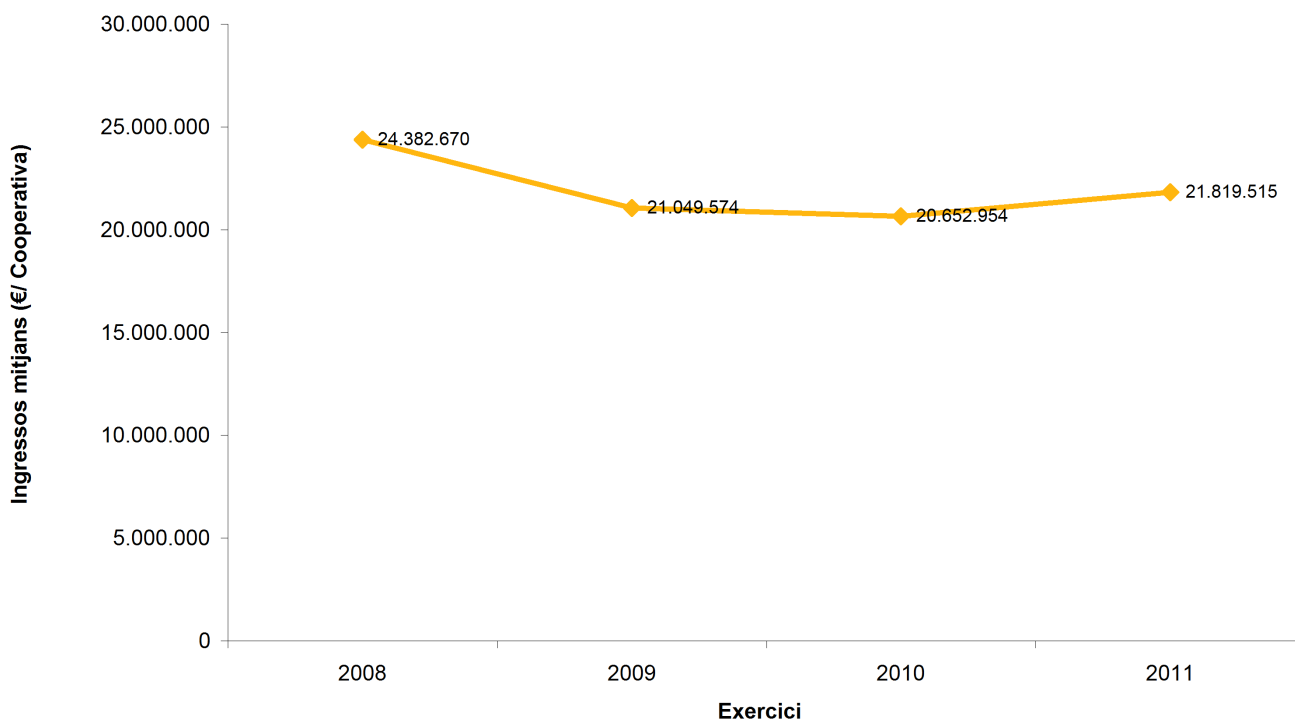
Taula 22. Evolució dels ingressos d'exploació (€) de les cooperatives de l'Alt Urgell i Pallars Sobirà

	2008	2009	2010	2011
Suma del grup	48.765.341	42.099.148	41.305.908	43.639.030
Nombre de cooperatives	2	2	2	2
Dada màxima	47.067.833	40.572.853	39.711.145	41.976.099
Dada mínima	1.697.508	1.526.295	1.594.763	1.662.931
Mitjana grup	24.382.670	21.049.574	20.652.954	21.819.515

El nombre de cooperatives de la comarca de l'Alt Urgell i el Pallars Sobirà que formen part de l'àmbit d'aquest estudi és de 2. Els seus ingressos d'exploació queden reflectits en la dada màxima i mínima del quadre.

Evolució de la xifra de negocis d'ingressos

Gràfic 7. Evolució dels ingressos d'exploació mitjans de les cooperatives de l'Alt Urgell i el Pallars Sobirà (€/cooperativa).

A les comarques de l'Alt Urgell i el Pallars Sobirà, cal destacar la davallada el 2009 de més d'un 13% dels ingressos d'exploació, encara que el darrer any sembla que s'ha recuperat lleugerament tot i que lluny dels valors de 2008. Concretament la facturació al 2011 va ser un 10,5% inferior a la del 2008, aquestes dades coincideixen amb un reducció en aquestes comarques de l'import comercialitzat de llet del 14,8% que es pot observar en l'anàlisi general.

Principals ràtios economicofinanceres

Taula 23. Ràtios de les cooperatives de l'Alt Urgell i el Pallars Sobirà.

Ràtio	Determinació	Llindar favorable	2008	2009	2010	2011
Finançament actiu no corrent amb Patrimoni net	Patrimoni net / Actiu no corrent	>50%	179,3%	124,2%	127,5%	126,9%
Finançament actiu corrent amb fons permanents	Fons permanents / Actiu no corrent	>100%	220,0%	157,9%	159,5%	147,5%
Fons de maniobra real	Actiu corrent - passiu corrent	Positiu	9.162.262	6.500.480	6.520.971	5.292.162
Endeutament	Passius / Total actiu	50-60%	45,0%	43,1%	42,0%	43,4%
Qualitat del deute (deute a curt / deute total)	Passiu corrent / Passius		72,3%	64,2%	65,5%	78,9%
Deute procedent dels socis	Deutes amb socis/Passius		23,1%	24,7%	44,1%	60,5%
Cash-flow	Resultat + amortitzacions +/- Provisions - Subvencions de capital	Positiu	781.998	509.601	366.542	923
Capacitat de devolució	Cash flow / Passius	Positiu	0,07	0,05	0,04	0,00
Autonomia	Patrimoni net / Actiu		55,0%	56,9%	58,0%	56,6%
Liquiditat	Actiu corrent / Passiu corrent	1-1,5	2,1	2,0	2,0	1,6
Tresoreria	Disponible + realitzable / Passiu corrent	>0,8	1,7	1,5	1,5	1,3
Disponibilitat	Disponible / Passiu corrent	0,1-0,3	0,3	0,1	0,1	0,1
Capacitat d'autofinançament	Cash flow / Vendes	Positiu	0,02	0,01	0,01	0,00

Les cooperatives de l'Alt Urgell i el Pallars Sobirà presenten una estructura de balanç molt sòlida, atès que el fons de maniobra de tots els anys és molt positiu; les ràtios de liquiditat i tresoreria confirmen aquesta solidesa.

Les cooperatives d'aquestes comarques no tenen secció de crèdit.

Conclusions

Com a tret destacable cal esmentar l'elevada capacitat de retorn i l'elevada xifra de patrimoni net respecte a l'actiu no corrent, a més, durant l'any 2011 s'ha recuperat el creixement pel que fa als ingressos d'explotació que s'havia reduït en els dos anys anteriors, per tant el futur sembla presentar unes bones perspectives.

LES COOPERATIVES DE LES GARRIGUES

DIAGNOSI GENERAL

Xifres bàsiques a tenir presents

Taula 24. Evolució de diferents magnituds de les cooperatives de la comarca de les Garrigues de la demarcació territorial de Lleida entre 2008 i 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012	Increment recent	Increment històric
Cooperatives agràries	20	20	20	20	20	0,0%	0,0%
Cooperatives agràries primer grau	19	19	19	19	19	0,0%	0,0%
Cooperatives agràries segon grau	1	1	1	1	1	0,0%	0,0%
Ocupats (nombre)	172	168	158	159	163	2,5%	-5,2%
Ocupats (mitjana cooperativa)	9	8	8	8	8	2,5%	-5,2%
Socis (nombre)	5.080	5.056	4.933	5.142	5.050	-1,8%	-0,6%
Socis productors (nombre)	-	-	2.997	2.975	3.134	5,3%	-
Membres del consell rector (mitjana cooperativa)	11	11	11	11	10	-5,1%	-7,3%
Facturació (€)	36.868.578	34.581.661	33.759.166	40.304.527	-	19,4%	9,3%
Facturació (€/cooperativa)	1.843.429	1.729.083	1.687.958	2.015.226	-	19,4%	9,3%

Durant el període 2008/2012 les cooperatives de les Garrigues es mantenen estables, tant les de primer com les de segon grau. Els ocupats disminueixen entre el 2008 i el 2011, però s'incrementen un 2,5% el 2012, i els socis presenten unes dades estables. La mitjana del consell rector és d'11 membres per cooperativa, exceptuant el 2012 que és de 10; les dades de facturació i facturació mitjana mostren una evolució favorable, amb un increment recent del 19,4%.

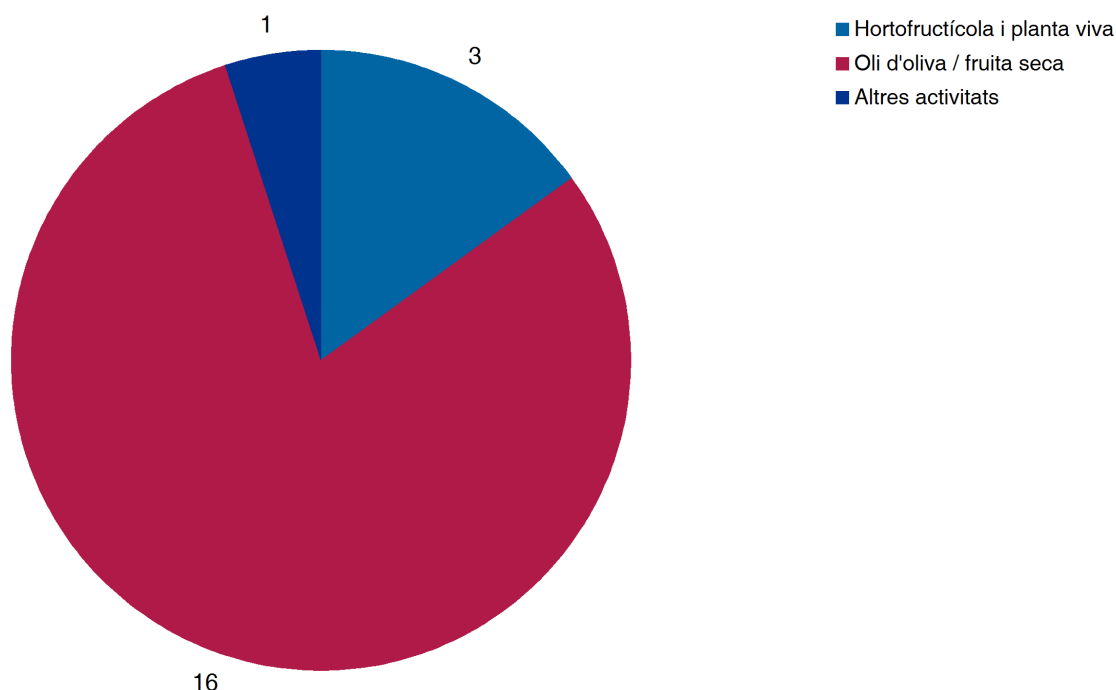
Taula 25. Evolució del pes en relació amb el conjunt de la demarcació territorial de Lleida (%) de diferents magnituds de les cooperatives de la comarca de les Garrigues entre 2008 i 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012	Increment recent	Increment històric
Cooperatives agràries	26,7	26,7	26,7	26,7	28,2	5,6%	5,6%
Cooperatives agràries primer grau	27,5	27,9	27,9	27,9	30,2	7,9%	9,5%
Cooperatives agràries segon grau	16,7	14,3	14,3	14,3	12,5	-12,5%	-25,0%
Ocupats	9,6	10,1	10,5	11,2	11,1	-0,3%	15,6%
Socis	25,3	25,3	24,2	24,8	24,0	-3,3%	-5,2%
Socis productors	-	-	27,4	27,4	27,6	0,9%	-
Facturació	4,2	4,7	4,7	5,0	-	21,5%	-

Les cooperatives de les Garrigues representen un 26% sobre el total de la demarcació territorial de Lleida, amb una evolució positiva el 2012. Les de primer grau tenen un pes que se situa entre un 27% i un 30%, i les de segon grau un 14%, excepte el 2008 i el 2012 que és del 16% i 12%, respectivament. Els ocupats s'incrementen arribant a l'11%, mentre que els socis són un 24%, els socis productors augmenten fins al 27% el 2012. El volum de facturació tan sols representa un 5% sobre el total de Lleida, import força baix en relació amb l'alt percentatge de cooperatives.

Distribució per activitat productiva principal

Gràfic 8. Nombre de cooperatives segons l'orientació productiva principal a la comarca de les Garrigues a 2012.

Durant el 2012 el nombre de cooperatives a la comarca de les Garrigues és de 20; segons la seva orientació productiva principal un 80,0% són d'oli d'oliva i fruita seca, un 15,0% hortofructícoles i planta viva i un 5,0% d'altres activitats.

El volum de producció

Taula 26. Volums comercialitzats equivalents en les cooperatives de la demarcació territorial de Lleida a la comarca de les Garrigues (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Cultius herbacis excepte farratges (kg)	10.262.726	10.374.033	12.534.738	12.802.310	2,1%	24,7%
Farratges (kg)	563.000	532.420	1.207.654	1.210.300	0,2%	115,0%
Fruita de llavor (kg)	18.200.988	20.121.243	15.883.931	23.569.301	48,4%	29,5%
Fruita de pinyol (kg)	1.737.609	2.509.045	2.819.199	4.219.448	49,7%	142,8%
Oli d'oliva (kg)	3.201.343	4.558.113	5.620.346	5.959.824	6,0%	86,2%
Ametlla (kg closca)	1.821.868	1.939.886	3.522.898	3.305.917	-6,2%	81,5%
Vi (hl)	10.015	8.442	8.059	7.722	-4,2%	-22,9%

El volum comercialitzat per les cooperatives de les Garrigues ha evolucionat favorablement en les darreres campanyes, destacant l'increment històric del 142,8% de les que produeixen fruita de pinyol i el 115,0% de les de farratges. La producció de vi ha experimentat una reducció d'un 22,9% el 2011 en relació amb el 2007.

Taula 27. Imports comercialitzats (€) en les cooperatives de la demarcació territorial de Lleida a la comarca de les Garrigues (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Cultius herbacis excepte farratges	1.860.160	1.451.334	2.546.029	2.576.460	1,2%	38,5%
Farratges	76.377	69.204	117.955	121.230	2,8%	58,7%
Fruita de llavor	7.064.504	7.151.137	4.207.462	7.997.179	90,1%	13,2%
Fruita de pinyol	680.965	996.655	844.757	2.015.365	138,6%	196,0%
Oli d'oliva	11.494.278	13.040.937	14.584.807	15.134.428	3,8%	31,7%
Ametlla	1.792.318	1.338.311	3.316.044	2.555.453	-22,9%	42,6%
Vi	334.913	274.245	214.916	205.304	-4,5%	-38,7%

Del 2007 al 2011 l'import comercialitzat de les cooperatives de la comarca de les Garrigues ha augmentat, destacant l'increment històric de les de fruita de pinyol (196,0%), de farratges (58,7%) i d'ametlla (42,6%). No obstant, les cooperatives de vi i d'ametlla són les úniques que presenten una davallada de l'import comercialitzat, amb un increment negatiu del 4,5% i 22,9%, respectivament.

Cal destacar que l'import comercialitzat més elevat correspon a l'oli d'oliva i fruita de llavor, i el més baix al vi, farratges i fruita de pinyol.

Conclusions

Les cooperatives de les Garrigues són les que tenen una facturació mitjana més baixa de la demarcació de Lleida, atès que es tracta d'una comarca on es concentren un gran nombre de cooperatives de dimensió petita, essent en la majoria dels casos microempreses.

Les cooperatives de les Garrigues comercialitzen un volum superior al del conjunt de Lleida en oli d'oliva, vi i ametlla, i aconsegueixen uns imports més elevats en la comercialització de l'oli d'oliva i fruita de llavor.

DIAGNOSI ECONOMICOFINANCERA

Dades generals

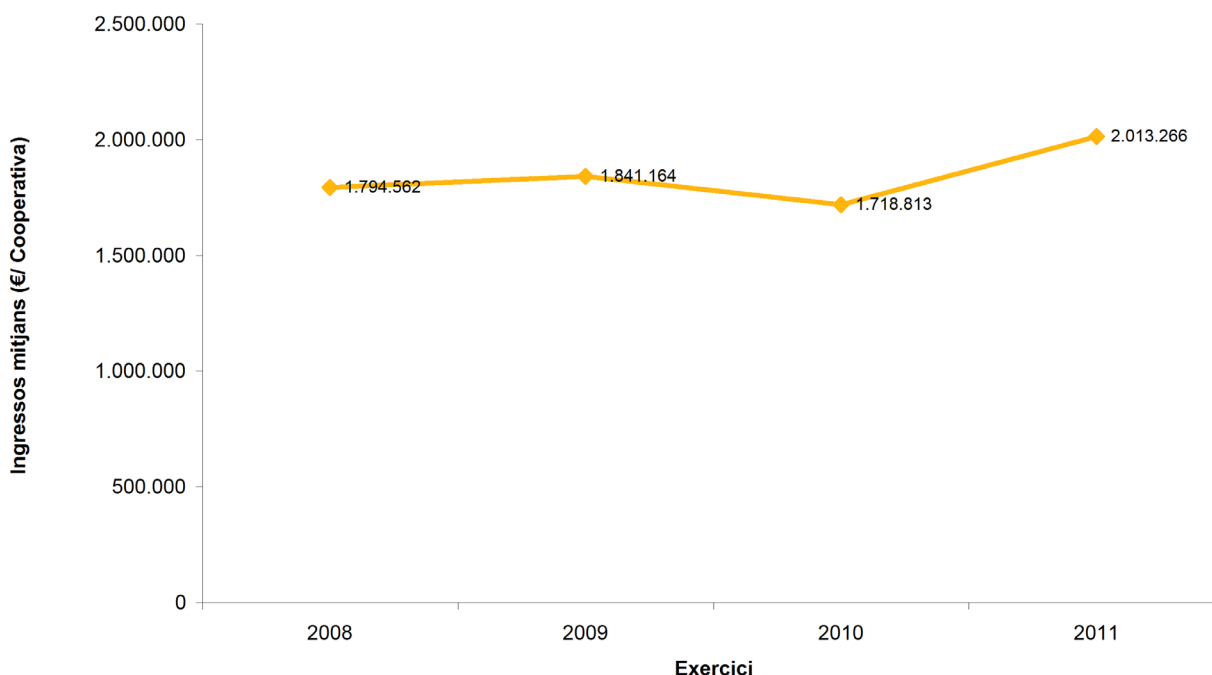
Taula 28. Evolució dels ingressos d'exploració (€) de les cooperatives de les Garrigues.

	2008	2009	2010	2011
Suma del grup	34.096.681	34.982.109	32.657.446	38.252.049
Nombre de cooperatives	19	19	19	19
Dada màxima	6.282.947	6.217.368	5.166.219	6.575.472
Dada mínima	13.921	13.244	13.835	55.578
Mitjana grup	1.794.562	1.841.164	1.718.813	2.013.266

El nombre de cooperatives objecte d'estudi de les Garrigues és de 19. Els seus ingressos d'exploració oscil·len entre els 55.000 euros la cooperativa amb menys volum de facturació i 6,5 milions la que més.

Evolució de la xifra de negocis d'ingressos

Gràfic 9. Evolució dels ingressos d'exploració mitjans de les cooperatives de les Garrigues (€/cooperativa).

Els ingressos d'exploració de les cooperatives de la comarca de les Garrigues han experimentat una davallada l'any 2009 de prop del 20%, els anys següents s'han incrementat fins arribar l'any 2011 a superar el 2008 en gairebé un 5%.

Principals ràtios economicofinanceres

Taula 29. Ràtios de les cooperatives de les Garrigues.

Ràtio	Determinació	Llindar favorable	2008	2009	2010	2011
Finançament actiu no corrent amb Patrimoni net	Patrimoni net / Actiu no corrent	>50%	49,2%	70,0%	64,4%	58,1%
Finançament actiu corrent amb fons permanents	Fons permanents / Actiu no corrent	>100%	103,6%	112,6%	104,0%	94,3%
Fons de maniobra real	Actiu corrent - passiu corrent	Positiu	619.003	2.374.337	747.377	-1.221.256
Endeutament	Passius / Total actiu	50-60%	76,3%	77,2%	65,6%	65,4%
Qualitat del deute (deute a curt / deute total)	Passiu corrent / Passius		65,6%	82,1%	67,8%	67,0%
Deute procedent dels socis	Deutes amb socis/Passius		32,6%	68,3%	30,4%	43,4%
Cash-flow	Resultat + amortitzacions +/- Provisions - Subvencions de capital	Positiu	1.016.743	4.036.950	862.885	744.627
Capacitat de devolució	Cash flow / Passius	Positiu	0,04	0,09	0,04	0,03
Autonomia	Patrimoni net / Actiu		23,7%	22,8%	34,4%	34,6%
Liquiditat	Actiu corrent / Passiu corrent	1-1,5	1,0	1,1	1,0	0,9
Tresoreria	Disponible + realitzable / Passiu corrent	>0,8	0,8	1,0	0,8	0,7
Disponibilitat	Disponible / Passiu corrent	0,1-0,3	0,1	0,1	0,1	0,1
Capacitat d'autofinançament	Cash flow / Vendes	Positiu	0	0	0	0
% d'utilització dels recursos de la secció de crèdit per finançar la cooperativa		<50%	9,9%	8,0%	8,7%	7,8%

Amb l'anàlisi de les ràtios de les cooperatives de les Garrigues, es dedueix que el fons de maniobra que presenten és positiu els tres primers anys passant a ser negatiu l'any 2011, en què no tenen suficient amb l'actiu generat en el curt termini per cobrir els deutes a pagar durant l'exercici.

Una altra dada que ens confirma aquesta dificultat en el curt termini és la ràtio de liquiditat que és pràcticament un en tots els anys estudiats; l'anàlisi de la tresoreria també confirma aquestes conclusions.

La capacitat de devolució mitjana dels passius contrets sembla correcta, però s'ha de tenir en compte que la major part dels passius són a curt termini.

El percentatge d'utilització de recursos de la secció de crèdit per finançament de la cooperativa mostren uns valors molt baixos que, a més a més, s'han reduït del 9,9% l'any 2008 al 7,8% el 2011.

Conclusions

Les conclusions quant a les cooperatives de les Garrigues són que, tot i l'increment dels ingressos d'explotació dels darrers tres anys, l'estructura de balanç és poc adequada, atès que els fons de maniobra són pràcticament zero i la majoria del deute és a curt termini, la taxa d'endeutament és elevada encara que s'ha corregit lleugerament els dos darrers anys. És cert que una bona part d'aquest endeutament és amb els propis socis, però tot això es tradueix en possibles tensions de tresoreria a tenir molt en compte que fan necessàries l'aplicació de mesures per corregir la situació.

LES COOPERATIVES DE LA NOGUERA

DIAGNOSI GENERAL

Xifres bàsiques a tenir presents

Taula 30. Evolució de diferents magnituds de les cooperatives de la Noguera de la demarcació territorial de Lleida entre 2008 i 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012	Increment recent	Increment històric
Cooperatives agràries	8	8	8	8	7	-12,5%	-12,5%
Cooperatives agràries primer grau	7	7	7	7	6	-14,3%	-14,3%
Cooperatives agràries segon grau	1	1	1	1	1	0,0%	0,0%
Ocupats (nombre)	181	163	169	163	155	-4,9%	-14,4%
Ocupats (mitjana cooperativa)	23	20	21	20	22	8,7%	-2,1%
Socis (nombre)	2.410	2.408	4.158	4.139	4.373	5,7%	81,5%
Socis productors (nombre)	-	-	1.159	1.125	1.399	24,4%	-
Membres del consell rector (mitjana cooperativa)	11	11	11	11	10	-2,0%	-4,3%
Facturació (€)	196.153.834	155.248.701	155.323.201	154.484.662	-	-0,5%	-21,2%
Facturació (€/cooperativa)	24.519.229	19.406.088	19.415.400	19.310.583	-	-0,5%	-21,2%

Les cooperatives de la Noguera es redueixen un 12,5% el 2012 en relació amb el 2011, a conseqüència de la desaparició d'una cooperativa de primer grau, mentre que les de segon grau es mantenen estables. Els ocupats disminueixen significativament, amb un increment històric del 14,4% i, per contra, tant els socis com els socis productors augmenten d'una manera significativa. La mitjana dels membres del consell rector és d'11, excepte el 2012 que és de 10 per cooperativa; la facturació i la seva mitjana pateixen una davallada durant el 2009, però es recuperen lleugerament els anys següents.

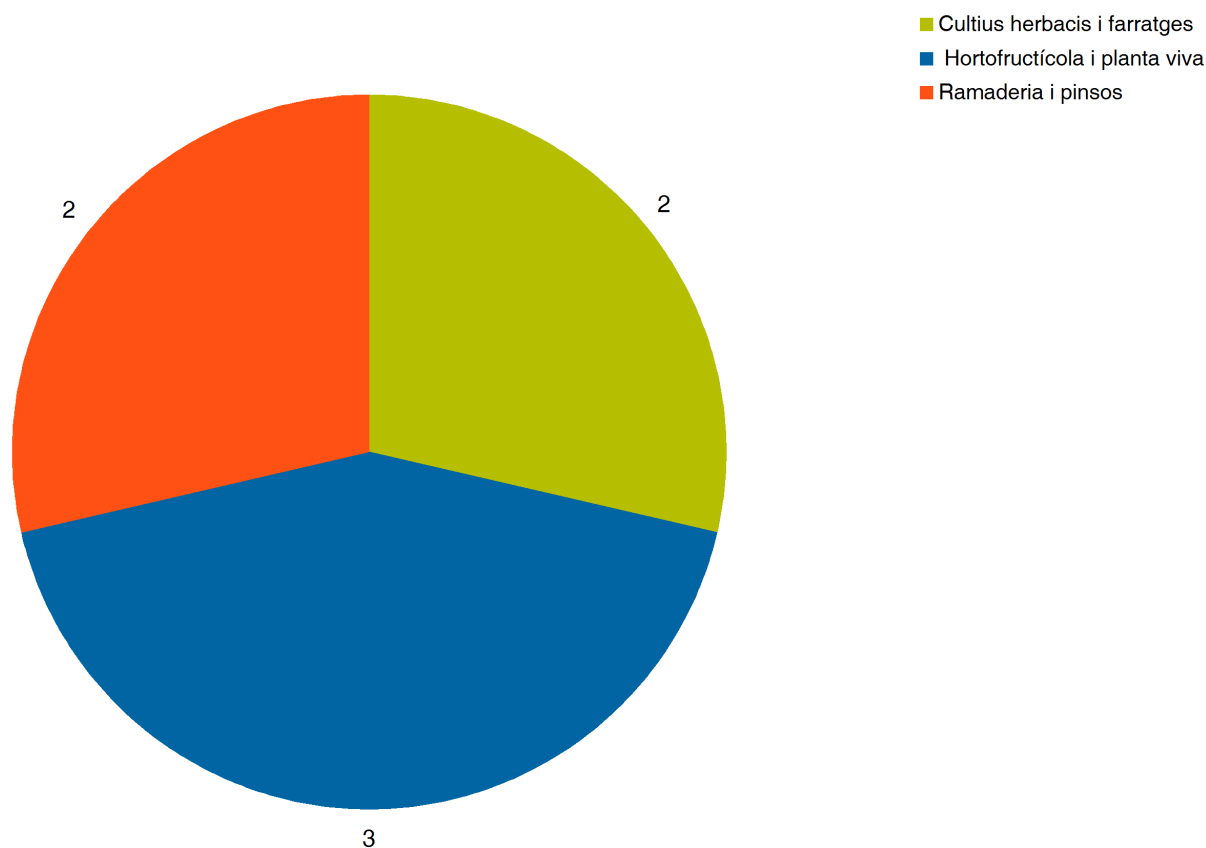
Taula 31. Evolució del pes en relació amb el conjunt de la demarcació territorial de Lleida (%) de diferents magnituds de les cooperatives de la comarca de la Noguera entre 2008 i 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012	Increment recent	Increment històric
Cooperatives agràries	10,7	10,7	10,7	10,7	9,9	-7,6%	-7,6%
Cooperatives agràries primer grau	10,1	10,3	10,3	10,3	9,5	-7,5%	-6,1%
Cooperatives agràries segon grau	16,7	14,3	14,3	14,3	12,5	-12,5%	-25,0%
Ocupats	10,1	9,8	11,3	11,4	10,6	-7,5%	4,5%
Socis	12,0	12,1	20,4	20,0	20,8	4,0%	73,1%
Socis productors	-	-	10,6	10,4	12,3	19,1%	-
Facturació	23,7	20,1	21,7	19,3	-	-18,4%	-

El total de cooperatives de la Noguera mostren una tendència semblant a les de primer grau, representant un 10% sobre el total de Lleida, mentre que les de segon grau es mantenen estables, exceptuant el 2008 i 2012. Els ocupats són el 10%, però es redueixen el 2009 i 2012; la facturació és de les més elevades del conjunt de Lleida, amb un 23,7% el 2008 i un 19,3% el 2012.

Distribució per activitat productiva principal

Gràfic 10. Nombre de cooperatives segons l'orientació productiva principal a la comarca de la Noguera a 2012.

L'any 2012 de les 7 cooperatives de la Noguera, el 42,8%, tenen l'orientació productiva principal d'hortofructícola i planta viva i el 28,6% de cultius herbacis i farratges i de ramaderia i pinsos.

El volum de producció

Taula 32. Volums comercialitzats equivalents en les cooperatives de la demarcació territorial de Lleida a la comarca de la Noguera (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Cultius herbacis excepte farratges (kg)	57.997.771	62.260.181	59.757.188	64.580.575	8,1%	11,4%
Farratges (kg)	130.367.750	85.573.870	137.658.331	142.961.420	3,9%	9,7%
Fruita de llavor (kg)	8.720.089	10.222.233	6.102.980	8.219.839	34,7%	-5,7%
Fruita de pinyol (kg)	7.947.834	8.752.580	7.127.452	7.983.689	12,0%	0,5%
Boví de carn (caps)	1.200	1.200	1.600	1.600	0,0%	33,3%
Porcí engreix (caps)	120.000	120.000	150.000	150.000	0,0%	25,0%
Pinso (kg)	383.671.668	349.452.075	340.908.453	289.180.145	-15,2%	-24,6%
Vi (hl)	5.827	2.511	2.391	5.491	129,7%	-5,8%

La tendència del volum comercialitzat per les cooperatives de la Noguera és de creixement en haver augmentat la comercialització de gairebé tots els productes. S'observa un increment recent del 129,7% en les cooperatives del vi, situant-se en unes xifres molt semblants a les de 2007/2008, en canvi les de pinso són les que mostren una tendència a la baixa, motivada per una reducció del volum comercialitzat en cada campanya.

Taula 33. Imports comercialitzats (€) en les cooperatives de la demarcació territorial de Lleida a la comarca de la Noguera (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Cultius herbacis excepte farratges	9.775.981	8.307.729	11.106.198	13.436.076	21,0%	37,4%
Farratges	15.239.980	13.924.706	15.888.023	15.793.468	-0,6%	3,6%
Fruita de llavor	2.492.346	2.648.180	1.667.827	2.385.762	43,0%	-4,3%
Fruita de pinyol	2.368.012	2.250.888	1.852.886	2.999.113	61,9%	26,7%
Boví de carn	547.804	928.511	1.000.000	960.000	-4,0%	75,2%
Porcí engreix	10.962.000	11.500.000	20.250.000	19.500.000	-3,7%	77,9%
Pinso	93.086.352	75.121.180	88.967.775	81.352.036	-8,6%	-12,6%
Vi	492.471	362.366	359.546	-	-	-

L'evolució de l'import comercialitzat és positiva en la majoria de produccions, exceptuant les cooperatives de pinso amb un decrement històric del 12,5%, i les de farratges amb un 4,3%.

Les cooperatives de pinso són les que mostren un import comercialitzat més alt, representant un 59,6% sobre el total, seguides de les de farratges amb l'11,6% i les de cultius herbacis excepte farratges amb el 9,8%.

Conclusions

En els darrers anys, les cooperatives de la Noguera són les que més han reduït el seu volum de facturació, presentant una situació econòmica poc òptima.

Cal destacar que les cooperatives de la Noguera són les que ocupen el primer lloc en la comercialització de farratges si es compara amb el conjunt de Lleida, i les de pinso mantenen el lideratge en els imports de vendes pel que fa a la resta de productes de la comarca.

DIAGNOSI ECONOMICOFINANCERA

Dades generals

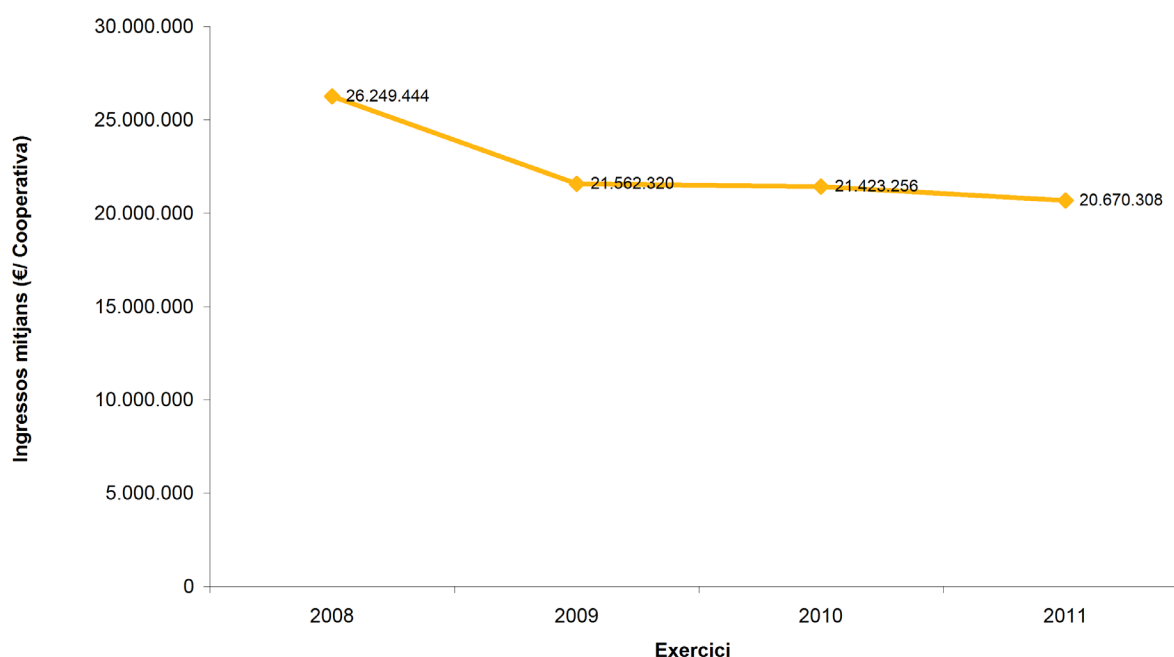
Tabla 34. Evolució dels ingressos d'explotació (€) de les cooperatives de la Noguera.

	2008	2009	2010	2011
Suma del grup	183.746.105	150.936.237	149.962.793	144.692.159
Nombre de cooperatives	7	7	7	7
Dada màxima	88.517.493	69.899.123	78.665.111	83.803.028
Dada mínima	420.151	500.370	205.551	478.914
Mitjana grup	26.249.444	21.562.320	21.423.256	20.670.308

El nombre de cooperatives objecte d'estudi de la comarca de la Noguera és de 7. Aquestes cooperatives presenten una gran diferència entre la xifra d'ingressos d'explotació màxima, gairebé 84 milions d'euros l'any 2011, i la mínima de prop de 500.000 euros.

Evolució de la xifra de negocis d'ingressos

Gràfic 11. Evolució dels ingressos d'explotació mitjans de les cooperatives de la Noguera (€/cooperativa).

En la gràfica s'observa que els ingressos d'explotació presenten una caiguda molt important l'any 2009 de gairebé el 18%, i a partir d'aquest any es mantenen constants amb una lleu davallada l'any 2011.

Cal remarcar que el nombre de cooperatives àmbit de l'estudi general i les que han estat analitzades econòmicament no coincideixen, per tant, les dades de facturació no són les mateixes, tot i que sí que s'evidencia una evolució semblant en ambdós grups, coincidint també amb la tendència a davallar dels volums comercialitzats per les cooperatives d'aquesta comarca, que es recullen en l'anàlisi general.

Principals ràtios economicofinanceres

Taula 35. Ràtios de les cooperatives de la Noguera.

Ràtio	Determinació	Llindar favorable	2008	2009	2010	2011
Finançament actiu no corrent amb Patrimoni net	Patrimoni net / Actiu no corrent	>50%	34,7%	56,4%	48,9%	49,0%
Finançament actiu corrent amb fons permanents	Fons permanents / Actiu no corrent	>100%	98,1%	106,9%	89,6%	111,0%
Fons de maniobra real	Actiu corrent - passiu corrent	Positiu	-476.954	2.225.499	-3.785.646	4.290.563
Endeutament	Passius / Total actiu	50-60%	86,5%	74,7%	76,9%	72,5%
Qualitat del deute (deute a curt / deute total)	Passiu corrent / Passius		71,6%	69,7%	75,1%	51,8%
Deute procedent dels socis	Deutes amb socis/ Passius		8,4%	13,4%	12,8%	27,7%
Cash-flow	Resultat + amortitzacions +/- Provisions - Subvencions de capital	Positiu	-15.930.606	4.323.855	1.694.536	1.862.843
Capacitat de devolució	Cash flow / Passius	Positiu	-0,28	0,08	0,03	0,04
Autonomia	Patrimoni net / Actiu		13,5%	25,3%	23,1%	27,5%
Liquiditat	Actiu corrent / Passiu corrent	1-1,5	1,0	1,1	0,9	1,2
Tresoreria	Disponible + realitzable / Passiu corrent	>0,8	0,8	0,8	0,8	1,1
Disponibilitat	Disponible / Passiu corrent	0,1-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Capacitat d'autofinançament	Cash flow / Vendes	Positiu	0	0	0	0
% d'utilització dels recursos de la secció de crèdit per finançar la cooperativa	Préstecs entre seccions / Dipòsits de la secció de crèdit	<50%	0,0%	2,4%	8,9%	11,1%

Analitzant les ràtios de les cooperatives de la Noguera podem dir que presenten una estructura de balanç canviant des del punt de vista de les partides corrents, atès que els anys 2008 i 2010 mostren un fons de maniobra negatiu i, en canvi, el 2009 i 2011 és positiu. L'endeutament és elevat i la liquiditat i tresoreria presenten valors dins els límits però en la part baixa dels mateixos. El patrimoni net tan sols suposa un 13% del total actiu, essent menys de la meitat de l'actiu no corrent, aquesta dada millora lleugerament els anys següents.

La ràtio de percentatge d'utilització dels recursos de la secció de crèdit mostra que aquestes cooperatives no s'han finançat excessivament per mitjà de la secció de crèdit, tot i que aquesta ràtio ha augmentat fins arribar a l'11% l'any 2011.

Conclusions

Les cooperatives de la Noguera presenten una forta caiguda d'ingressos d'explotació el 2009 i, els anys posteriors, un estancament. L'estructura de balanç és canviant, tot i que sembla que la millor dada és la de 2011, per tant, caldria estar atent si és confirma aquesta tendència en els anys posteriors ja que millora tant en capacitat de devolució, com en liquiditat i tresoreria.

LES COOPERATIVES DEL PLA D'URGELL

DIAGNOSI GENERAL

Xifres bàsiques a tenir presents

Taula 36. Evolució de diferents magnituds de les cooperatives de la comarca del Pla d'Urgell de la demarcació territorial de Lleida entre 2008 i 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012	Increment recent	Increment històric
Cooperatives agràries	9	9	9	9	9	0,0%	0,0%
Cooperatives agràries primer grau	9	9	9	9	9	0,0%	0,0%
Cooperatives agràries segon grau	0	0	0	0	0	-	-
Ocupats (nombre)	180	182	195	178	181	1,7%	0,6%
Ocupats (mitjana cooperativa)	20	20	22	20	20	1,7%	0,6%
Socis (nombre)	3.914	3.940	4.037	4.324	4.656	7,7%	19,0%
Socis productors (nombre)	-	-	2.670	2.671	2.792	4,5%	-
Membres del consell rector (mitjana cooperativa)	10	10	10	10	10	0,0%	-3,3%
Facturació (€)	231.271.589	203.093.959	212.295.958	227.223.047	-	7,0%	-1,8%
Facturació (€/cooperativa)	25.696.843	22.565.995	23.588.440	25.247.005	-	7,0%	-1,8%

Les cooperatives del Pla d'Urgell es mantenen estables, tant les de primer com les de segon grau. Els ocupats a partir del 2010 es redueixen, però s'incrementen un 1,7% el 2012 en relació amb l'any anterior. El total de socis i socis productors segueixen una tendència a l'alça amb un augment recent del 7,7% i del 4,5%, respectivament. Els membres del consell rector són 11 per cooperativa i la facturació i la seva mitjana es redueix el 2009 però s'incrementa progressivament en els següents anys.

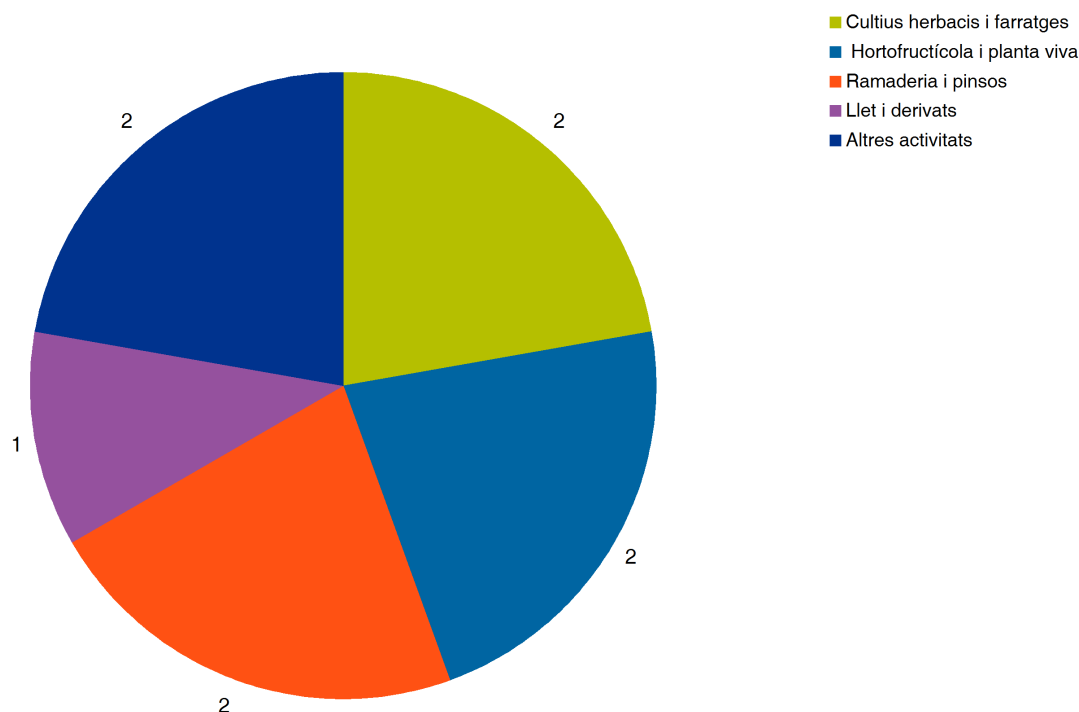
Taula 37. Evolució del pes en relació amb el conjunt de la demarcació territorial de Lleida (%) de diferents magnituds de la comarca del Pla d'Urgell entre 2008 i 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012	Increment recent	Increment històric
Cooperatives agràries	12,0	12,0	12,0	12,0	12,7	5,6%	5,6%
Cooperatives agràries primer grau	13,0	13,2	13,2	13,2	14,3	7,9%	9,5%
Cooperatives agràries segon grau	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
Ocupats	10,1	11,0	13,0	12,5	12,3	-1,1%	22,7%
Socis	19,5	19,7	19,8	20,9	22,1	6,0%	13,4%
Socis productors	-	-	24,4	24,6	24,6	0,1%	-
Facturació	27,5	27,8	29,7	28,5	-	3,4%	-

El pes total de les cooperatives del Pla d'Urgell sobre el conjunt de la demarcació de Lleida es d'un 12% i les de primer grau amb un percentatge més elevat augmenten en el darrer any. Els ocupats se situen entre el 10% i 12% i s'incrementen un 13% el 2010. Els socis evolucionen favorablement amb un 19% el 2008 i un 22% el 2012, i els socis productors tenen una representació del 24%.

Distribució per activitat productiva principal

Gràfic 12. Nombre de cooperatives segons l'orientació productiva principal a la comarca del Pla d'Urgell a 2012.

El 2012 l'orientació productiva principal de les 9 cooperatives del Pla d'Urgell queda distribuïda de la següent manera, el 22,2% són de cultius herbacis i farratges, hortofructícola i planta viva, ramaderia i pinsos i altres activitats, cadascuna i l'11,2% restant són de llet i derivats.

El volum de producció

Taula 38. Volums comercialitzats equivalents en les cooperatives de la demarcació territorial de Lleida a la comarca del Pla d'Urgell (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Cultius herbacis excepte farratges (kg)	104.256.612	95.511.300	113.613.502	122.702.973	8,0%	17,7%
Farratges (kg)	17.348.000	6.600.000	18.587.000	11.031.000	-40,7%	-36,4%
Fruita de llavor (kg)	14.810.374	17.072.069	17.128.033	19.632.303	14,6%	32,6%
Fruita de pinyol (kg)	717.769	780.786	1.092.494	1.311.850	20,1%	82,8%
Aviram (caps)	1.208.740	1.264.710	1.206.825	1.238.282	2,6%	2,4%
Boví de carn (caps)	27.103	17.753	18.866	15.945	-15,5%	-41,2%
Porcí d'engreix (caps)	509.749	545.001	569.877	478.743	-16,0%	-6,1%
Pinso (kg)	361.003.000	333.367.999	357.405.000	339.064.000	-5,1%	-6,1%
Llet (l llet crua)	9.663.148	10.428.165	10.425.312	10.628.527	1,9%	10,0%

Des de 2007 a 2011 les cooperatives que més han incrementat el volum comercialitzat són les productores de fruita de pinyol i fruita de llavor, amb un 82,8% i un 32,6%, respectivament; les més afectades per una reducció en la seva comercialització són les de ramaderia, concretament les de boví de carn, amb un 41,2% i les de farratges amb un 36,4%.

Taula 39. Imports comercialitzats (€) en les cooperatives de la demarcació territorial de Lleida a la comarca del Pla d'Urgell (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Cultius herbacis excepte farratges	22.840.064	17.754.664	21.101.043	26.355.449	24,9%	15,4%
Farratges	2.175.716	1.146.403	2.051.570	1.240.536	-39,5%	-43,0%
Fruita de llavor	5.681.619	6.322.902	4.310.322	6.217.438	44,2%	9,4%
Fruita de pinyol	315.179	361.897	317.883	581.212	82,8%	84,4%
Aviram	3.138.496	3.288.246	2.518.185	2.798.517	11,1%	-10,8%
Boví de carn	21.232.206	15.927.050	16.050.000	14.870.000	-7,4%	-30,0%
Porcí d'engreix	57.109.140	58.334.530	60.210.000	60.330.000	0,2%	5,6%
Pinso	92.888.431	69.067.197	85.851.300	89.993.146	4,8%	-3,1%
Llet	3.654.687	3.853.009	3.458.194	3.316.958	-4,1%	-9,2%

Les cooperatives que han augmentat de forma destacable l'import comercialitzat són les de fruita de pinyol i cultius herbacis excepte farratges, amb un increment històric del 83,8% i 14,4%, respectivament. En canvi, les farratgeres i les de boví de carn l'han disminuït un 43,0% i un 29,0%.

Les cooperatives de pinso, de porcí d'engreix, de cultius herbacis excepte farratges i de boví de carn són les que tenen els imports comercialitzats més elevats, mentre que les de fruita de pinyol presenten les xifres més baixes.

Conclusions

En els darrers anys les cooperatives de la comarca del Pla Urgell presenten un volum de facturació i una mitjana per cooperativa de les més altes respecte a la resta de comarques de la demarcació de Lleida.

Les cooperatives de ramaderia i pinsos mantenen el lideratge en el volum comercialitzat en el conjunt de Lleida, destacant les d'aviram, de boví de carn, de porcí d'engreix i de pinso, i les que mostren un import de comercialització superior a la resta de produccions del Pla d'Urgell són les de porcí d'engreix i les de pinso.

DIAGNOSI ECONOMICOFINANCERA

Dades generals

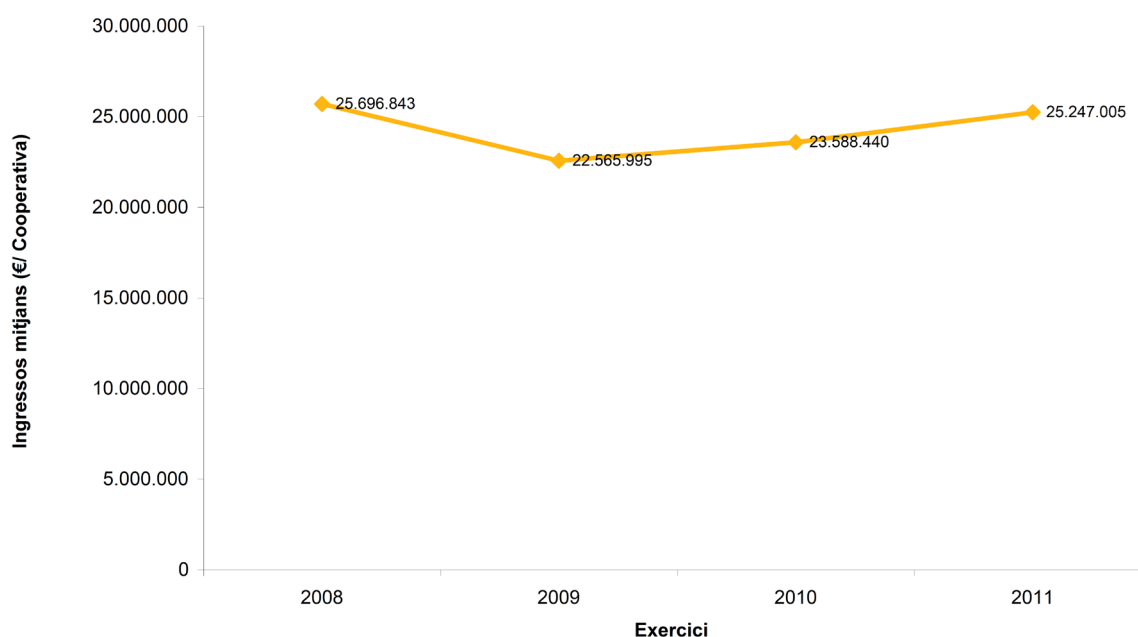
Taula 40. Evolució dels ingressos d'explotació (€) de les cooperatives del Pla d'Urgell.

	2008	2009	2010	2011
Suma del grup	231.271.589	203.093.959	212.295.958	227.223.047
Nombre de cooperatives	9	9	9	9
Dada màxima	188.959.097	159.374.454	172.152.262	178.957.265
Dada mínima	1.607.735	1.569.453	1.514.636	2.493.114
Mitjana grup	25.696.843	22.565.995	23.588.440	25.247.005

El nombre de cooperatives estudiades de la comarca del Pla d'Urgell és de 9. Aquestes cooperatives tenen una facturació molt distant, que oscil·la entre els 2,5 milions i els 179 milions l'any 2011.

Evolució de la xifra de negocis d'ingressos

Gràfic 13. Evolució dels ingressos d'explotació mitjans de les cooperatives del Pla d'Urgell (€/cooperativa.)

El ingressos mitjans de les cooperatives del Pla d'Urgell des de l'any 2008 fins al 2009 pateixen una caiguda molt forta, passant de 25.696.843 a 22.565.995. Els anys següents presenten una recuperació fins arribar als 25.247.005 l'any 2011.

Principals ràtios economicofinanceres

Taula 41. Ràtios de les cooperatives del Pla d'Urgell.

Ràtio	Determinació	Lindar favorable	2008	2009	2010	2011
Finançament actiu no corrent amb Patrimoni net	Patrimoni net / Actiu no corrent	>50%	56,6%	55,8%	53,2%	54,3%
Finançament actiu corrent amb fons permanents	Fons permanents / Actiu no corrent	>100%	161,0%	131,5%	125,7%	121,6%
Fons de maniobra real	Actiu corrent - passiu corrent	Positiu	13.508.034	6.879.907	6.333.445	5.095.083
Endeutament	Passius / Total actiu	50-60%	81,2%	80,9%	80,7%	81,2%
Qualitat del deute (deute a curt / deute total)	Passiu corrent / Passius		57,2%	67,9%	67,4%	71,4%
Deute procedent dels socis	Deutes amb socis / Passius		8,9%	22,7%	11,4%	13,7%
Cash flow	Resultat + amortitzacions +/- Provisions - Subvencions de capital	Positiu	3.082.542	1.924.697	2.263.109	2.550.256
Capacitat de devolució	Cash flow / Passius	Positiu	0,06	0,04	0,04	0,05
Autonomia	Patrimoni net / Actiu		18,8%	19,1%	19,3%	18,8%
Liquiditat	Actiu corrent / Passiu corrent	1-1,5	1,4	1,2	1,2	1,1
Tresoreria	Disponible + realitzable / Passiu corrent	>0,8	1,2	1,1	1,0	1,0
Disponibilitat	Disponibile / Passiu corrent	0,1-0,3	0,1	0,3	0,1	0,1
Capacitat d'autofinançament	Cash flow / Vendes	Positiu	0	0	0	0
% d'utilització dels recursos de la secció de crèdit per finançar la cooperativa		<50%	11,7%	17,2%	19,6%	42,9%

La ràtio de finançament de l'immobilitzat amb fons permanents reflecteix una correcta política de finançament, atès que tot l'immobilitzat queda cobert pels fons propis i l'exigible a llarg termini, tot i que hem de destacar que en els dos últims anys aquesta ràtio disminueix per la reducció de l'exigible a llarg termini. El fons de maniobra és positiu en tots els anys objecte d'estudi.

Aquestes cooperatives mostren una elevada ràtio d'endeutament i, a més a més, aquest deute és en gran part de venciment a curt termini.

Tot i això, mostren unes elevades ràtios de liquiditat i tresoreria a causa de l'elevat actiu corrent de què disposen en relació amb el seu actiu no corrent.

El *cash flow* que mostren és positiu però insignificant si es compara amb el nivell d'ingressos obtinguts.

El percentatge d'utilització dels recursos de la secció de crèdit per finançament de la cooperativa ha anat creixent de l'11,7% l'any 2008 al 19,6% el 2010, però l'any 2011 ha augmentat considerablement fins al 42,9%.

Conclusions

En les cooperatives del Pla d'Urgell els ingressos d'explotació disminueixen considerablement a l'any 2009 però la resta d'anys tenen una tendència alcista.

Pel que fa als seus balanços, l'actiu no corrent ha estat finançat amb fons permanents obtenint un fons de maniobra positiu, tot i que mostren un elevat nivell d'endeutament.

LES COOPERATIVES DEL SEGRIÀ

DIAGNOSI GENERAL

Xifres bàsiques a tenir presents

Taula 42. Evolució de diferents magnituds de les cooperatives de la comarca del Segrià de la demarcació territorial de Lleida entre 2008 i 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012	Increment recent	Increment històric
Cooperatives agràries	32	32	32	32	30	-6,3%	-6,3%
Cooperatives agràries primer grau	29	28	28	28	25	-10,7%	-13,8%
Cooperatives agràries segon grau	3	4	4	4	5	25,0%	66,7%
Ocupats (nombre)	1.034	922	776	715	758	6,0%	-26,7%
Ocupats (mitjana cooperativa)	32	29	24	22	25	13,1%	-21,8%
Socis (nombre)	7.274	7.208	5.979	5.878	5.806	-1,2%	-20,2%
Socis productors (nombre)	-	2.989	3.558	3.537	3.521	-0,5%	-
Membres del consell rector (mitjana cooperativa)	11	11	11	11	11	-0,2%	-2,2%
Facturació (€)	252.533.337	254.785.448	214.833.927	283.794.686	-	32,1%	12,4%
Facturació (€/cooperativa)	7.891.667	7.962.045	6.713.560	8.868.584	-	32,1%	12,4%

La comarca del Segrià és la que disposa d'un major nombre de cooperatives a la demarcació de Lleida, les quals es mantenen constants del 2008 al 2011, però es redueixen un 6,3% el 2012 en relació amb el 2011. Les de primer grau disminueixen en una durant el 2009 i tres el 2012, i les de segon grau minven un 33,3% el 2009 respecte al 2008, incrementant-se un 25,0% el 2012. Els ocupats i els socis segueixen una tendència descendent amb un increment històric del 26,7% i del 20,2%, respectivament. El consell rector es manté estable, amb una mitjana d'11 membres per cooperativa i el volum de facturació es redueix lleugerament entre el 2009 i el 2010, però augmenta un 32,1% el 2011.

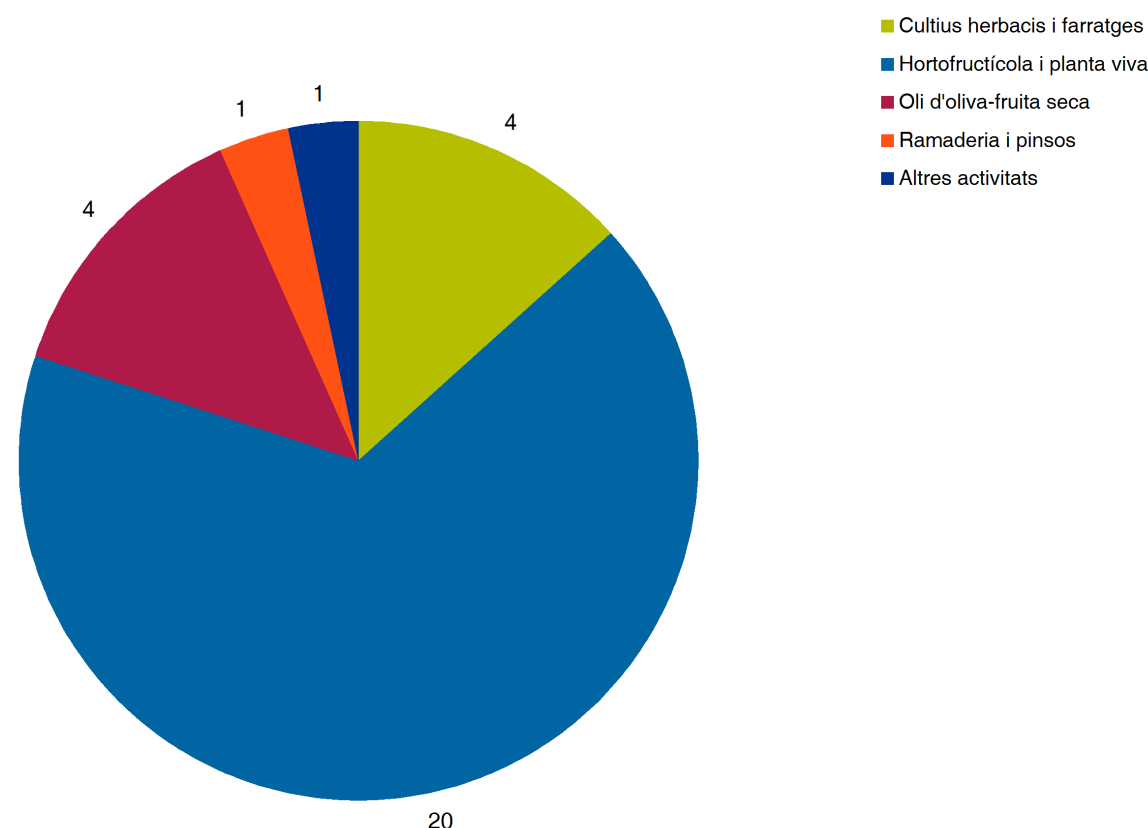
Taula 43. Evolució del pes en relació amb el conjunt de la demarcació territorial de Lleida (%) de diferents magnituds de la comarca del Segrià entre 2008 i 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012	Increment recent	Increment històric
Cooperatives agràries	42,7	42,7	42,7	42,7	42,3	-1,0%	-1,0%
Cooperatives agràries primer grau	42,0	41,2	41,2	41,2	39,7	-3,6%	-5,6%
Cooperatives agràries segon grau	50,0	57,1	57,1	57,1	62,5	9,4%	25,0%
Ocupats	57,8	55,7	51,7	50,1	51,7	3,1%	-10,5%
Socis	36,2	36,1	29,4	28,3	27,6	-2,7%	-23,9%
Socis productors	-	67,7	32,5	32,6	31,1	-4,6%	-
Facturació	30,5	33,9	30,1	34,3	-	12,3%	-

La comarca del Segrià és la que té una major representació del nombre cooperatives, tant de primer i com de segon grau, dels ocupats, dels socis, dels socis productors i de la facturació pel que fa al conjunt de Lleida. Les cooperatives de primer grau representen entre un 41% i un 42% durant els primers anys, i un 39% el 2012, i les de segon s'incrementen de forma notable arribant al 62,5% el 2012. Més de la meitat dels ocupats de les cooperatives de Lleida treballen al Segrià, i els socis i socis productors amb una tendència a la baixa representen un 30%. La facturació, amb un pes del 30%, s'incrementa durant el 2009 i 2011 assolint un 34% sobre el conjunt de Lleida.

Distribució per activitat productiva principal

Gràfic 14. Nombre de cooperatives segons l'orientació productiva principal a la comarca del Segrià a 2012.

Durant el 2012 la comarca del Segrià agrupa 30 cooperatives, de les quals un 66,8% tenen l'orientació productiva principal hortofructícola i planta viva, un 13,3% de cultius herbacis i farratges i d'oli d'oliva i fruita seca, i un 3,3% de ramaderia i pinsos i d'altres activitats.

El volum de producció

Taula 44. Volums comercialitzats equivalents en les cooperatives de la demarcació territorial de Lleida a la comarca del Segrià (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Cultius herbacis excepte farratges (kg)	42.555.169	42.232.318	181.847.414	202.741.366	11,5%	376,4%
Farratges (kg)	4.002.000	3.278.531	4.996.650	5.950.000	19,1%	48,7%
Fruita de llavor (kg)	149.080.053	163.878.934	125.859.172	162.695.056	29,3%	9,1%
Fruita de pinyol (kg)	126.591.431	109.953.862	122.355.763	153.576.155	25,5%	21,3%
Oli d'oliva (kg)	479.660	761.421	1.185.995	1.111.556	-6,3%	131,7%
Ametlla (kg closca)	1.678.740	1.022.024	3.152.622	3.019.703	-4,2%	79,9%
Porcí engreix (caps)	15.950	23.881	-	-	-	-
Pinso (kg)	69.380.450	58.440.350	53.637.660	35.977.890	-32,9%	-48,1%

Les cooperatives de la comarca del Segrià han augmentat el volum comercialitzat d'una forma considerable, destacant la campanya 2009/2010, i les cooperatives de cultius herbacis excepte farratges i les d'oli d'oliva, amb un increment històric del 376,4% i 131,7%, respectivament.

Taula 45. Imports comercialitzats (€) en les cooperatives de la demarcació territorial de Lleida a la comarca del Segrià (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Cultius herbacis excepte farratges	6.921.112	5.738.823	23.067.645	43.144.224	87,0%	523,4%
Farratges	465.930	432.666	611.855	773.500	26,4%	66,0%
Fruita de llavor	63.640.384	72.436.584	47.979.460	52.001.956	8,4%	-18,3%
Fruita de pinyol	69.337.332	56.773.669	50.979.960	72.354.317	41,9%	4,4%
Oli d'oliva	1.837.431	2.207.944	3.031.621	3.022.695	-0,3%	64,5%
Ametlla	1.678.479	947.889	2.687.508	2.395.824	-10,9%	42,7%
Porcí engreix	1.881.251	2.938.715	-	-	-	-
Pinso	2.194.178	1.043.537	988.921	647.602	-34,5%	-70,5%

Les cooperatives de cultius herbacis excepte farratges són les que més han augmentat l'import comercialitzat, amb un increment històric del 523,4%, seguides de les de farratges, d'oli d'oliva i d'ametlla. En canvi, les de pinso són les que mostren una davallada considerable, d'un 70,5% entre 2010/2011 i 2007/2008.

Cal destacar que les cooperatives amb un import comercialitzat més alt són les de fruita de pinyol, fruita de llavor i cultius herbacis excepte farratges que en la campanya 2010/2011 representen un 96,1% sobre el total. Per contra, les de pinso i farratges són les que tenen un pes inferior en la comarca del Segrià, amb un total del 0,8%.

Conclusions

En la demarcació territorial de Lleida, és a la comarca del Segrià on es concentren més cooperatives de primer i segon grau, de treballadors i de massa social, essent les que disposen d'un volum de facturació més elevat, amb una tendència de creixement constant.

Les cooperatives de cultius herbacis excepte farratges i de fruita dolça del Segrià, són les que tenen un volum comercialitzat superior en relació amb el conjunt de Lleida, mentre que les de fruita dolça mostren un import comercialitzat més alt respecte la resta de produccions de la comarca.

DIAGNOSI ECONOMICOFINANCERA

Dades generals

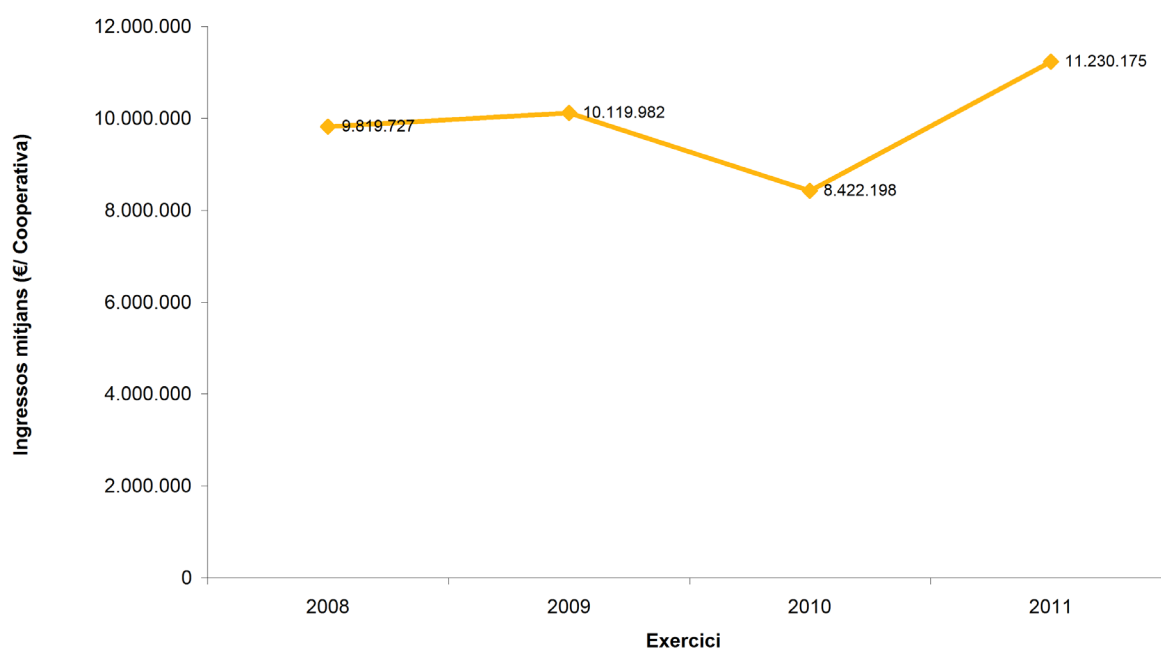
Taula 46. Evolució dels ingressos d'explotació (€) de les cooperatives del Segrià.

	2008	2009	2010	2011
Suma del grup	265.132.637	273.239.523	227.399.339	303.214.712
Nombre de cooperatives	27	27	27	27
Dada màxima	119.648.086	113.910.129	96.789.952	130.840.421
Dada mínima	592.038	385.431	701.688	765.927
Mitjana grup	9.819.727	10.119.982	8.422.198	11.230.175

El nombre de cooperatives objecte d'estudi de la comarca del Segrià és de 27. La cooperativa que té uns mínims ingressos d'explotació factura gairebé 766.000 euros l'any 2011, i la que té els màxims ingressos d'explotació factura prop de 131 milions d'euros.

Evolució de la xifra de negocis d'ingressos

Gràfic 15. Evolució dels ingressos d'explotació mitjans de les cooperatives del Segrià (€/cooperativa).

Els ingressos d'exploració de la comarca del Segrià mostren una tendència creixent però esglaonada, la qual presenta un increment el 2009 del 4%, després una davallada del 17% i finalment un increment el 2011 del 35%.

Principals ràtios economicofinanceres

Taula 47. Ràtios de les cooperatives del Segrià.

Ràtio	Determinació	Llindar favorable	2008	2009	2010	2011
Finançament actiu no corrent amb Patrimoni net	Patrimoni net / Actiu no corrent	>50%	66,5%	60,4%	62,3%	65,6%
Finançament actiu corrent amb fons permanents	Fons permanents / Actiu no corrent	>100%	111,8%	107,8%	116,7%	114,3%
Fons de maniobra real	Actiu corrent - passiu corrent	Positiu	8.673.432	6.181.646	13.572.876	11.812.542
Endeutament	Passius / Total actiu	50-60%	65,2%	66,8%	65,6%	66,5%
Qualitat del deute (deute a curt / deute total)	Passiu corrent / Passius		63,7%	61,0%	54,1%	62,5%
Deute procedent dels socis	Deutes amb socis/Passius		23,9%	23,5%	19,3%	31,1%
Cash-flow	Resultat + amortitzacions +/- Provisions - Subvencions de capital	Positiu	6.632.953	5.214.958	4.511.829	7.165.775
Capacitat de devolució	Cash flow / Passius	Positiu	0,07	0,05	0,05	0,07
Autonomia	Patrimoni net / Actiu		34,8%	33,2%	34,4%	33,5%
Liquiditat	Actiu corrent / Passiu corrent	1-1,5	1,1	1,1	1,3	1,2
Tresoreria	Disponible + realitzable / Passiu corrent	>0,8	0,9	0,9	1,1	1,0
Disponibilitat	Disponible / Passiu corrent	0,1-0,3	0,1	0,1	0,1	0,1
Capacitat d'autofinançament	Cash flow / Vendes	Positiu	0	0	0	0
% d'utilització dels recursos de la secció de crèdit per finançar la cooperativa		<50%	9,8%	10,1%	8,9%	7,2%

De l'observació de les ràtios financeres es dedueix que el fons de maniobra positiu en tots els anys d'estudi indica que l'empresa genera més actius a curt termini que obligacions en aquest període de temps, l'endeutament global és lleugerament elevat, però també hi ha un important percentatge de deute procedent dels propis socis -entre un 10 i un 12% del deute procedeix de les aportacions de capital dels socis- i la capacitat de devolució és correcta i la ràtio de tresoreria ha millorat els darrers anys.

Conclusions

La situació financera de les cooperatives del Segrià segueix una línia positiva, no presenta tensions de tresoreria a curt termini, és a dir, que en els anys estudiats hi ha capacitat de generació i de retorn del deute, tot i que s'hauria de fer un seguiment de l'evolució de l'endeutament atès que és una mica superior al que es podria considerar com a correcte.

També cal destacar la tendència ascendent dels ingressos d'exploració ens els quatre anys estudiats.

LES COOPERATIVES DE L'URGELL

DIAGNOSI GENERAL

Xifres bàsiques a tenir presents

Taula 48. Evolució de diferents magnituds de les cooperatives de la comarca de l'Urgell de la demarcació territorial de Lleida entre 2008 i 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012	Increment recent	Increment històric
Cooperatives agràries	4	4	4	4	3	-25,0%	-25,0%
Cooperatives agràries primer grau	3	3	3	3	2	-33,3%	-33,3%
Cooperatives agràries segon grau	1	1	1	1	1	0,0%	0,0%
Ocupats (nombre)	85	84	70	77	78	1,3%	-8,2%
Ocupats (mitjana cooperativa)	21	21	18	19	26	35,1%	22,4%
Socis (nombre)	367	352	362	350	292	-16,6%	-20,4%
Socis productors (nombre)	-	127	177	176	121	-31,3%	-
Membres del consell rector (mitjana cooperativa)	12	11	11	11	10	-3,9%	-10,1%
Facturació (€)	73.992.886	62.308.586	59.763.184	59.081.362	-	-1,1%	-20,2%
Facturació (€/cooperativa)	18.498.222	15.577.146	14.940.796	14.770.340	-	-1,1%	-20,2%

Des del 2008 al 2011 el nombre de cooperatives de l'Urgell es manté estable fins al 2012 en què es redueix en una cooperativa de primer grau. El nombre d'ocupats disminueix entre el 2009 i el 2010, però augmenta els següents anys, amb un increment recent de l'1,3%. Els socis i socis productors augmenten fins al 2010 però es redueixen més tard; la mitjana de membres del consell rector d'11 i el volum de facturació disminueix, amb un decrement històric del 20,2%.

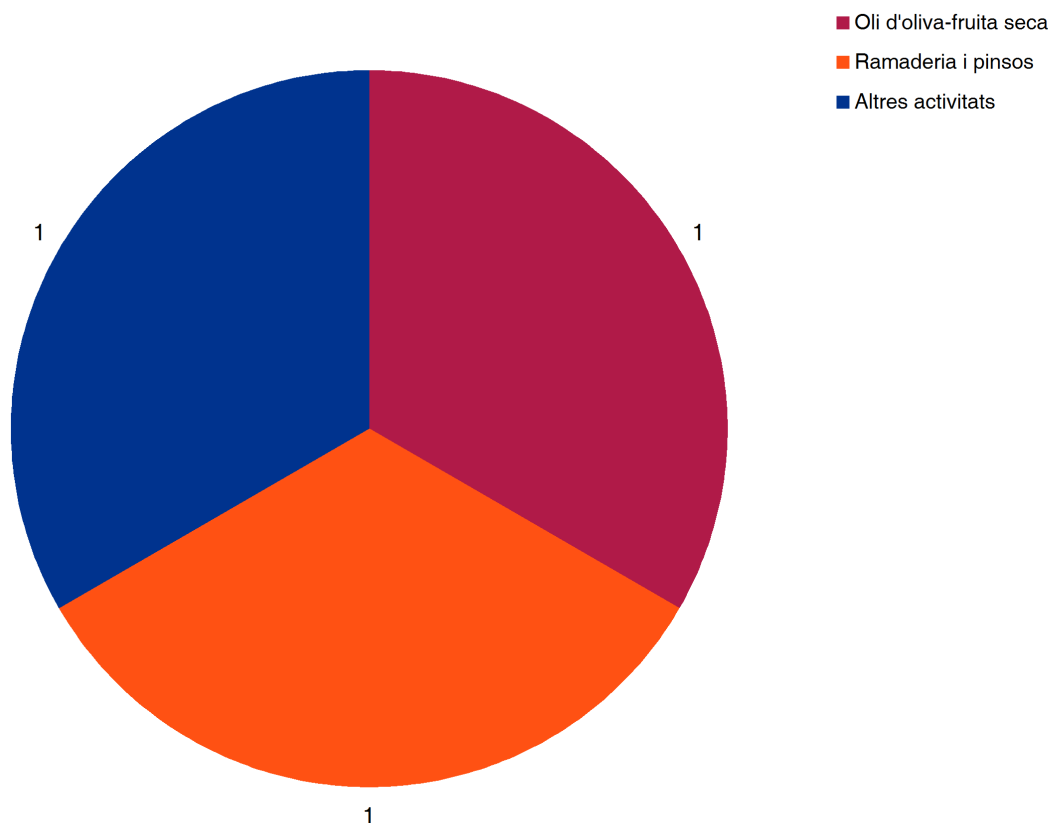
Taula 49. Evolució del pes en relació amb el conjunt de la Demarcació Territorial de Lleida (%) de diferents magnituds de la comarca de l'Urgell entre 2008 i 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012	Increment recent	Increment històric
Cooperatives agràries	5,3	5,3	5,3	5,3	4,2	-20,8%	-20,8%
Cooperatives agràries primer grau	4,3	4,4	4,4	4,4	3,2	-28,0%	-27,0%
Cooperatives agràries segon grau	16,7	14,3	14,3	14,3	12,5	-12,5%	-25,0%
Ocupats	4,8	5,1	4,7	5,4	5,3	-1,5%	12,0%
Socis	1,8	1,8	1,8	1,7	1,4	-17,8%	-24,1%
Socis productors	-	2,9	1,6	1,6	1,1	-34,1%	-
Facturació	8,2	7,7	8,0	7,4	-	-10,0%	-

Entre el 2008 i el 2011, les cooperatives de l'Urgell tenen un pes d'un 5% en relació amb el conjunt de Lleida, que es redueix un 4% el 2012. Les de primer grau segueixen la mateixa tendència amb una disminució el 2012 de l'1%, i les de segon grau presenten una evolució històrica negativa del 25%. El pes dels ocupats s'incrementa progressivament i el dels socis i socis productors disminueix de forma significativa en l'últim any un 17,8% i 34,1%, respectivament. El pes de la facturació de les cooperatives de l'Urgell es manté constant, entre un 7% i un 8%, respecte al total de la demarcació de Lleida.

Distribució per activitat productiva principal

Gràfic 16. Nombre de cooperatives segons l'orientació productiva principal a la comarca de l'Urgell a 2012.

Durant el 2012 a la comarca de l'Urgell s'hi concentren 3 cooperatives amb l'orientació productiva principal d'oli d'oliva i fruita seca, de ramaderia i pinsos i d'altres activitats.

El volum de producció

Taula 50. Volums comercialitzats equivalents en les cooperatives de la demarcació territorial de Lleida a la comarca de l'Urgell (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Farratges (kg)	-	1.298.313	-	-	-	-
Fruita de llavor (kg)	-	160.868	-	-	-	-
Fruita de pinyol (kg)	-	3.462	-	-	-	-
Oli d'oliva (kg)	36.889	53.681	42.924	33.259	-22,5%	-9,8%
Ametlla (kg closca)	-	29.350	-	-	-	-
Avellana (kg closca)	-	780	-	-	-	-
Porcí d'engreix (caps)	77.000	80.985	77.171	68.007	-11,9%	-11,7%
Pinso (kg)	163.650.000	141.485.872	134.172.190	130.652.534	-2,6%	-20,2%
Vi (hl)	1.545	1.606	1.461	1.692	15,8%	9,5%

Les principals produccions comercialitzades són pinsos, vi i porcí. Esporàdicament durant una campanya alguna cooperativa també va comercialitzar altres produccions. En general, amb l'excepció del vi en què hi ha un augment del 9,5% de manera històrica, els volums comercialitzats es redueixen.

Taula 51. Imports comercialitzats (€) en les cooperatives de la demarcació territorial de Lleida a la comarca de l'Urgell (campanyes 2007/208 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Farratges	-	99.878	-	-	-	-
Fruita de llavor	-	30.629	-	-	-	-
Fruita de pinyol	-	542	-	-	-	-
Oli d'oliva	143.772	185.811	139.083	120.705	-13,2%	-16,0%
Ametlla	-	18.665	-	-	-	-
Avellana	-	957	-	-	-	-
Porcí d'engreix	8.500.000	9.174.709	8.621.479	8.283.124	-3,9%	-2,6%
Pinso	52.137.998	39.678.475	42.967.815	45.769.406	6,5%	-12,2%
Vi	64.484	73.133	47.735	65.639	37,5%	1,8%

A la comarca de l'Urgell les cooperatives vitivinícoles són les que presenten una tendència a l'alça de l'import comercialitzat, amb un increment històric de l'1,8%. En canvi, les cooperatives amb un import superior són les de pinso que, en la campanya 2010/2011, representen un 84,4% sobre el total, seguides de les de porcí d'engreix amb un 15,3%.

Conclusions

Les cooperatives de la comarca de l'Urgell no destaquen de manera especial pel seu nombre, l'ocupació o la massa social en relació amb el conjunt de la demarcació de Lleida si bé la seva facturació mitjana és de les més elevades d'aquest àmbit, tot i una evolució negativa durant els darrers anys.

Les cooperatives de pinso són les que obtenen l'import comercialitzat més elevat respecte a la resta de cooperatives d'aquesta comarca.

DIAGNOSI ECONOMICOFINANCERA

Dades generals

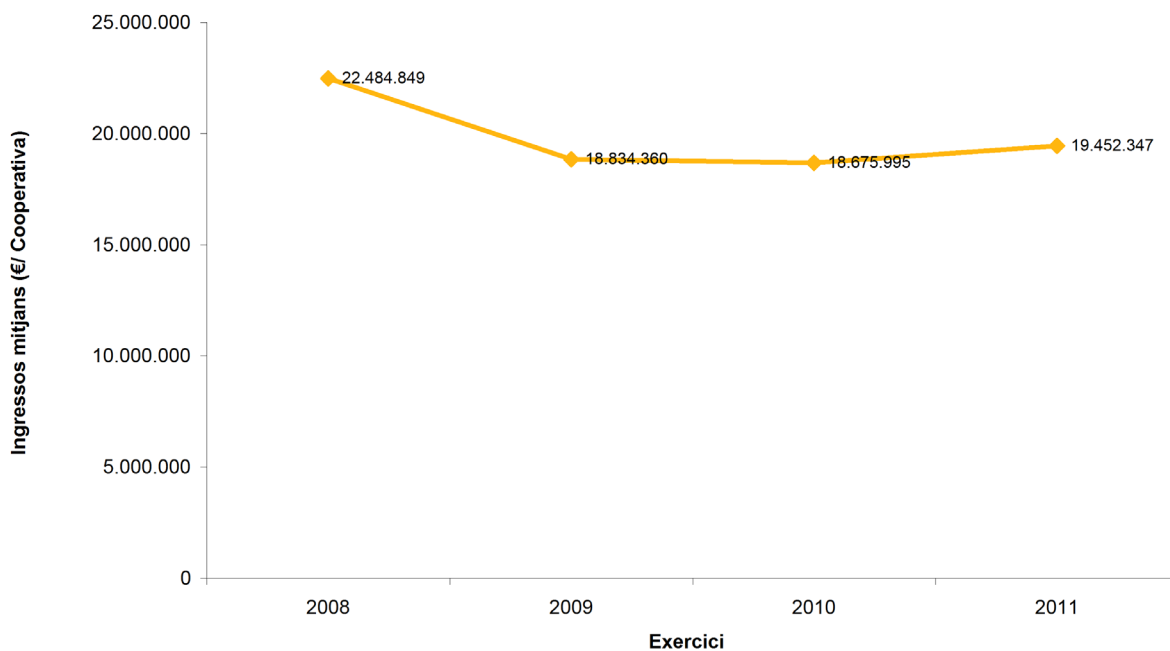
Taula 52. Evolució dels ingressos d'exploració (€) de les cooperatives de l'Urgell.

	2008	2009	2010	2011
Suma del grup	67.454.548	56.503.081	56.027.985	58.357.041
Nombre de cooperatives	3	3	3	3
Dada màxima	65.681.538	54.835.204	55.130.751	57.818.165
Dada mínima	303.771	292.204	292.204	222.034
Mitjana grup	22.484.849	18.834.360	18.675.995	19.452.347

El nombre de cooperatives de la comarca de l'Urgell que han format part de l'estudi és de 3. La facturació d'aquestes oscil·la entre 222.000 euros i 58 milions d'euros l'any 2011, aquesta diferència constata la diversitat del grup en què s'hi troben cooperatives molt petites i també força grans.

Evolució de la xifra de negocis d'ingressos

Gràfic 17. Evolució dels ingressos d'exploració mitjans de les cooperatives de l'Urgell (€/cooperativa).

Els ingressos d'exploració han minvat un 16% el 2009, els anys posteriors s'han mantingut estables amb una lleu davallada el 2010 però superant l'últim any els nivells de 2009. Aquestes dades coincideixen amb la reducció de les principals produccions que es recullen en l'apartat general de l'estudi.

Principals ràtios economicofinanceres

Taula 53. Ràtios de les cooperatives de l'Urgell.

Ràtio	Determinació	Lindar favorable	2008	2009	2010	2011
Finançament actiu no corrent amb Patrimoni net	Patrimoni net / Actiu no corrent	>50%	100,6%	92,6%	100,3%	111,3%
Finançament actiu corrent amb fons permanents	Fons permanents / Actiu no corrent	>100%	183,7%	181,9%	176,3%	185,6%
Fons de maniobra real	Actiu corrent - passiu corrent	Positiu	7.074.418	8.375.283	7.700.065	8.169.562
Endeutament	Passius / Total actiu	50-60%	69,6%	66,5%	64,6%	61,8%
Qualitat del deute (deute a curt / deute total)	Passiu corrent / Passius		63,9%	51,4%	58,3%	58,7%
Deute procedent dels socis	Deutes amb socis/Passius		16,9%	18,7%	15,6%	40,4%
Cash-flow	Resultat + amortitzacions +/- Provisions - Subvencions de capital	Positiu	1.695.669	1.438.209	1.967.283	1.146.455
Capacitat de devolució	Cash flow / Passius	Positiu	0,09	0,08	0,11	0,07
Autonomia	Patrimoni net / Actiu		30,4%	33,5%	35,4%	38,2%
Liquiditat	Actiu corrent / Passiu corrent	1-1,5	1,6	1,9	1,7	1,8
Tresoreria	Disponible + realitzable / Passiu corrent	>0,8	1,0	1,2	1,1	1,1
Disponibilitat	Disponible / Passiu corrent	0,1-0,3	0,1	0,2	0,2	0,1
Capacitat d'autofinançament	Cash flow / Vendes	Positiu	0	0	0	0
% d'utilització dels recursos de la secció de crèdit per finançar la cooperativa		<50%	47,0%	0,0%	0	0

Les ràtios financeres de les cooperatives de l'Urgell presenten una evolució positiva pel que fa al fons de maniobra, és parteix d'un fons de maniobra correcta i s'arriba el darrer any a uns actius no corrents superiors al total de passius, les ràtios de tresoreria, liquiditat i de capacitat de devolució corroboren que no es tindran problemes per afrontar les obligacions concretes tant a llarg com a curt termini.

La generació de fluxos de caixa també són positius en tots els anys analitzats.

El percentatge d'utilització de recursos de la secció de crèdit per finançament de la cooperativa mostra un valor de gairebé un 50% l'any 2008, però el 2009 ja no s'utilitza la secció de crèdit per al finançament de la cooperativa. L'any 2010 es va tancar la secció de crèdit motiu pel qual es mostra un valor de 0, tant el 2010 com el 2011.

Conclusions

Les cooperatives de l'Urgell tenen una estructura de balanç que no suposarà cap mena de problema a l'hora d'afrontar els deutes concrets atès que s'arriba al darrer any amb un actiu corrent superior al total de passius, aquesta solidesa quant al retorn dels deutes no és del tot eficient, perquè s'observa un excés de prudència que comporta una pèrdua de rendibilitat. Cal estar atents als ingressos d'explotació que han baixat considerablement des de l'any 2008.

CONCLUSIONS GENERALS DE LES COOPERATIVES DE LES COMARQUES DE LLEIDA

DIAGNOSI GENERAL

Es pot concloure que el major nombre de cooperatives de segon grau i de treballadors es concentra a la demarcació territorial de Lleida, de manera que el pes de les seves cooperatives en relació amb el conjunt de Catalunya és dels més elevats, juntament amb les cooperatives de Tarragona. Quant al volum de facturació, les cooperatives de Lleida mantenen el lideratge, amb una facturació superior al 50% sobre el conjunt del territori.

En els últims anys el nombre de cooperatives s'ha reduït, al mateix temps que els seus treballadors però, per contra, s'ha incrementat significativament la massa social. Cal destacar, que tot i la lleu reducció de la facturació, les cooperatives de Lleida són les que presenten unes dades més elevades respecte a la resta de demarcacions, sobretot les comarques del Pla d'Urgell i del Segrià. La facturació mitjana per cooperativa és superior a la resta de Catalunya, atès que a Lleida es distribueixen cooperatives de dimensió gran amb unes xifres de facturació importants.

Les cooperatives que més han incrementat el volum comercialitzat són les del sector de cultius herbacis i farratges, seguides de les d'oli d'oliva i d'ametlla, però en canvi les cooperatives que presenten un import comercialitzat més alt són les de pinso.

DIAGNOSI ECONOMICOFINANCERA

Les cooperatives de les comarques de Lleida no presenten un comportament homogeni en el seu conjunt, sinó que hi ha diferències importants entre elles.

Quant als ingressos d'explotació cal destacar que totes, excepte les del Segrià, han sofert una forta davallada l'any 2009, però en els anys posteriors mostren una tendència positiva, el Segrià presenta la davallada l'any 2010 però segueix també una tendència a l'alça.

L'anàlisi de les ràtios financeres presenten dades diferenciades segons la zona analitzada, mentre que les comarques de l'Alt Urgell, el Pallars Sobirà i l'Urgell mostren un endeutament baix amb unes ràtios de liquiditat i tresoreria molt correctes, la resta de comarques de Lleida estudia- des presenten un endeutament elevat, les ràtios de tresoreria i liquiditat mostren unes xifres que freguen el llindar o just per sota dels valors que es podrien considerar òptims.

En termes generals l'estructura de balanç i, concretament, el fons de maniobra són acceptables, cal destacar la Noguera i les Garrigues amb anys amb fons de maniobra negatiu.

Cal remarcar que tot i aquestes diferències, totes les cooperatives de Lleida presenten un *cash flow* positiu en tots els anys amb excepció de l'any 2008 a la Noguera.

També s'observa que existeixen cooperatives com les de l'Alt Urgell, el Pallars Sobirà i l'Urgell amb un excés de prudència que fa que es perdi eficiència financera atès que un cert endeutament pot beneficiar la rendibilitat; per contra, les cooperatives de la Noguera i de les Garrigues són excessivament agressives i amb possibles tensions de tresoreria, tot i que per acabar-ho de confirmar s'hauria d'analitzar en profunditat el deute i la possibilitat de la seva renegociació de corrent a no corrent.

LES COOPERATIVES DE LES COMARQUES DE TARRAGONA

DIAGNOSI GENERAL

Xifres bàsiques a tenir presents

Taula 54. Evolució de diferents magnituds de les cooperatives de la demarcació territorial de Tarragona (excepte Terres de l'Ebre) entre 2008 i 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012	Increment recent	Increment històric
Cooperatives agràries	76	75	73	71	71	0,0%	-6,6%
Cooperatives agràries primer grau	73	72	70	68	68	0,0%	-6,8%
Cooperatives agràries segon grau	3	3	3	3	3	0,0%	0,0%
Ocupats (nombre)	922	915	910	871	881	1,1%	-4,4%
Ocupats (mitjana cooperativa)	12	12	12	12	12	1,1%	2,3%
Socis (nombre)	21.079	23.163	23.701	27.452	28.628	4,3%	35,8%
Socis productors (nombre)	-	-	10.052	11.533	10.977	-4,8%	-
Membres del consell rector (mitjana cooperativa)	10	10	10	10	10	1,6%	0,5%
Facturació (€)	192.750.356	174.597.440	182.239.754	193.656.873	-	6,3%	0,5%
Facturació (€/cooperativa)	2.536.189	2.327.966	2.496.435	2.727.562	-	9,3%	7,5%

Les cooperatives de la demarcació territorial de Tarragona es redueixen en els darrers tres anys, amb un decrement històric del 6,6%, com a conseqüència de la disminució de les cooperatives de primer grau, atès que les de segon grau es mantenen estables. Els ocupats segueixen una evolució descendent amb un increment històric del 4,4% i la mitjana del consell rector és de 10 representants per cooperativa.

Tant els socis com els socis productors han augmentat considerablement, amb una lleugera reducció dels productors el 2012; el volum de facturació i la facturació mitjana disminueixen durant el 2009 en relació amb el 2008 un 9,4% i 8,2%, respectivament, tot i que després augmenta progressivament i els valors de 2011 superen els de 2008.

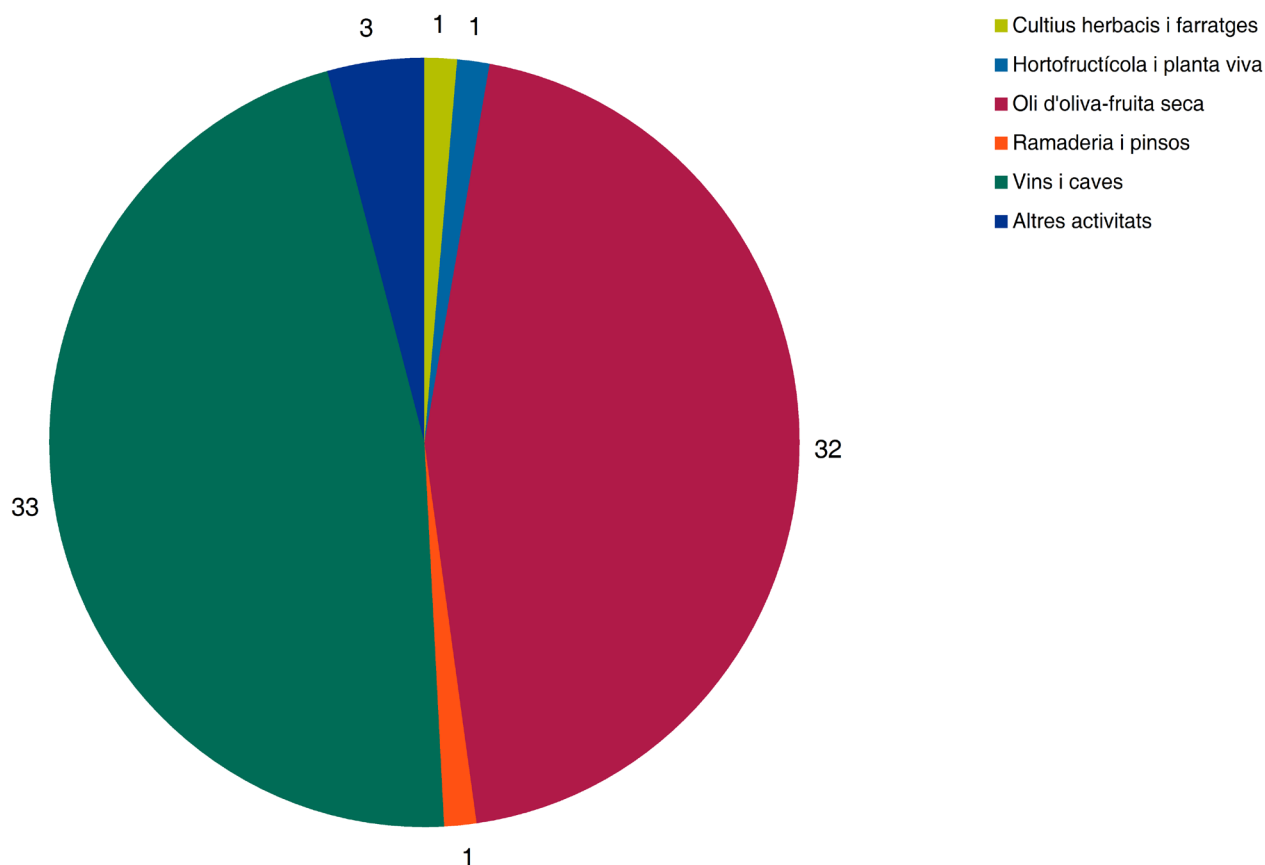
Taula 55. Evolució del pes en relació amb el conjunt de Catalunya (%) de diferents magnituds de les cooperatives de la demarcació territorial de Tarragona (excepte Terres de l'Ebre) entre 2008 i 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012
Cooperatives agràries	30,4	30,0	29,2	28,4	28,4
Cooperatives agràries primer grau	30,8	30,9	30,4	30,5	31,5
Cooperatives agràries segon grau	23,1	23,1	21,4	21,4	20,0
Ocupats	20,7	21,1	21,9	21,9	21,2
Socis	29,5	31,9	31,4	35,3	37,4
Socis productors	-	32,4	29,3	31,9	30,5
Facturació	13,0	12,7	13,6	13,0	-

Les cooperatives de la demarcació territorial de Tarragona, juntament amb les de Lleida, són les que tenen més pes en relació amb el conjunt de Catalunya. El pes del total de cooperatives i les de primer grau es mantenen estables els darrers anys, essent aproximadament el 30%, en canvi les de segon grau disminueixen el 2010 i el 2012. El percentatge dels ocupats augmenta el 2009, el dels socis s'incrementa a més del 30% i el dels socis productors minva el 2012 respecte el 2009. El pes del percentatge de la facturació de les cooperatives de Tarragona es manté força constant amb un 13% sobre el total de Catalunya, exceptuant el 2009 que és del 12,7%.

Distribució per activitat productiva principal

Gràfic 18. Nombre de cooperatives segons l'orientació productiva principal a la demarcació territorial de Tarragona (excepte Terres de l'Ebre) a 2012.

Durant el 2012, de les 71 cooperatives de la Tarragona, el 46% tenen l'orientació productiva principal de vins i caves, el 45% d'oli d'oliva i fruita seca, el 4% d'altres activitats i l'1% de cultius herbacis i farratges, d'hortofructícola i planta viva i de ramaderia i pinsos.

El volum de producció

Taula 56. Volums comercialitzats equivalents en les cooperatives de la demarcació territorial de Tarragona (excepte Terres de l'Ebre) (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Cultius herbacis excepte farratges (kg)	15.219.077	14.018.271	7.686.226	36.176.595	370,7%	137,7%
Fruita de llavor (kg)	-	11.317	41.016	21.713	-47,1%	-
Fruita de pinyol (kg)	2.367.371	2.591.584	2.428.792	2.720.430	12,0%	14,9%
Cítric (kg)	680.289	622.254	624.123	756.217	21,2%	11,2%
Horta equivalent (kg)	3.640.134	3.369.202	2.974.737	3.285.445	10,4%	-9,7%
Oli d'oliva (kg)	7.869.597	8.443.180	9.525.189	8.690.974	-8,8%	10,4%
Ametlla (kg closca)	9.521.146	9.015.350	11.408.912	11.846.874	3,8%	24,4%
Avellana (kg closca)	5.756.033	10.446.830	8.692.252	11.694.118	34,5%	103,2%
Garrofa (kg llegum sencera)	10.423.027	7.147.304	6.990.839	8.088.449	15,7%	-22,4%
Aviram (caps)	1.197.397	1.188.000	3.168.000	1.320.000	-58,3%	10,2%
Boví de carn (caps)	1.584	950	600	2.000	233,3%	26,3%
Porcí d'engreix (caps)	50.809	53.000	40.000	50.000	25,0%	-1,6%
Pinso (kg)	37.807.000	38.458.000	42.000.000	37.300.000	-11,2%	-1,3%
Vi (hl)	750.367	758.764	823.230	852.687	3,6%	13,6%

Els productes amb un volum comercialitzat més elevat per les cooperatives de Tarragona, en relació amb la resta de demarcacions territorials, són la fruita seca (ametlla, avellana i garrofa), l'aviram i el vi.

Des de l'any 2007 fins al 2011 les cooperatives de cultius herbacis excepte farratges i d'avellana són les que més han augmentat el volum de vendes, amb un increment històric del 137,7% i 103,2%, respectivament. Per contra, les que més han disminuït la seva comercialització són les de garrofa, amb un 22,4%. En la darrera campanya respecte a 2009/2010 s'observa un augment considerable en les cooperatives de boví de carn, amb un 233,3%, en canvi en les de fruita de llavor i d'aviram ha disminuït un 47,1% i 58,3%, respectivament. Cal destacar que la resta de produccions mantenen unes xifres força estables, amb algunes oscil·lacions segons la campanya.

Taula 57. Imports comercialitzats (€) en les cooperatives de la demarcació territorial de Tarragona (excepte Terres de l'Ebre) (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Cultius herbacis excepte farratges	3.212.144	1.961.699	1.548.076	7.517.009	385,6%	134,0%
Fruita de llavor	-	6.876	16.551	13.008	-21,4%	-
Fruita de pinyol	1.329.647	1.270.282	1.222.210	1.249.853	2,3%	-6,0%
Cítric	259.397	221.969	249.396	233.700	-6,3%	-9,9%
Horta equivalent	1.509.596	1.669.164	1.440.587	1.472.628	2,2%	-2,4%
Oli d'oliva	26.750.993	23.746.716	25.796.418	22.260.518	-13,7%	-16,8%
Ametlla	10.611.893	10.321.401	9.752.141	14.348.089	47,1%	35,2%
Avellana	13.435.982	15.313.825	17.247.137	19.007.133	10,2%	41,5%
Garrofa	2.977.524	1.594.168	1.344.963	1.502.481	11,7%	-49,5%
Aviram	640.573	720.000	2.160.000	930.000	-56,9%	45,2%
Boví de carn	1.011.981	616.942	400.000	1.536.000	284,0%	51,8%
Porcí d'engreix	5.671.000	5.380.000	5.000.000	5.850.000	17,0%	3,2%
Pinso	10.459.244	4.372.473	10.000.000	9.324.969	-6,8%	-10,8%
Vi	51.913.769	46.594.776	47.201.124	49.537.267	4,9%	-4,6%

A la demarcació de Tarragona les cooperatives de cultius herbacis excepte farratges i les de boví de carn han augmentat significativament l'import comercialitzat, amb un increment històric del 134,0% i 284,0% respectivament; per contra, s'ha reduït de manera considerable en les de cítric, aviram i fruita de llavor.

Les cooperatives amb un import més elevat són les de vi, oli d'oliva i fruita seca (ametlla i avellana), que representen un 80,5% sobre el total, en canvi les que el tenen més baix són les de fruita de llavor, cítric i aviram.

LES COOPERATIVES DE L'ALT CAMP

DIAGNOSI GENERAL

Xifres bàsiques a tenir presents

Taula 58. Evolució de diferents magnituds de les cooperatives de la comarca de l'Alt Camp de la demarcació territorial de Tarragona (excepte Terres de l'Ebre) entre 2008 i 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012	Increment recent	Increment històric
Cooperatives agràries	13	13	13	13	13	0,0%	0,0%
Cooperatives agràries primer grau	13	13	13	13	13	0,0%	0,0%
Cooperatives agràries segon grau	0	0	0	0	0	-	-
Ocupats (nombre)	116	122	122	107	109	1,9%	-6,0%
Ocupats (mitjana cooperativa)	9	9	9	8	8	1,9%	-6,0%
Socis (nombre)	3.362	4.094	4.180	4.677	3.817	-18,4%	13,5%
Socis productors (nombre)	-	1.249	1.758	1.844	1.795	-2,7%	-
Membres del consell rector (mitjana cooperativa)	9	10	10	9	10	6,5%	12,9%
Facturació (€)	17.248.347	15.526.279	16.151.252	17.824.196	-	10,4%	3,3%
Facturació (€/cooperativa)	1.326.796	1.194.329	1.242.404	1.371.092	-	10,4%	3,3%

Des del 2008 fins al 2012 el nombre de cooperatives de primer i segon grau de la comarca de l'Alt Camp es manté estable i els ocupats augmenten durant el 2009 però es redueixen el 2011. Quant als socis i socis productors, segueixen una línia de creixement constant durant el període 2009 a 2011, però disminueixen el 2012, la mitjana de membres del consell rector és entre 9 i 10 per cooperativa. El volum de facturació i la seva mitjana es redueixen el 2009 però s'incrementen els anys posteriors.

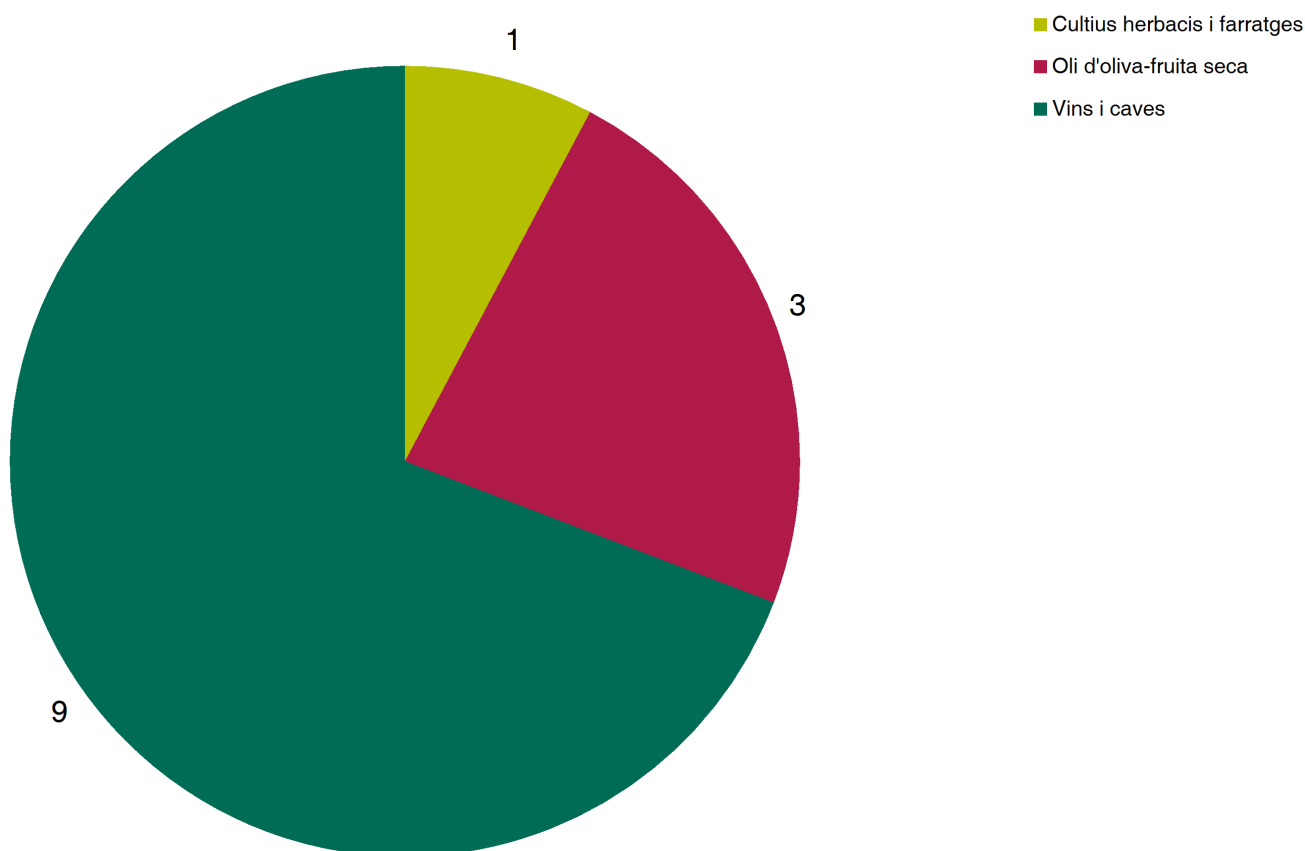
Taula 59. Evolució del pes en relació amb el conjunt de la demarcació territorial de Tarragona (excepte Terres de l'Ebre) (%) de diferents magnituds de les cooperatives de la comarca de l'Alt Camp entre 2008 i 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012	Increment recent	Increment històric
Cooperatives agràries	17,1	17,3	17,8	18,3	18,3	0,0%	7,0%
Cooperatives agràries primer grau	17,8	18,1	18,6	19,1	19,1	0,0%	7,4%
Cooperatives agràries segon grau	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
Ocupats	12,6	13,3	13,4	12,3	12,4	0,7%	-1,7%
Socis	15,9	17,7	17,6	17,0	13,3	-21,7%	-16,4%
Socis productors	-	19,7	17,5	16,0	16,4	2,3%	-
Facturació	8,9	8,9	8,9	9,2	-	-	-

Les cooperatives de l'Alt Camp representen els primers anys un 17% sobre el total de Tarragona i augmenten un 18% el 2011; les de primer grau evolucionen favorablement, amb una representació del 19% tant al 2011 com al 2012. Els ocupats presenten unes xifres d'entre el 12% i 13%, els socis augmenten fins al 2010, però es redueixen un 13% el 2012, i els socis productors amb un pes del 19% el 2008 minven un 16% el 2012. El percentatge de la facturació de les cooperatives de l'Alt Camp és estable amb un increment del 4% el 2011 respecte l'any 2010.

Distribució per activitat productiva principal

Gràfic 19. Nombre de cooperatives segons l'orientació productiva principal a la comarca de l'Alt Camp a 2012.

L'orientació productiva principal de les 13 cooperatives de l'Alt Camp, és del 69,3% de vins i caves, 23,0% d'oli d'oliva i fruita seca i 7,7% de cultius herbacis i farratges.

El volum de producció

Taula 60. Volums comercialitzats equivalents en les cooperatives de la demarcació territorial de Tarragona (excepte Terres de l'Ebre) a la comarca de l'Alt Camp (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Cultius herbacis excepte farratges (kg)	479.285	247.402	341.216	529.557	55,2%	10,5%
Horta equivalent (kg)	47.381	52.677	37.526	71.330	90,1%	50,5%
Oli d'oliva (kg)	562.233	569.728	625.009	624.530	-0,1%	11,1%
Ametlla (kg closca)	323.920	220.572	328.919	214.195	-34,9%	-33,9%
Avellana (kg closca)	462.315	946.313	500.788	658.027	31,4%	42,3%
Garrofa (kg llegum sencera)	610.147	418.415	417.973	551.926	32,0%	-9,5%
Vi (hl)	201.222	201.742	193.282	212.312	9,8%	5,5%

Des del 2007 al 2011 la comercialització a la comarca de l'Alt Camp presenta unes dades favorables, destacant l'augment del 50,5% en la producció d'horta i el 42,3% en la d'avellana. No obstant, tot i les xifres positives, s'observa que les cooperatives d'ametlla i de garrofa presenten un decrement històric del 33,9% i del 9,5%, respectivament.

L'evolució del volum comercialitzat d'aquesta comarca és positiva atès que, en el període 2010/2011 respecte a l'anterior, ha augmentat en totes les produccions exceptuant la d'ametlla.

Taula 61. Imports comercialitzats (€) en les cooperatives de la demarcació territorial de Tarragona (excepte Terres de l'Ebre) a la comarca de l'Alt Camp (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Cultius herbacis excepte farratges	99.772	34.444	44.341	121.068	173,0%	21,3%
Horta equivalent	37.169	63.579	55.499	55.461	-0,1%	49,2%
Oli d'oliva	1.689.767	1.400.803	1.348.983	1.127.712	-16,4%	-33,3%
Ametlla	269.321	168.571	226.063	159.400	-29,5%	-40,8%
Avellana	975.335	855.063	705.028	1.037.986	47,2%	6,4%
Garrofa	241.918	114.227	101.340	103.040	1,7%	-57,4%
Vi	9.266.606	8.734.550	8.016.117	8.440.835	5,3%	-8,9%

Els imports comercialitzats a l'Alt Camp presenten una evolució favorable en les darreres campanyes, destacant les cooperatives de cultius herbacis excepte farratges i les d'avellana, amb un increment recent del 173,0% i del 47,2%, respectivament. Tot i això les cooperatives de garrofa i d'ametlla són les que han patit una davallada més important del seu import comercialitzat, en els darrers anys.

S'observa que les cooperatives de vi mantenen el lideratge amb un import superior que, en la campanya 2010/2011, representen el 76,4% sobre el total.

Conclusions

La situació de les cooperatives de la comarca de l'Alt Camp es manté força estable destacant, en els darrers anys, l'increment del volum de facturació i de la seva mitjana per cooperativa.

En les últimes campanyes ha augmentat considerablement la comercialització de les cooperatives d'horta i d'avellana, essent les d'oli d'oliva i vi les que mantenen el lideratge de l'import comercialitzat.

DIAGNOSI ECONOMICOFINANCERA

Dades generals

Taula 62. Evolució dels ingressos d'explotació (€) de les cooperatives de l'Alt Camp.

	2008	2009	2010	2011
Suma del grup	15.416.649	14.637.844	15.263.296	16.690.902
Nombre de cooperatives	11	11	11	11
Dada màxima	5.918.927	6.650.608	7.260.581	7.938.913
Dada mínima	138.180	110.821	211.024	207.054
Mitjana grup	1.401.514	1.330.713	1.387.572	1.517.355

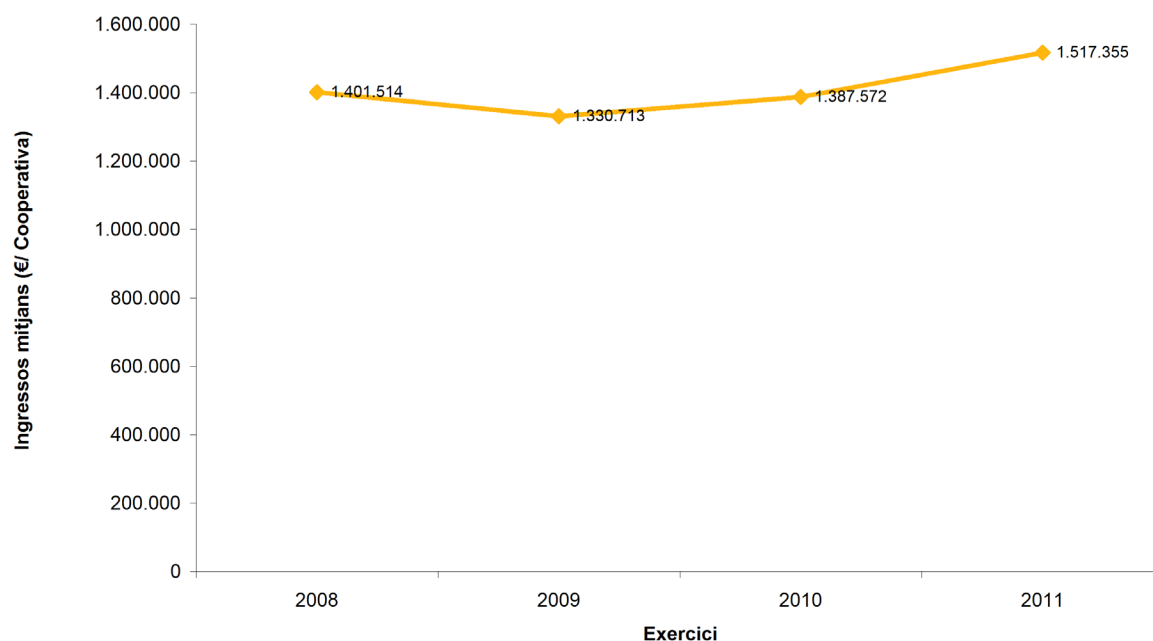
El nombre de cooperatives objecte d'estudi de la comarca de l'Alt Camp és d'11. La que presenta una mínima facturació té una xifra de negocis de 207.000 euros el 2011, i la que en té més de gairebé 8 milions d'euros, de la qual cosa se'n desprèn que dins d'aquests grup n'hi ha de molt petites i també de mitjanes.

Adam Albert

Evolució de la xifra d'ingressos

Gràfic 20. Evolució dels ingressos d'explotació mitjans de les cooperatives de l'Alt Camp (€/cooperativa).

Els ingressos d'explotació mitjans de les cooperatives de l'Alt Camp, com es pot observar en les dades sectorials, han augmentat al voltant del 7% entre el 2008 i el 2011 tot i que durant els anys 2009 i 2010 van disminuir moderadament.

Principals ràtios economicofinanceres

Taula 63. Ràtios de les cooperatives de l'Alt Camp.

Ràtio	Determinació	Lindar favorable	2008	2009	2010	2011
Finançament actiu no corrent amb Patrimoni net	Patrimoni net / Actiu no corrent	>50%	59,4%	56,4%	54,1%	52,9%
Finançament actiu corrent amb fons permanents	Fons permanents / Actiu no corrent	>100%	103,6%	98,6%	93,5%	94,1%
Fons de maniobra real	Actiu corrent - passiu corrent	Positiu	401.526	-165.379	-762.310	-679.811
Endeutament	Passius / Total actiu	50-60%	70,3%	71,2%	71,9%	73,5%
Qualitat del deute (deute a curt / deute total)	Passiu corrent / Passius		68,6%	69,7%	71,5%	71,9%
Deute procedent dels socis	Deutes amb socis/Passius		32,7%	28,2%	30,6%	43,1%
Cash-flow	Resultat + amortitzacions +/- Provisions - Subvencions de capital	Positiu	418.048	401.266	317.882	540.842
Capacitat de devolució	Cash flow / Passius	Positiu	0,03	0,02	0,02	0,03
Autonomia	Patrimoni net / Actiu		29,7%	28,8%	28,1%	26,5%
Liquiditat	Actiu corrent / Passiu corrent	1-1,5	1,0	1,0	0,9	0,9
Tresoreria	Disponible + realitzable / Passiu corrent	>0,8	0,7	0,7	0,6	0,7
Disponibilitat	Disponible / Passiu corrent	0,1-0,3	0,2	0,1	0,1	0,1
Capacitat d'autofinançament	Cash flow / Vendes	Positiu	0	0	0	0
% d'utilització dels recursos de la secció de crèdit per finançar la cooperativa	Préstecs entre seccions / dipòsits secció de crèdit	<50%	11,0%	14,3%	14,1%	16,0%

Pel que fa al finançament de l'actiu no corrent s'observa que no ha estat finançat d'una forma òptima atès que una part no es cobreix amb fons permanents i, per tant, el fons de maniobra és negatiu.

Quant a l'endeutament, la mitjana de cooperatives de l'Alt Camp té un excés de deute atès que l'exigible supera en tots els anys el 70% del total de l'actiu.

Tot i això cal tenir en compte que tant les ràtios de finançament dels actius com la ràtio d'endeutament es veuen afectades per la consideració del capital com un passiu exigible en lloc de patrimoni net. Les aportacions del capital dels socis tenen un pes aproximat del 14% del total de passius.

Analitzant la tresoreria i la liquiditat d'aquestes cooperatives, s'observa que aquestes ràtios no arriben als llindars favorables la qual cosa indica que podrien tenir problemes per fer front als seus pagaments a curt termini.

Aquestes cooperatives no tenen una excessiva dependència dels recursos de la secció de crèdit per al seu finançament, situant-se entre un 11% i un 16% en tots els anys d'estudi.

Conclusions

En el seu conjunt les cooperatives de l'Alt Camp han augmentat els ingressos entre els anys 2008 i 2011, però de l'anàlisi de les ràtios se'n desprèn que els actius no corrents han estat mal finançats perquè s'han cobert amb fons permanents, però també hi ha una petita part que s'ha finançat amb exigible a curt termini.

Això també provoca que la ràtio de liquiditat no arribi al llindar de rendibilitat i ens indiqui possibles necessitats de finançament a curt termini.

LES COOPERATIVES DEL BAIX CAMP

DIAGNOSI GENERAL

Xifres bàsiques a tenir presents

Taula 64. Evolució de diferents magnituds de les cooperatives de la comarca del Baix Camp de la demarcació territorial de Tarragona (excepte Terres de l'Ebre) entre 2008 i 2012.)

	2008	2009	2010	2011	2012	Increment recent	Increment històric
Cooperatives agràries	19	19	19	19	19	0,0%	0,0%
Cooperatives agràries primer grau	17	17	17	17	17	0,0%	0,0%
Cooperatives agràries segon grau	2	2	2	2	2	0,0%	0,0%
Ocupats (nombre)	359	378	387	395	383	-3,0%	6,7%
Ocupats (mitjana cooperativa)	19	20	20	21	20	-3,0%	6,7%
Socis (nombre)	7.194	7.485	7.769	8.250	9.202	11,5%	27,9%
Socis productors (nombre)	-	1.138	3.065	3.422	3.466	1,3%	-
Membres del consell rector (mitjana cooperativa)	10	10	10	10	10	0,5%	-3,0%
Facturació (€)	81.911.926	76.919.286	80.474.161	86.363.902	-	7,3%	5,4%
Facturació (€/cooperativa)	4.311.154	4.048.383	4.235.482	4.545.469	-	7,3%	5,4%

Les cooperatives de la comarca del Baix Camp, tant les de primer com les de segon grau, es mantenen estables en els darrers anys. El nombre d'ocupats augmenta un 10,0% el 2011 en relació amb el 2008, però es redueix un 3,0% durant el 2012. Tant els socis com els socis productors s'incrementen significativament cada any, i la mitjana del consell rector per cooperativa és de 10 membres. S'observa que les cooperatives del Baix Camp presenten unes dades de facturació favorables, amb un increment històric del 5,4%.

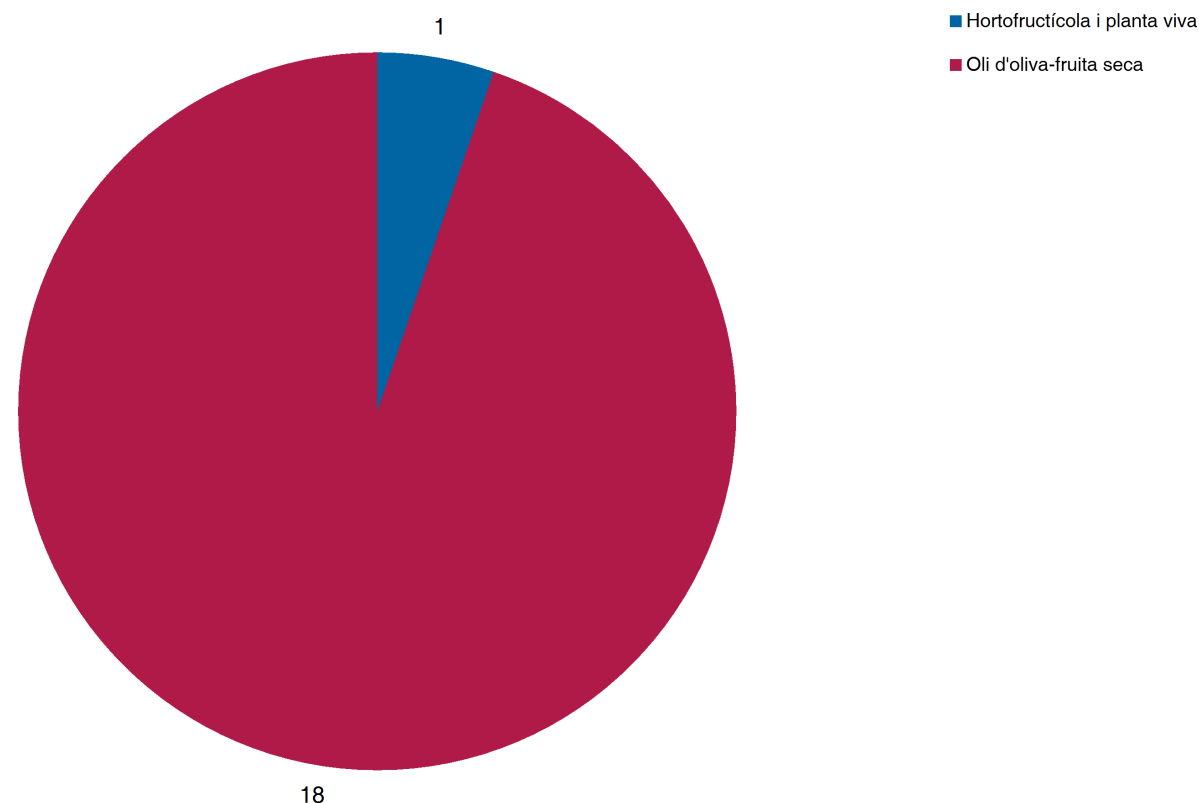
Taula 65. Evolució del pes en relació amb el conjunt de la demarcació territorial de Tarragona (excepte Terres de l'Ebre) (%) de diferents magnituds de la comarca del Baix Camp entre 2008 i 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012	Increment recent	Increment històric
Cooperatives agràries	25,0	25,3	26,0	26,8	26,8	0,0%	7,0%
Cooperatives agràries primer grau	23,3	23,6	24,3	25,0	25,0	0,0%	7,4%
Cooperatives agràries segon grau	66,7	66,7	66,7	66,7	66,7	0,0%	0,0%
Ocupats	38,9	41,3	42,5	45,4	43,5	-4,1%	11,7%
Socis	34,1	32,3	32,8	30,1	32,1	7,0%	-5,8%
Socis productors	-	18,0	30,5	29,7	31,6	6,4%	-
Facturació	41,3	44,1	44,2	44,6	-	-	-

El total de cooperatives del Baix Camp tenen un pes de més del 25% sobre el total de Tarragona i un increment històric del 7,0%, les de primer grau també presenten un evolució favorable amb un 25% a partir del 2011, i les de segon grau es mantenen estables amb un 66,7%. Els ocupats, amb més d'un 40% els últims quatre anys, augmenten la seva representació, els socis es mantenen estables amb un 30% i els socis productors presenten un fort increment el 2010 arribant al 30%. El pes de la facturació de les cooperatives del Baix Camp augmenta progressivament cada any, amb més d'un 40% sobre el conjunt de Tarragona.

Distribució per activitat productiva principal

Gràfic 21. Nombre de cooperatives segons l'orientació productiva principal a la comarca del Baix Camp a 2012.

Durant el 2012, de les 19 cooperatives concentrades a la comarca del Baix Camp, un 94,7% tenen orientació productiva principal d'oli d'oliva i fruita seca i el 5,3% restant d'hortofructícola i planta viva.

El volum de producció

Taula 66. Volums comercialitzats equivalents en les cooperatives de la demarcació territorial de Tarragona (excepte Terres de l'Ebre) a la comarca del Baix Camp (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Fruita de llavor (kg)	-	11.317	41.016	21.713	-47,1%	-
Fruita de pinyol (kg)	1.670.790	1.958.322	1.859.920	2.159.711	16,1%	29,3%
Cítric (kg)	680.289	622.254	624.123	756.217	21,2%	11,2%
Horta equivalent (kg)	3.567.753	3.291.524	2.912.212	3.189.115	9,5%	-10,6%
Oli d'oliva (kg)	4.622.958	4.842.699	5.871.944	5.012.605	-14,6%	8,4%
Ametlla (kg closca)	8.751.421	8.299.098	10.387.357	10.939.611	5,3%	25,0%
Avellana (kg closca)	4.895.384	8.491.580	7.558.900	10.355.753	37,0%	111,5%
Garrofa (kg llegum sencera)	8.403.310	5.679.423	5.294.252	6.428.542	21,4%	-23,5%
Vi (hl)	78.168	71.735	90.118	96.628	7,2%	23,6%

En línies generals, les cooperatives del Baix Camp presenten unes xifres de comercialització rellevants, destacant l'increment històric de les d'avellana amb un 111,5%, i amb l'única excepció de les d'horta i garrofa amb unes xifres negatives del 10,6% i del 23,5%, respectivament.

En l'última campanya en relació amb el 2009/2010 l'evolució del volum comercialitzat ha augmentat en totes les produccions, exceptuant l'oli d'oliva amb un increment negatiu del 14,6% i la fruita de llavor amb un 47,1%.

Taula 67. Imports comercialitzats (€) en les cooperatives de la demarcació territorial de Tarragona (excepte Terres de l'Ebre) a la comarca del Baix Camp (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Fruita de llavor	-	6.876	16.551	13.008	-21,4%	-
Fruita de pinyol	1.060.636	1.121.913	1.083.667	1.148.611	6,0%	8,3%
Cítric	259.397	221.969	249.396	233.700	-6,3%	-9,9%
Horta equivalent	1.472.427	1.589.404	1.361.088	1.392.194	2,3%	-5,4%
Oli d'oliva	16.046.539	13.731.301	16.332.903	13.414.095	-17,9%	-16,4%
Ametlla	9.936.491	9.820.398	9.183.302	13.861.858	50,9%	39,5%
Avellana	11.459.957	13.514.509	15.821.589	16.921.851	7,0%	47,7%
Garrofa	2.310.009	1.231.428	958.353	1.137.706	18,7%	-50,7%
Vi	14.092.519	11.788.055	11.591.549	11.864.893	2,4%	-15,8%

Les cooperatives amb una tendència a l'alça de l'import comercialitzat són les d'ametlla i avellana. Els productes amb un import elevat són diversos. Prenent les dades de 2010/2011 avellana, ametlla, oli d'oliva i vi representen el 93,4% sobre el total.

Destaca que tot i l'evolució favorable del volum de vendes en les cooperatives de cítrics i vi, l'import comercialitzat es redueix en les darreres campanyes.

Conclusions

Les cooperatives de la comarca del Baix Camp són les que presenten un volum de facturació superior i una facturació mitjana de les més elevades, en relació amb la resta de cooperatives de Tarragona. Aquest fet posa de relleu la situació favorable d'aquesta comarca.

És destacable que les cooperatives del Baix Camp que presenten una comercialització superior, sobre el conjunt de Tarragona, són les hortofructícoles, les de fruita dolça, de cítrics i de fruita seca, mentre que les d'ametlla, avellana i oli d'oliva són les que obtenen uns imports comercialitzats superiors si es comparen amb la resta de produccions de la comarca.

DIAGNOSI ECONOMICOFINANCERA

Dades generals

Taula 68. Evolució dels ingressos d'explotació (€) de les cooperatives del Baix Camp.

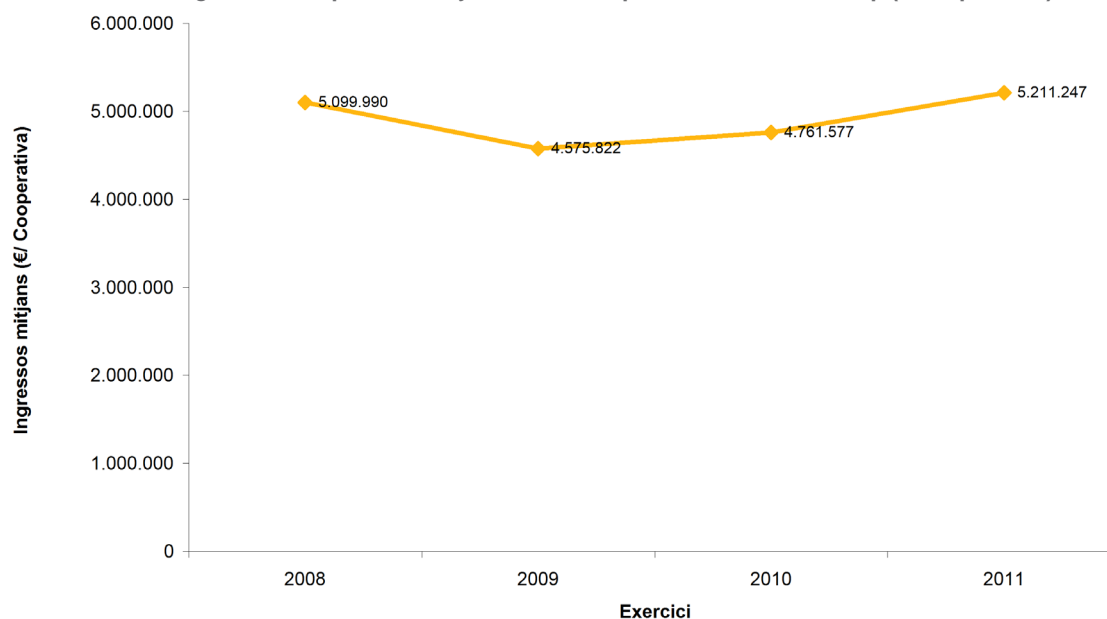
	2008	2009	2010	2011
Suma del grup	81.599.833	73.213.153	76.185.229	83.379.956
Nombre de cooperatives	16	16	16	16
Dada màxima	36.272.000	35.045.596	33.679.000	39.121.000
Dada mínima	327.942	228.928	191.413	202.995
Mitjana grup	5.099.990	4.575.822	4.761.577	5.211.247

El nombre de cooperatives de la comarca del Baix Camp que formen part de l'àmbit d'aquest estudi és de 16. La seva xifra de negocis oscil·la entre els 203.000 euros de la cooperativa que menys factura i els 39 milions de la que més, per tant, dins d'aquest grup hi ha una gran variació de tipus d'empreses, des de microempreses a empreses mitjanes.

Evolució de la xifra d'ingressos

Gràfic 22. Evolució dels ingressos d'explotació mitjans de les cooperatives del Baix Camp (€/cooperativa).

La gràfica mostra l'evolució dels ingressos d'explotació mitjans de les cooperatives del Baix Camp entre els anys 2008 i 2011. S'observa que l'any 2008 eren de més de 5.000.000 i que el 2010 es van reduir. Durant l'any 2011 es van recuperar augmentant lleugerament per sobre dels ingressos de 2008.

Principals ràtios economicofinanceres

Taula 69. Ràtios de les cooperatives del Baix Camp.

Ràtio	Determinació	Lindar favorable	2008	2009	2010	2011
Finançament actiu no corrent amb Patrimoni net	Patrimoni net / Actiu no corrent	>50%	96,6%	90,0%	58,6%	55,9%
Finançament actiu corrent amb fons permanents	Fons permanents / Actiu no corrent	>100%	123,9%	133,0%	134,3%	129,6%
Fons de maniobra real	Actiu corrent - passiu corrent	Positiu	9.905.783	14.438.372	15.150.166	13.877.838
Endeutament	Passius / Total actiu	50-60%	55,3%	59,3%	72,0%	72,7%
Qualitat del deute (deute a curt / deute total)	Passiu corrent / Passius		77,2%	67,2%	49,9%	50,4%
Deute procedent dels socis	Deutes amb socis/Passius		14,9%	15,1%	34,8%	70,0%
Cash-flow	Resultat + amortitzacions +/- Provisions - Subvencions de capital	Positiu	2.257.041	299.958	1.570.170	1.582.317
Capacitat de devolució	Cash flow / Passius	Positiu	0,05	0,01	0,02	0,02
Autonomia	Patrimoni net / Actiu		44,7%	40,7%	28,0%	27,3%
Liquiditat	Actiu corrent / Passiu corrent	1-1,5	1,3	1,4	1,5	1,4
Tresoreria	Disponible + realitzable / Passiu corrent	>0,8	0,6	0,8	0,8	0,7
Disponibilitat	Disponible / Passiu corrent	0,1-0,3	0,0	0,1	0,1	0,1
Capacitat d'autofinançament	Cash flow / Vendes	Positiu	0,03	0,00	0,02	0,02
% d'utilització dels recursos de la secció de crèdit per finançament de la cooperativa	préstecs entre seccions / Dipòsits secció de crèdit	<50%	9,5%	6,8%	7,0%	8,0%

Pel que fa al finançament de l'actiu no corrent s'observa que ha estat finançat de forma òptima atès que s'han utilitzat majoritàriament fons propis per al seu finançament, i en menor mesura exigible a llarg termini. Presenten, per tant, un fons de maniobra positiu durant tots els anys.

Quant a l'endeutament, s'observa que la mitjana de cooperatives del Baix Camp presenten en els seus balanços un exigible d'entre el 50% i el 60% respecte el total de l'actiu en els dos primers anys, però en els dos anys següents l'endeutament augmenta per sobre del 71%. Tot i així, també és el darrer any quan els deutes amb socis representen un percentatge més elevat. A més, si s'observa el balanç es pot comprovar que aquest increment és causat, en bona mesura, per un augment en les aportacions de capital dels socis, que han passat de representar un 9% del total del deute el 2008 (concretament 4,5 milions d'euros), a un 29% el 2011 (20,3 milions d'euros el darrer any). Per tant, irònicament, aquest increment de la ràtio d'endeutament ha estat provocat per un augment en la capitalització de les cooperatives.

Pel que fa a la ràtio de liquiditat se situa dins del llindar que és considerat favorable, ara bé, quan es calcula la ràtio de tresoreria s'observa que se situa per sota del que és considerat necessari en algun dels anys, la qual cosa indica que aquestes cooperatives tenen un actiu circulant poc líquid compost per una considerable quantitat d'existències.

El percentatge d'utilització dels recursos de la secció de crèdit per al finançament de la cooperativa té unes xifres força baixes, per sota del 10%, en tots els anys.

Conclusions

Pel que fa a les cooperatives del Baix Camp es pot concloure que han reduït els seus ingressos durant els anys 2009 i 2010, però que van recuperar-se el 2011.

Disposen d'uns balanços sanejats, els dos últims anys d'estudi s'observa un deute excessiu causat per l'augment dels deutes amb socis per una important aportació de capital. Els fons propis són alts, es important puntualitzar que aquests fons propis estan formats per reserves i no capital atès que el capital està considerat passiu.

LES COOPERATIVES DEL BAIX PENEDÈS

DIAGNOSI GENERAL

Xifres bàsiques a tenir presents

taula 70. Evolució de diferents magnituds de les cooperatives de les comarques del Baix Penedès de la demarcació territorial de Tarragona (excepte Terres de l'Ebre) entre 2008 i 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012	Increment recent	Increment històric
Cooperatives agràries	9	9	8	8	8	0,0%	-11,1%
Cooperatives agràries primer grau	8	8	7	7	7	0,0%	-12,5%
Cooperatives agràries segon grau	1	1	1	1	1	0,0%	0,0%
Ocupats (nombre)	132	131	124	119	129	8,4%	-2,3%
Ocupats (mitjana cooperativa)	15	15	16	15	16	8,4%	9,9%
Socis (nombre)	1.812	2.813	3.057	4.749	5.154	8,5%	184,4%
Socis productors (nombre)	-	832	1.123	1.339	1.352	1,0%	-
Membres del consell rector (mitjana cooperativa)	10	10	11	10	10	0,0%	-8,1%
Facturació (€)	26.636.704	22.776.849	22.211.964	24.039.245	-	8,2%	-9,8%
Facturació (€/cooperativa)	2.959.634	2.530.761	2.776.496	3.004.906	-	8,2%	1,5%

Les cooperatives de la comarca del Baix Penedès es redueixen un 11,1% el 2010 en relació amb el 2009, fruit de la disminució d'una cooperativa de primer grau; el nombre de les de segon grau es manté estable. Els ocupats minven durant el 2009 i el 2011, els socis i socis productors augmenten significativament amb un increment històric del 184,4% i 62,5%, respectivament, i el consell rector és de 10 membres per cooperativa. Tant la facturació com la facturació mitjana s'incrementen un 8,2% el 2011 quant al 2010.

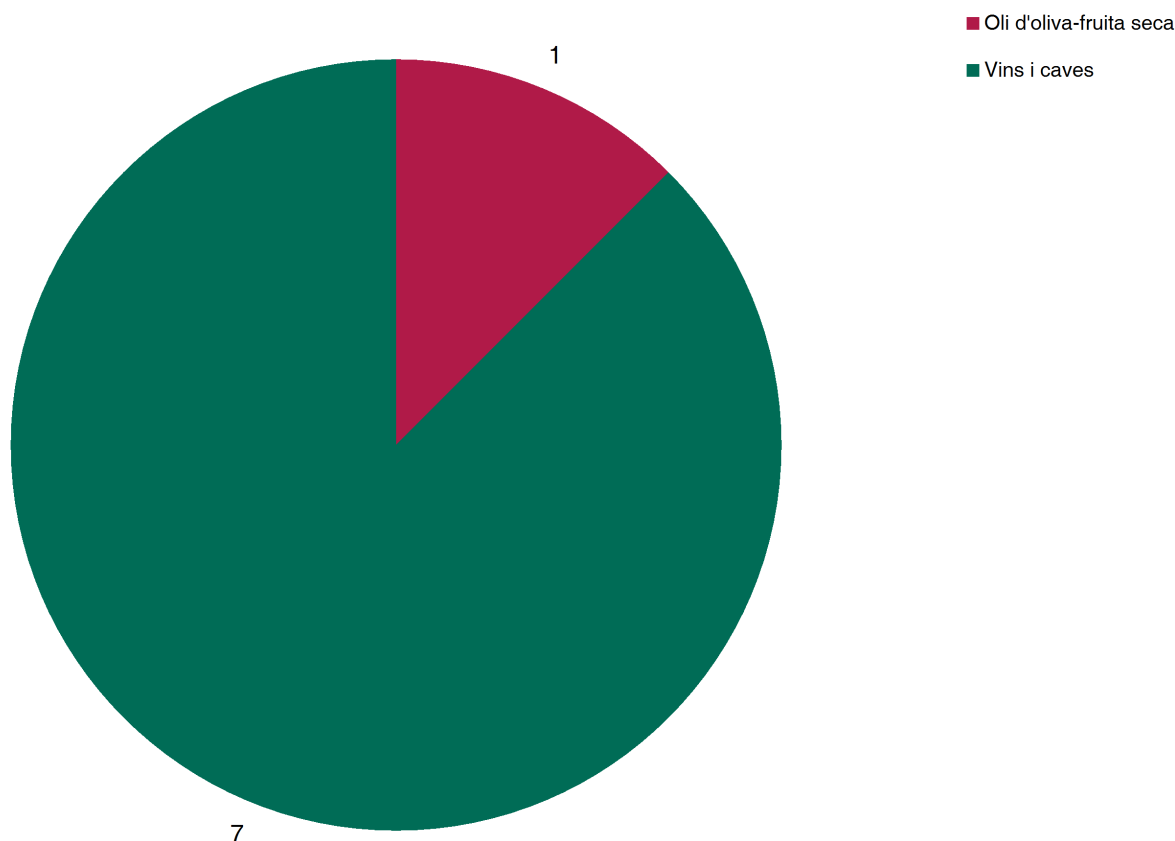
Taula 71. Evolució del pes en relació amb el conjunt de la demarcació territorial de Tarragona (excepte Terres de l'Ebre) (%) de diferents magnituds de les cooperatives de la comarca del Baix Penedès entre 2008 i 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012	Increment recent	Increment històric
Cooperatives agràries	11,8	12,0	11,0	11,3	11,3	0,0%	-4,9%
Cooperatives agràries primer grau	11,0	11,1	10,0	10,3	10,3	0,0%	-6,1%
Cooperatives agràries segon grau	33,3	33,3	33,3	33,3	33,3	0,0%	0,0%
Ocupats	14,3	14,3	13,6	13,7	14,6	7,2%	2,3%
Socis	8,6	12,1	12,9	17,3	18,0	4,1%	109,4%
Socis productors	-	13,1	11,2	11,6	12,3	6,1%	-
Facturació	13,8	13,0	12,2	12,4	-	-	-

El total de les cooperatives i les de primer grau de la comarca del Baix Penedès disminueixen el seu pes en relació amb el conjunt de Tarragona durant el 2010, però l'incrementen el 2011 essent l'11% i el 10%, respectivament. En canvi, les de segon grau es mostren estables amb un 33,3%. Els ocupats amb un 14%, es redueixen el 13% entre el 2010 i el 2011, els socis mostren un increment històric del 109,4% i en canvi els socis productors minven en aquest mateix període, recuperant-se durant el 2012 i representant un 12%. El pes de la facturació de les cooperatives del Baix Penedès presenta una tendència a la baixa, passant d'un 13,8% a un 12% sobre el total de Tarragona.

Distribució per activitat productiva principal

Gràfic 23. Nombre de cooperatives segons l'orientació productiva principal a la comarca del Baix Penedès a 2012.

La distribució de les 8 cooperatives del Baix Penedès, segons la seva orientació productiva principal, és del 87,5% de vins i caves i del 12,5% d'oli d'oliva i fruita seca.

El volum de producció

Taula 72. Volums comercialitzats equivalents en les cooperatives de la demarcació territorial de Tarragona (excepte Terres de l'Ebre) de la comarca del Baix Penedès (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Cultius herbacis excepte farratges (kg)	237.723	170.869	145.010	127.038	-12,4%	-46,6%
Horta equivalent (kg)	25.000	25.000	25.000	25.000	0,0%	0,0%
Oli d'oliva (kg)	1.100.281	1.245.454	1.063.499	1.460.464	37,3%	32,7%
Ametlla (kg closca)	50.538	57.347	64.870	63.260	-2,5%	25,2%
Garrofa (kg llegum sencera)	453.270	303.757	654.920	295.380	-54,9%	-34,8%
Vi (hl)	234.725	237.915	281.599	276.504	-1,8%	17,8%

Les cooperatives d'oli d'oliva són les que presenten unes xifres de comercialització més favorables, amb un increment històric del 32,7%, mentre que les que més han reduït el volum comercialitzat són les de cultius herbacis excepte farratges i les de garrofa.

Taula 73. Imports comercialitzats (€) en les cooperatives de la demarcació territorial de Tarragona (excepte Terres de l'Ebre) de la comarca del Baix Penedès (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Cultius herbacis excepte farratges	37.860	21.825	19.735	26.388	33,7%	-30,3%
Horta equivalent	-	16.181	24.000	24.972	4,1%	-
Oli d'oliva	3.668.102	3.658.772	2.721.500	3.138.057	15,3%	-14,5%
Ametlla	27.011	16.365	19.750	16.074	-18,6%	-40,5%
Garrofa	115.870	37.664	137.707	108.808	-21,0%	-6,1%
Vi	12.165.804	10.698.403	11.254.073	13.007.234	15,6%	6,9%

Les cooperatives del Baix Penedès han disminuït significativament l'import comercialitzat, destacant les de cultius herbacis excepte farratges, oli d'oliva, ametlla i garrofa. El vi, que representa el 79,7% de l'import comercialitzat, mostra unes xifres molt més favorables amb un augment del 6,9% en l'última campanya en relació amb el 2007/2008.

Conclusions

En els darrers anys, a la comarca del Baix Penedès disminueix el nombre de cooperatives, els ocupats i el volum de facturació, però la facturació mitjana segueix una tendència de creixement.

Les cooperatives del Baix Penedès són les que tenen el volum comercialitzat d'oli d'oliva i de vi superior a la resta de cooperatives de Tarragona, essent aquests productes els que també mostren un import de comercialització més elevat si es compra amb el conjunt de produccions d'aquesta comarca.

DIAGNOSI ECONOMICOFINANCERA

Dades generals

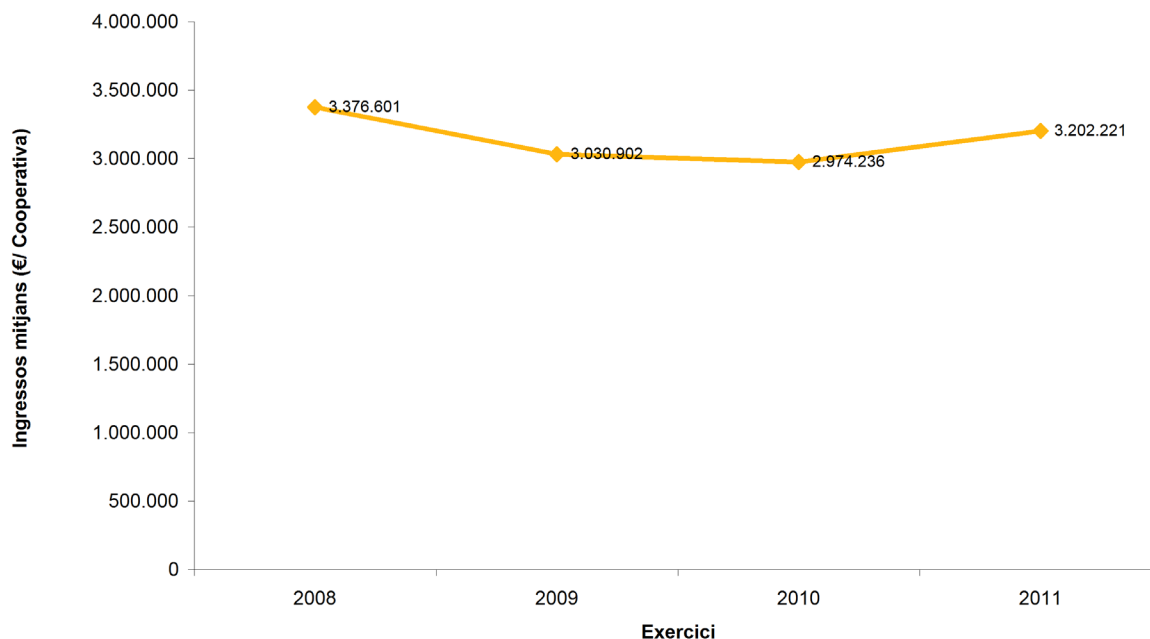
Taula 74. Evolució dels ingressos d'exploració (€) de les cooperatives del Baix Penedès.

	2008	2009	2010	2011
Suma del grup	23.636.204	21.216.313	20.819.651	22.415.550
Nombre de cooperatives	7	7	7	7
Dada màxima	6.053.042	5.354.051	6.100.819	6.992.986
Dada mínima	460.675	589.814	729.974	1.224.982
Mitjana grup	3.376.601	3.030.902	2.974.236	3.202.221

El nombre de cooperatives objecte d'estudi és de 7. La xifra d'ingressos d'exploració oscil·la entre una facturació mínima d'1,20 milions d'euros i màxima de 6,9 milions d'euros el 2011.

Evolució de la xifra d'ingressos

Taula 24. Evolució dels ingressos d'exploració mitjans de les cooperatives del Baix Penedès (€/cooperativa).

Els ingressos d'exploració mitjans de la comarca del Baix Penedès mostren el nivell més alt l'any 2008 essent de 3.376.601 d'euros, en els dos anys següents van disminuir un 10% el 2009 i un 12% el 2010 si es compara amb el 2008. L'any 2011 es recuperen fins als 3.202.221 d'euros.

Principals ràtios economicofinanceres

Taula 75. Ràtios de les cooperatives del Baix Penedès.

Ràtio	Determinació	Llindar favorable	2008	2009	2010	2011
Finançament actiu no corrent amb Patrimoni net	Patrimoni net / Actiu no corrent	>50%	4,8%	35,7%	29,1%	3,1%
Finançament actiu corrent amb fons permanents	Fons permanents / Actiu no corrent	>100%	53,7%	88,9%	112,0%	91,7%
Fons de maniobra real	Actiu corrent - passiu corrent	Positiu	-10.028.436	-2.131.903	2.337.875	-1.628.251
Endeutament	Passius / Total actiu	50-60%	97,3%	82,3%	85,6%	98,2%
Qualitat del deute (deute a curt / deute total)	Passiu corrent / Passius		71,3%	67,8%	51,9%	47,5%
Deute procedent dels socis	Deutes amb socis / Passius		47,0%	12,1%	18,1%	44,1%
Cash-flow	Resultat + amortitzacions +/- Provisions - Subvencions de capital	Positiu	1.098.695	2.798.847	176.091	-1.059.974
Capacitat de devolució	Cash flow / Passius	Positiu	0,03	0,09	0,01	-0,03
Autonomia	Patrimoni net / Actiu		2,7%	17,7%	14,4%	1,8%
Liquiditat	Actiu corrent / Passiu corrent	1-1,5	0,6	0,9	1,1	0,9
Tresoreria	Disponible + realitzable / Passiu corrent	>0,8	0,3	0,6	0,8	0,6
Disponibilitat	Disponible / Passiu corrent	0,1-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Capacitat d'autofinançament	Cash flow / Vendes	Positiu	0,05	0,13	0,01	-0,05
% d'utilització dels recursos de la secció de crèdit per finançament de la cooperativa	Préstecs entre seccions / Dipòsits secció de crèdit	<50%	13,2%	11,5%	12,4%	15,1%

En les ràtios de finançament de l'actiu no corrent s'observa que no han estat finançats correctament en aquestes cooperatives els immobilitzats atès que els fons propis són negatius l'any 2011, i durant els anys 2008, 2009 i 2010 són positius però insuficients, tot i això hem de tenir en compte que la majoria del capital està considerat exigible a llarg termini. En la ràtio en què es consideren els fons permanents es pot veure que, excepte l'any 2010, en tota la resta no han estat suficients per finançar els actius no corrents. Per tant, s'han hagut de finançar amb passiu a curt termini.

El nivell de deute és molt elevat en tots els anys i especialment preocupant els anys 2008 i 2011, que atès que els fons propis són negatius aquesta ràtio d'endeutament és superior al 100%.

El passiu corrent és superior a l'actiu corrent la qual cosa fa que la ràtio de liquiditat estigui per sota del llindar recomanable, a excepció de l'any 2010 en què els actius corrents són lleugerament superiors a l'exigible a curt termini.

Conclusions

De les cooperatives del Baix Penedès es pot concloure que els ingressos d'explotació el 2011 es van reduir, aproximadament, un 5% si es comparen amb el 2008.

Disposen d'uns balanços amb precaris fons propis però cal tenir en compte que la majoria del capital està en el passiu no corrent. El nivell de deute mitjà de les cooperatives del Baix Penedès és molt alt i mostren problemes de liquiditat.

LES COOPERATIVES DE LA CONCA DE BARBERÀ

DIAGNOSI GENERAL

Xifres bàsiques a tenir presents

Taula 76. Evolució de diferents magnituds de les cooperatives de la comarca de la Conca de Barberà de la demarcació territorial de Tarragona (excepte Terres de l'Ebre) entre 2008 i 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012	Increment recent	Increment històric
Cooperatives agràries	9	9	9	7	7	0,0%	-22,2%
Cooperatives agràries primer grau	9	9	9	7	7	0,0%	-22,2%
Cooperatives agràries segon grau	0	0	0	0	0	-	-
Ocupats (nombre)	130	113	111	92	101	9,8%	-22,3%
Ocupats (mitjana cooperativa)	14	13	12	13	14	9,8%	-0,1%
Socis (nombre)	3.971	4.013	4.022	3.588	3.567	-0,6%	-10,2%
Socis productors (nombre)	-	1.570	2.052	1.916	1.839	-4,0%	-
Membres del consell rector (mitjana cooperativa)	11	11	11	11	11	0,0%	2,6%
Facturació (€)	46.390.839	38.028.544	42.638.433	45.545.322	-	6,8%	-1,8%
Facturació (€/cooperativa)	5.154.538	4.225.394	4.737.604	6.506.475	-	37,3%	26,2%

Les cooperatives de la comarca de la Conca de Barberà són de primer grau i es redueixen un 22,2% el 2012 en relació amb el 2008. Els ocupats minven significativament però es recuperen el 2012 amb un increment recent del 9,8% i els socis i socis productors s'incrementen durant el 2009 i 2010 però es redueixen gradualment en els anys posteriors. La mitjana del consell rector és d'11 membres per cooperativa; el volum de facturació té un descens de l'1,8% el 2011 respecte el 2008 i, en canvi, la mitjana de facturació s'incrementa un 26,2%

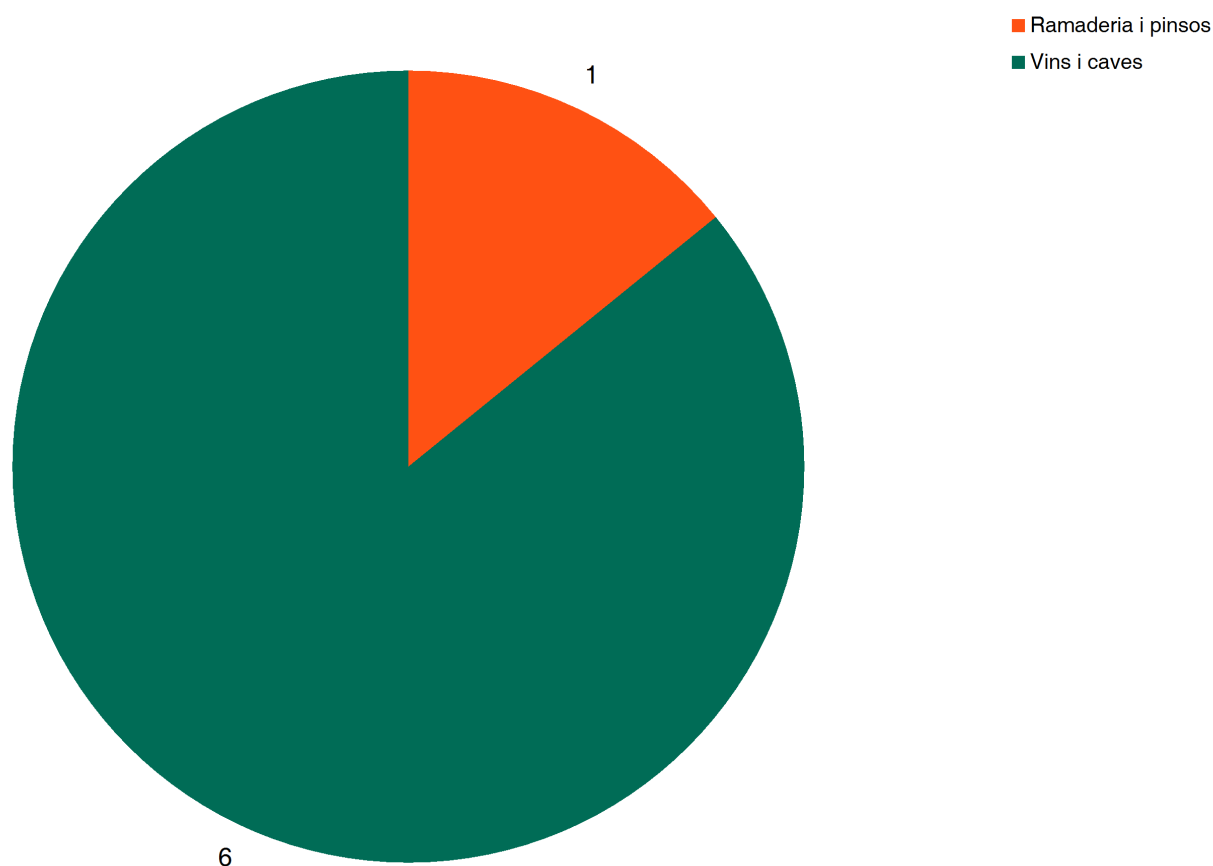
Taula 77. Evolució del pes en relació amb el conjunt de la demarcació territorial de Tarragona (excepte Terres de l'Ebre) (%) de diferents magnituds de la comarca de la Conca de Barberà entre 2008 i 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012	Increment recent	Increment històric
Cooperatives agràries	11,8	12,0	12,3	9,9	9,9	0,0%	-16,7%
Cooperatives agràries primer grau	12,3	12,5	12,9	10,3	10,3	0,0%	-16,5%
Cooperatives agràries segon grau	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
Ocupats	14,1	12,3	12,2	10,6	11,5	8,5%	-18,7%
Socis	18,8	17,3	17,0	13,1	12,5	-4,7%	-33,9%
Socis productors	-	24,8	20,4	16,6	16,8	0,8%	-
Facturació	24,1	21,8	23,4	23,5	-	-	-

Entre el 2008 i el 2010, el total de cooperatives i les de primer grau augmenten el seu pes en relació amb el conjunt de Tarragona però, posteriorment, es redueix un 9,9% i un 10,3%, respectivament. Els ocupats presenten una tendència decreixent, amb una lleu recuperació el 2012 i el percentatge de socis i socis productors minva, amb un increment històric del 18,7% i 33,9%. La facturació segueix una línia descendent, però a partir de 2010 augmenta la seva representació fins a un 23,5% el 2011.

Distribució per activitat productiva principal

Gràfic 25. Nombre de cooperatives segons l'orientació productiva principal a la comarca de la Conca de Barberà a 2012.

L'any 2012 de les 7 cooperatives de la Conca de Barberà, un 85,7% tenen una orientació productiva principal de vins i caves i un 14,3% de ramaderia i pinsos.

El volum de producció

Taula 78. Volums comercialitzats equivalents en les cooperatives de la demarcació territorial de Tarragona (excepte Terres de l'Ebre) a la comarca de la Conca de Barberà (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Cultius herbacis excepte farratges (kg)	14.502.069	13.600.000	7.200.000	35.520.000	393,3%	144,9%
Oli d'oliva (kg)	262.186	275.849	304.972	245.508	-19,5%	-6,4%
Ametlla (kg closca)	234.209	302.533	230.136	315.649	37,2%	34,8%
Avellana (kg closca)	15.565	40.430	10.082	23.805	136,1%	52,9%
Aviram (caps)	1.197.397	1.188.000	3.168.000	1.320.000	-58,3%	10,2%
Boví de carn (caps)	1.584	950	600	2.000	233,3%	26,3%
Porcí engreix (caps)	50.809	53.000	40.000	50.000	25,0%	-1,6%
Pinso (kg)	37.807.000	38.458.000	42.000.000	37.300.000	-11,2%	-1,3%
Vi (hl)	165.094	168.679	176.169	186.767	6,0%	13,1%

Les cooperatives amb un augment més destacable en la comercialització dels seus productes són les de cultius herbacis excepte farratges, avellana i boví de carn. Per contra, les cooperatives d'oli d'oliva i de pinso són les que més han reduït el volum comercialitzat, amb un increment històric del 6,4% i de l'1,3%, respectivament.

Taula 79. Imports comercialitzats (€) en les cooperatives de la demarcació territorial de Tarragona (excepte Terres de l'Ebre) a la comarca de la Conca de Barberà (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Cultius herbacis excepte farratges	3.074.512	1.905.430	1.484.000	7.369.553	396,6%	139,7%
Oli d'oliva	975.766	748.137	778.919	572.816	-26,5%	-41,3%
Ametlla	205.844	209.669	136.023	100.551	-26,1%	-51,2%
Avellana	31.020	28.754	13.221	39.122	195,9%	26,1%
Aviram	640.573	720.000	2.160.000	930.000	-56,9%	45,2%
Boví de carn	1.011.981	616.942	400.000	1.536.000	284,0%	51,8%
Porcí engreix	5.671.000	5.380.000	5.000.000	5.850.000	17,0%	3,2%
Pinso	10.459.244	4.372.473	10.000.000	9.324.969	-6,8%	-10,8%
Vi	7.487.223	7.665.084	7.541.631	7.865.774	4,3%	5,1%

Les cooperatives de cultius herbacis excepte farratges, d'avellana i de boví de carn són les que més han incrementat l'import comercialitzat. Una dada destacable, és la reducció de l'import de l'ametlla, amb un decrement històric del 51,2%, tot i que la seva comercialització en les darreres campanyes ha estat positiva.

Les cooperatives amb un import de comercialització superior són les de pinso, vi, cultius herbacis i porcí d'engreix, que representen un 90,5% sobre el total.

Conclusions

A la comarca de la Conca de Barberà s'han reduït el nombre de cooperatives i, en conseqüència, el volum de facturació, tot i que la facturació mitjana continua essent la més alta de la demarcació de Tarragona.

En aquesta comarca les cooperatives de cultius herbacis i farratges són les que mantenen una comercialització superior en relació amb la resta de cooperatives de Tarragona, mentre que les de pinso i vi són les que presenten uns imports comercialitzats més elevats quant al conjunt de cooperatives de la Conca de Barberà.

DIAGNOSI ECONOMICOFINANCERA

Dades generals

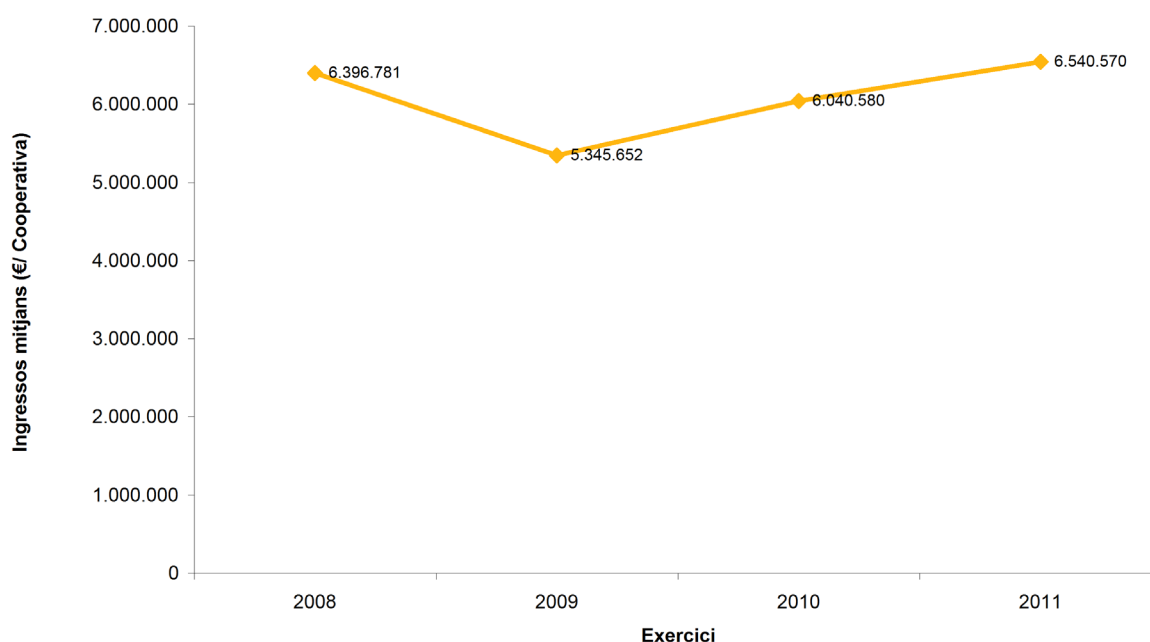
Taula 80. Evolució dels ingressos d'exploració (€) de les cooperatives de la Conca de Barberà.

	2008	2009	2010	2011
Suma del grup	44.777.470	37.419.563	42.284.061	45.783.987
Nombre de cooperatives	7	7	7	7
Dada màxima	30.926.048	25.138.756	29.755.535	32.474.613
Dada mínima	662.421	616.040	422.765	475.606
Mitjana grup	6.396.781	5.345.652	6.040.580	6.540.570

El nombre de cooperatives que formen part d'aquest estudi de la comarca de la Conca de Barberà és de 7. La xifra de negocis d'aquestes cooperatives oscil·la entre els 475.000 euros i els 32,4 milions d'euros, la qual cosa indica l'existència de cooperatives de dimensió molt diferent dins d'aquest grup.

Evolució de la xifra d'ingressos

Gràfic 26. Evolució dels ingressos d'exploració mitjans de les cooperatives de la Conca de Barberà (€/cooperativa)

Quant als ingressos d'exploració de la comarca de la Conca del Barberà destaca una baixada important durant l'any 2009, passant de 6.396.781 euros el 2008 a 5.345.652 euros, la qual cosa representa una davallada d'aproximadament el 16%. Durant els anys 2010 i 2011 es recuperen, fins i tot, per sobre de la xifra del 2008.

Principals ràtios economicofinanceres

Taula 81. Ràtios de les cooperatives de la Conca de Barberà.

Ràtio	Determinació	Llindar favorable	2008	2009	2010	2011
Finançament actiu no corrent amb Patrimoni net	Patrimoni net / Actiu no corrent	>50%	54,3%	41,0%	34,4%	39,7%
Finançament actiu corrent amb fons permanents	Fons permanents / Actiu no corrent	>100%	94,9%	97,2%	95,7%	98,2%
Fons de maniobra real	Actiu corrent - passiu corrent	Positiu	-547.560	-337.009	-531.874	-212.474
Endeutament	Passius / Total actiu	50-60%	82,4%	84,6%	87,4%	85,9%
Qualitat del deute (deute a curt / deute total)	Passiu corrent / Passius		84,1%	74,9%	74,2%	75,9%
Deute procedent dels socis	Deutes amb socis / Passius		12,8%	12,7%	17,7%	29,8%
Cash-flow	Resultat + amortitzacions +/- Provisions - Subvencions de capital	Positiu	1.184.622	705.570	308.402	1.144.263
Capacitat de devolució	Cash flow / Passius	Positiu	0,04	0,03	0,01	0,04
Autonomia	Patrimoni net / Actiu		17,6%	15,4%	12,6%	14,1%
Liquiditat	Actiu corrent / Passiu corrent	1-1,5	1,0	1,0	1,0	1,0
Tresoreria	Disponible + realitzable / Passiu corrent	>0,8	0,6	0,5	0,6	0,6
Disponibilitat	Disponible / Passiu corrent	0,1-0,3	0,0	0,0	0,1	0,0
Capacitat d'autofinançament	Cash flow / Vendes	Positiu	0,03	0,02	0,01	0,02
% d'utilització dels recursos de la secció de crèdit per finançament de la cooperativa	préstecs entre seccions / dipòsits sscc	<50%	41,9%	37,3%	46,1%	48,8%

Pel que fa a la ràtio de finançament dels actius no corrents quant al patrimoni net, s'observa que en els tres últims anys és inferior al 50%, per tant, no han estat finançats de la forma correcta, tot i que cal tenir en compte que el capital està considerat com a exigible a llarg termini. De totes formes, els imports de les aportacions a capital classificades al passiu, no representen més d'un 1,5% entre el 2008 i el 2010 i un 4,79% el 2011, tal com queda reflectit al balanç.

Si es calcula la ràtio fons permanents respecte a l'actiu no corrent s'observa que en cap dels anys s'estaria dins del llindar favorable. Aquest fet demostra que els fons permanents no són suficients i que una part de l'immobilitzat està finançat amb passius corrents.

La ràtio d'endeutament mostra l'alt nivell de deute que tenen aquestes cooperatives respecte el total d'actiu, situant-se entre el 80% i el 90%, aquest és molt superior als valors entre el 50% i el 60% que es podrien considerar òptims.

La ràtio de tresoreria se situa per sota del llindar favorable en tots els anys, això mostra que el disponible i el realitzable no són els òptims per cobrir el passiu corrent.

El percentatge d'utilització dels recursos de la secció de crèdit per al finançament de la cooperativa és força elevat al llarg de tots els anys, situant-se just per sota del 50% el 2011.

Conclusions

Observant l'evolució de les cooperatives de la Conca de Barberà entre els anys 2008 i 2011 es conclou que els ingressos d'explotació van reduir-se considerablement durant aquest període fins a recuperar-se l'any 2011.

Pel que fa al finançament de l'immobilitzat i al deute, aquestes cooperatives estan molt endeudades i amb el deute a llarg termini i els fons propis no poden finançar els actius no corrents.

LES COOPERATIVES DEL PRIORAT

DIAGNOSI GENERAL

Xifres bàsiques a tenir presents

Taula 82. Evolució de diferents magnituds de les cooperatives de la comarca del Priorat de la demarcació territorial de Tarragona (excepte Terres de l'Ebre) entre 2008 i 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012	Increment recent	Increment històric
Cooperatives agràries	15	15	15	15	15	0,0%	0,0%
Cooperatives agràries primer grau	15	15	15	15	15	0,0%	0,0%
Cooperatives agràries segon grau	0	0	0	0	0	-	-
Ocupats (nombre)	124	125	122	117	113	-3,4%	-8,9%
Ocupats (mitjana cooperativa)	8	8	8	8	8	-3,4%	-8,9%
Socis (nombre)	2.907	3.008	2.992	3.910	4.075	4,2%	40,2%
Socis productors (nombre)	-	936	1.293	1.551	1.538	-0,8%	-
Membres del consell rector (mitjana cooperativa)	9	9	9	9	9	1,5%	0,7%
Facturació (€)	16.582.049	16.511.077	15.361.115	14.439.026	-	-6,0%	-12,9%
Facturació (€/cooperativa)	1.105.470	1.100.738	1.024.074	962.602	-	-6,0%	-12,9%

Les cooperatives de la comarca del Priorat es mantenen estables en els darrers cinc anys, per contra els ocupats disminueixen un 8,9% el 2012 respecte l'any 2008. Els socis i socis productors augmenten, la mitjana de membres del consell rector per cooperativa es manté estable i la facturació i la seva mitjana segueixen una línia decreixent, amb un decrement històric del 12,9%.

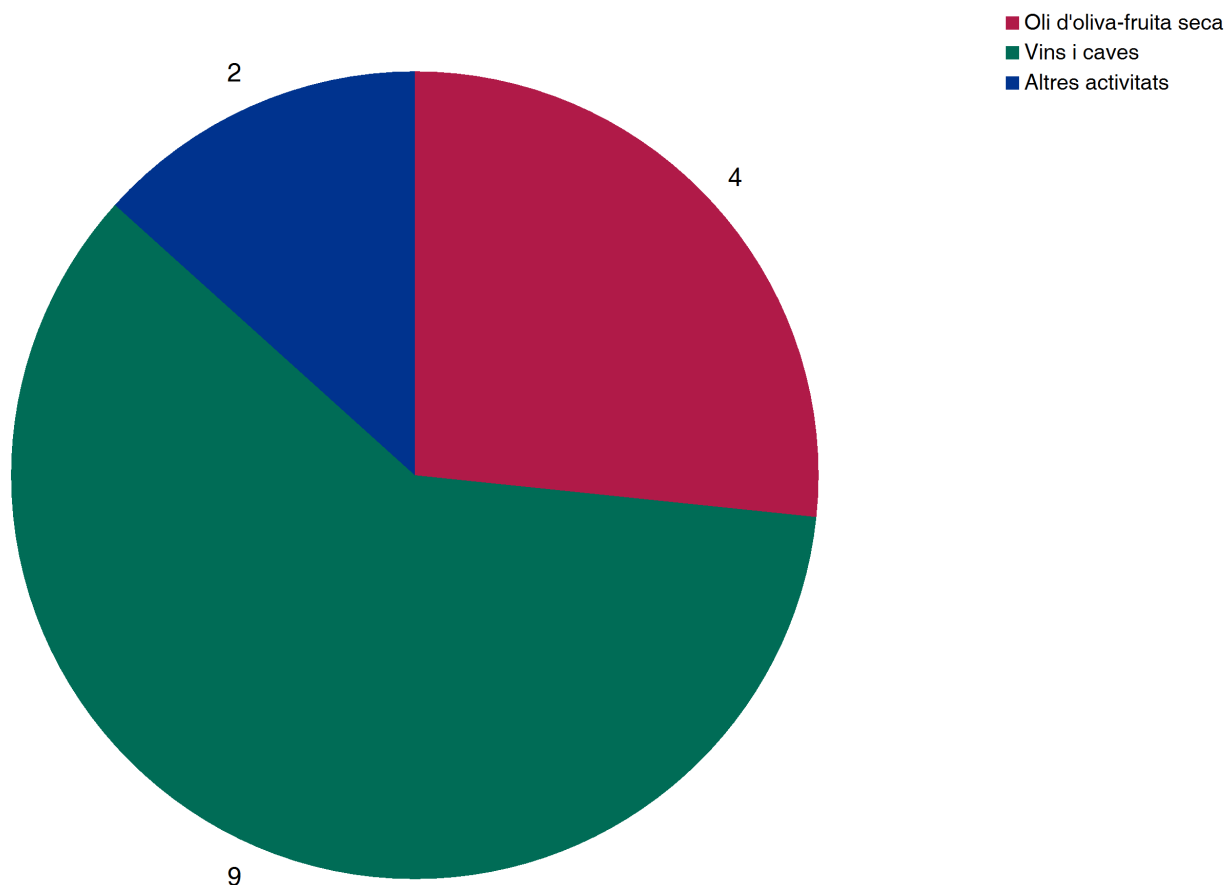
Taula 83. Evolució del pes en relació amb el conjunt de la demarcació territorial de Tarragona (excepte Terres de l'Ebre) (%) de diferents magnituds de les cooperatives de la comarca del Priorat entre 2008 i 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012	Increment recent	Increment històric
Cooperatives agràries	19,7	20,0	20,5	21,1	21,1	0,0%	7,0%
Cooperatives agràries primer grau	20,5	20,8	21,4	22,1	22,1	0,0%	7,4%
Cooperatives agràries segon grau	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
Ocupats	13,4	13,7	13,4	13,4	12,8	-4,5%	-4,6%
Socis	13,8	13,0	12,6	14,2	14,2	-0,1%	3,2%
Socis productors	-	14,8	12,9	13,4	14,0	4,2%	-
Facturació	8,6	9,5	8,4	7,5	-	-	-

El total de cooperatives i les de primer grau del Priorat augmenten la seva representació en relació amb el conjunt de Tarragona. Els ocupats amb un decrement històric del 4,6%, són el 13% sobre el total i els socis i socis productors, tot i que es redueixen entre el 2009 i el 2010, augmenten durant el 2011 arribant a un 14%. El pes de la facturació amb una tendència decreixent, passa del 8,6% el 2008 a un 7,5% el 2012.

Distribució per activitat productiva principal

Gràfic 27. Nombre de cooperatives segons l'orientació productiva principal a la comarca del Priorat a 2012.

Durant el 2012, de les 15 cooperatives del Priorat, el 60,0% tenen una orientació productiva principal de vins i caves, el 26,7% d'oli d'oliva i fruita seca i el 13,3% d'altres activitats.

El volum de producció

Taula 84. Volums comercialitzats equivalents en les cooperatives de la demarcació territorial de Tarragona (excepte Terres de l'Ebre) a la comarca del Priorat (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Fruita de pinyol (kg)	696.581	633.262	568.872	560.719	-1,4%	-19,5%
Oli d'oliva (kg)	739.390	1.207.213	1.117.454	1.075.773	-3,7%	45,5%
Ametlla (kg closca)	144.183	128.405	380.171	301.741	-20,6%	109,3%
Avellana (kg closca)	137.672	239.644	248.259	173.955	-29,9%	26,4%
Vi (hl)	34.128	40.561	47.410	43.256	-8,8%	26,7%

En el període comprès entre 2007/2008 a 2010/2011, els volums comercialitzats en les cooperatives de la comarca del Priorat han augmentat, exceptuant les de fruita de pinyol amb un decrement històric del 19,5%. No obstant, les xifres de comercialització de la darrera campanya respecte a 2009/2010 són força negatives atès que s'ha reduït el volum comercialitzat de totes les produccions, destacant les cooperatives de fruita seca.

Taula 85. Imports comercialitzats (€) en les cooperatives de la demarcació territorial de Tarragona (excepte Terres de l'Ebre) a la comarca del Priorat (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Fruita de pinyol	269.011	148.368	138.543	101.242	-26,9%	-62,4%
Oli d'oliva	2.433.961	3.265.342	3.173.643	3.101.539	-2,3%	27,4%
Ametlla	159.307	101.330	175.323	201.450	14,9%	26,5%
Avellana	166.185	253.713	188.233	264.911	40,7%	59,4%
Vi	7.348.077	6.330.713	7.491.242	7.056.785	-5,8%	-4,0%

Tot i la reducció del volum comercialitzat en l'última campanya, l'import de comercialització presenta unes xifres més positives, especialment en les cooperatives de fruita seca, amb un increment recent del 40,7% en les d'avellana i un 14,9% en les d'ametlla. En canvi, les de fruita de pinyol i les de vi són les que més han reduït l'import.

S'observa que les cooperatives d'oli d'oliva i de vi són les que tenen un import de comercialització més elevat, essent més del 90% sobre el total.

Conclusions

Tot i que el nombre de cooperatives de la comarca del Priorat es manté estable, el volum de facturació i la seva mitjana es redueix en els darrers anys, posant de relleu un decreixement econòmic.

En la darrera campanya, el volum comercialitzat segueix una tendència a la baixa, tot i que els imports de comercialització es recuperen lleugerament en el sector de la fruita seca.

DIAGNOSI ECONOMICOFINANCERA

Dades generals

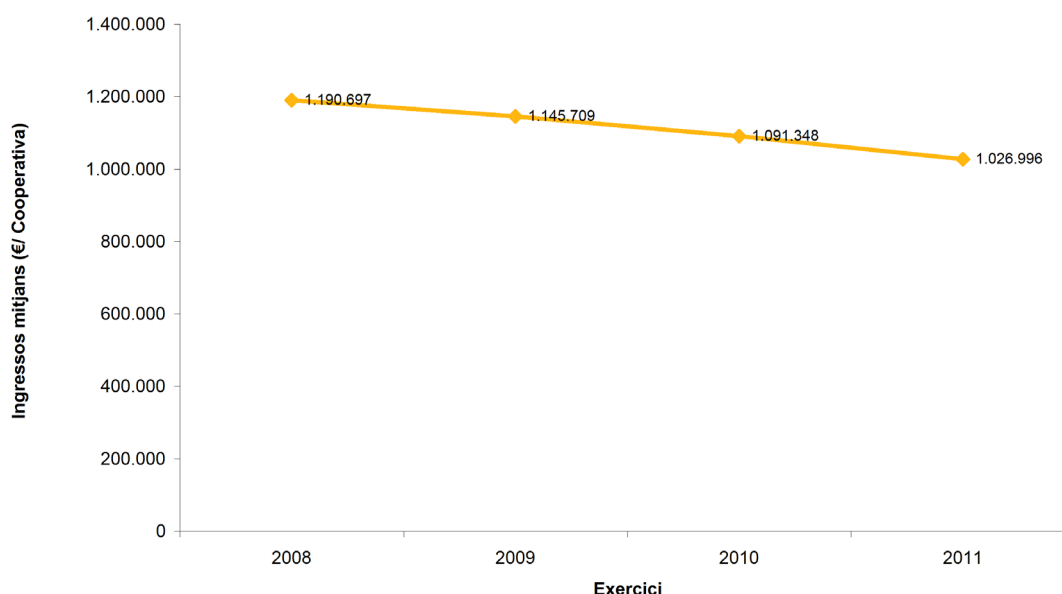
Taula 86. Evolució dels ingressos d'explotació (€) de les cooperatives del Priorat.

	2008	2009	2010	2011
Suma del grup	15.479.058	14.894.222	14.187.524	13.350.954
Nombre de cooperatives	13	13	13	13
Dada màxima	3.404.732	3.008.292	3.165.271	3.003.763
Dada mínima	76.870	90.203	88.869	89.588
Mitjana grup	1.190.697	1.145.709	1.091.348	1.026.996

El nombre de cooperatives objecte d'estudi de la comarca del Priorat és de 13. La seva xifra de negocis oscil·la entre els 90.000 euros i els 3 milions d'euros.

Evolució de la xifra d'ingressos

Gràfic 28. Evolució dels ingressos d'explotació mitjans de les cooperatives del Priorat (€/cooperativa).

La mitjana dels ingressos d'explotació de les cooperatives del Priorat parteixen el 2008 d'una xifra d'1.190.697 euros que disminueixen de manera gradual fins a 1.026.996 euros el 2011. Aquesta reducció correspon a un 13% en relació amb la xifra del 2008, tot i que és superior a la disminució dels imports comercialitzats, tal com hem vist en l'anàlisi general. Per exemple, per la principal producció comercialitzada, el vi, s'observa una disminució del 4,0%.

Principals ràtios economicofinanceres

Taula 87. Ràtios de les cooperatives del Priorat.

Ràtio	Determinació	Llindar favorable	2008	2009	2010	2011
Finançament actiu no corrent amb Patrimoni net	Patrimoni net / Actiu no corrent	>50%	47,3%	48,2%	51,7%	49,7%
Finançament actiu corrent amb fons permanents	Fons permanents / Actiu no corrent	>100%	150,8%	165,1%	177,4%	187,7%
Fons de maniobra real	Actiu corrent - passiu corrent	Positiu	4.014.856	4.893.492	5.652.151	6.459.409
Endeutament	Passius / Total actiu	50-60%	84,3%	84,6%	84,3%	84,6%
Qualitat del deute (deute a curt / deute total)	Passiu corrent / Passius		59,3%	55,9%	54,7%	49,6%
Deute procedent dels socis	Deutes amb socis/Passius		27,2%	14,1%	33,0%	67,2%
Cash-flow	Resultat + amortitzacions +/- Provisions - Subvencions de capital	Positiu	1.076.251	459.832	504.986	641.179
Capacitat de devolució	Cash flow / Passius	Positiu	0,05	0,02	0,02	0,03
Autonomia	Patrimoni net / Actiu		15,7%	15,4%	15,7%	15,4%
Liquiditat	Actiu corrent / Passiu corrent	1-1,5	1,3	1,4	1,5	1,6
Tresoreria	Disponible + realitzable / Passiu corrent	>0,8	0,4	0,5	0,5	0,5
Disponibilitat	Disponible / Passiu corrent	0,1-0,3	0,0	0,0	0,0	0,1
Capacitat d'autofinançament	Cash flow / Vendes	Positiu	0,07	0,03	0,04	0,05
% d'utilització dels recursos de la secció de crèdit per finançament de la cooperativa	Préstecs entre seccions / dipòsits ssc	<50%	41,9%	37,3%	46,1%	48,8%

De l'anàlisi de les ràtios se'n desprèn que les cooperatives del Priorat, de mitjana, presenten un fons de maniobra positiu la qual cosa vol dir que tenen una capacitat de generació d'actius corrents major que les obligacions a curt termini. Això es veu corroborat amb l'anàlisi de la liquiditat. No obstant, cal destacar que la ràtio d'endeutament és molt elevada (prop del 84%), tot i que val a dir que hi ha una gran concentració de deute amb els propis socis, i de tot l'actiu corrent, la part disponible per assumir les obligacions a curt termini és insuficient.

Conclusions

Les cooperatives del Priorat presenten, entre els anys 2008 i 2011, una reducció del ingressos d'exploració mitjans del 13,7%.

Respecte l'estructura de balanç s'observa que el patrimoni net té un pes baix dins l'actiu, això equival a dir que presenten un endeutament elevat, a més sembla que el fons de maniobra que presenten sigui adequat però analitzant la capacitat de retorn de les obligacions concretes a curt termini s'observa que la tresoreria disponible és insuficient.

LES COOPERATIVES DEL TARRAGONÈS

DIAGNOSI GENERAL

Xifres bàsiques a tenir presents

Taula 88. Evolució de diferents magnituds de les cooperatives de les comarques del Tarragonès de la demarcació territorial de Tarragona (excepte Terres de l'Ebre) entre 2008 i 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012	Increment recent	Increment històric
Cooperatives agràries	11	10	9	9	9	0,0%	-18,2%
Cooperatives agràries primer grau	11	10	9	9	9	0,0%	-18,2%
Cooperatives agràries segon grau	0	0	0	0	0	-	-
Ocupats (nombre)	61	46	44	41	46	12,2%	-24,6%
Ocupats (mitjana cooperativa)	6	5	5	5	5	12,2%	-7,8%
Socis (nombre)	1.833	1.750	1.681	2.278	2.813	23,5%	53,5%
Socis productors (nombre)	-	613	761	1.461	987	-32,4%	-
Membres del consell rector (mitjana cooperativa)	10	10	10	11	11	0,0%	1,9%
Facturació (€)	6.437.589	4.835.405	5.402.829	5.445.183	-	0,8%	-15,4%
Facturació (€/cooperativa)	585.235	483.541	600.314	605.020	-	0,8%	3,4%

Les cooperatives del Tarragonès disminueixen durant el 2009 i el 2010, fruit de la reducció de les de primer grau, atès que no hi ha representació de les de segon grau. El nombre d'ocupats presenta una davallada significativa, amb un decrement històric del 24,6%, en canvi els socis i socis productors s'incrementen de manera important i la mitjana del consell rector és d'11 membres per cooperativa. El volum de facturació es redueix un 15,4% en el període considerat, tot i que la mitjana de facturació s'incrementa un 3,4%.

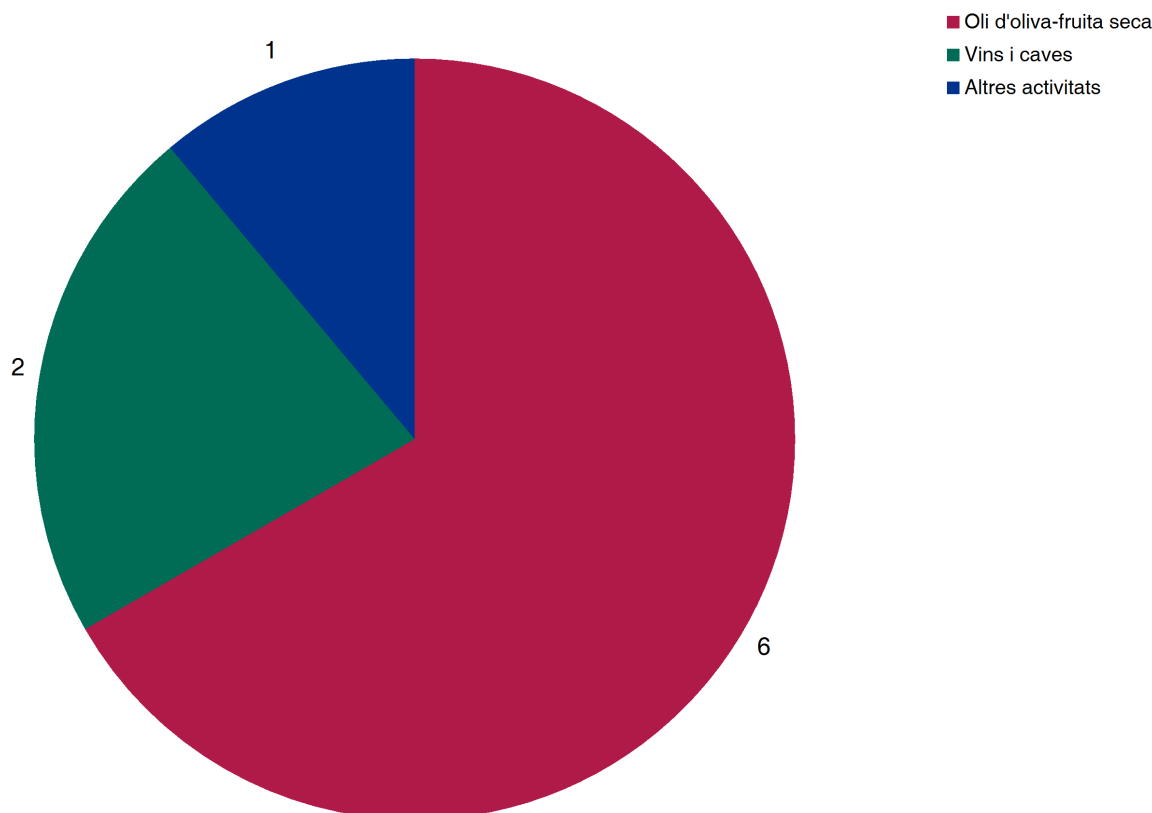
Taula 89. Evolució del pes en relació amb el conjunt de la demarcació territorial de Tarragona (excepte Terres de l'Ebre) (%) de diferents magnituds de la comarca del Tarragonès entre 2008 i 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012	Increment recent	Increment històric
Cooperatives agràries	14,5	13,3	12,3	12,7	12,7	0,0%	-12,4%
Cooperatives agràries primer grau	15,1	13,9	12,9	13,2	13,2	0,0%	-12,2%
Cooperatives agràries segon grau	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
Ocupats	6,6	5,0	4,8	4,7	5,2	10,9%	-21,1%
Socis	8,7	7,6	7,1	8,3	9,8	18,4%	13,0%
Socis productors	-	9,7	7,6	12,7	9,0	-29,0%	-
Facturació	3,2	2,8	3,0	2,8	-	-	-

La comarca del Tarragonès presenta una clara reducció del pes de les cooperatives, dels ocupats, dels socis productors i de la facturació en relació amb el conjunt de Tarragona. D'aquesta manera, amb dades de 2012, el pes total de cooperatives i les de primer grau minven un 12% i un 13%, respectivament. Els ocupats davallen un 21,1% representant el 5,2%; els socis productors són un 9% i la facturació segueix una línia decreixent arribant al 2,8%. En canvi, els socis mostren una evolució favorable, amb un increment històric del 13,0%.

Distribució per activitat productiva principal

Gràfic 29. Nombre de cooperatives segons l'orientació productiva principal a la comarca del Tarragonès a 2012.

De les 9 cooperatives concentrades el 2012 a la comarca del Tarragonès, un 66,7% tenen orientació productiva principal de vins i caves, un 22,2% d'oli d'oliva i fruita seca i un 11,1% d'altres activitats.

El volum de producció

Taula 90. Volums comercialitzats equivalents en les cooperatives de la demarcació territorial de Tarragona (excepte Terres de l'Ebre) a la comarca del Tarragonès (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Oli d'oliva (kg)	582.551	302.236	554.911	309.938	-44,1%	-46,8%
Ametlla (kg closca)	16.876	7.395	17.459	12.418	-28,9%	-26,4%
Avellana (kg closca)	245.097	728.863	374.223	482.578	29,0%	96,9%
Garrofa (kg llegum sencera)	956.300	745.709	623.694	812.601	30,3%	-15,0%
Vi (hl)	37.029	38.131	34.651	37.220	7,4%	0,5%

Les cooperatives d'avellana i vi són les que mostren una evolució més favorable atès que els volums comercialitzats han augmentat considerablement en els darrers anys, tot i que també destaca l'increment recent del 30,3% de les garrofes.

Per contra, les cooperatives d'oli d'oliva i d'ametlla són les que han disminuït la comercialització dels seus productes, amb un increment històric del 46,8% i del 26,4%, respectivament.

Taula 91. Imports comercialitzats (€) en les cooperatives de la demarcació territorial de Tarragona (excepte Terres de l'Ebre) a la comarca del Tarragonès (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Oli d'oliva	1.936.857	942.361	1.441.409	909.291	-36,9%	-53,1%
Ametlla	13.919	5.068	11.680	8.756	-25,0%	-37,1%
Avellana	803.486	661.786	519.065	743.264	43,2%	-7,5%
Garrofa	309.726	210.849	147.563	152.927	3,6%	-50,6%
Vi	1.553.541	1.377.970	1.306.511	1.301.745	-0,4%	-16,2%

En el període 2007/2011, les cooperatives del Tarragonès presenten uns imports comercialitzats negatius, sobretot les d'oli d'oliva, ametlla i garrofa. No obstant, en la campanya 2010/2011 respecte a l'anterior, les cooperatives d'avellana i garrofa mostren un increment del 43,2% i del 3,6%, respectivament.

Conclusions

Les cooperatives de la comarca del Tarragonès tenen el volum de facturació més baix si es compara amb la resta de cooperatives de Tarragona, i com a conseqüència la mitjana de facturació també és la més petita, atès que al Tarragonès es concentren cooperatives petites, essent en la seva totalitat microempreses.

La comercialització en les cooperatives del Tarragonès es concentra en tres productes: vi, oli d'oliva i avellana.

DIAGNOSI ECONOMICOFINANCERA

Dades generals

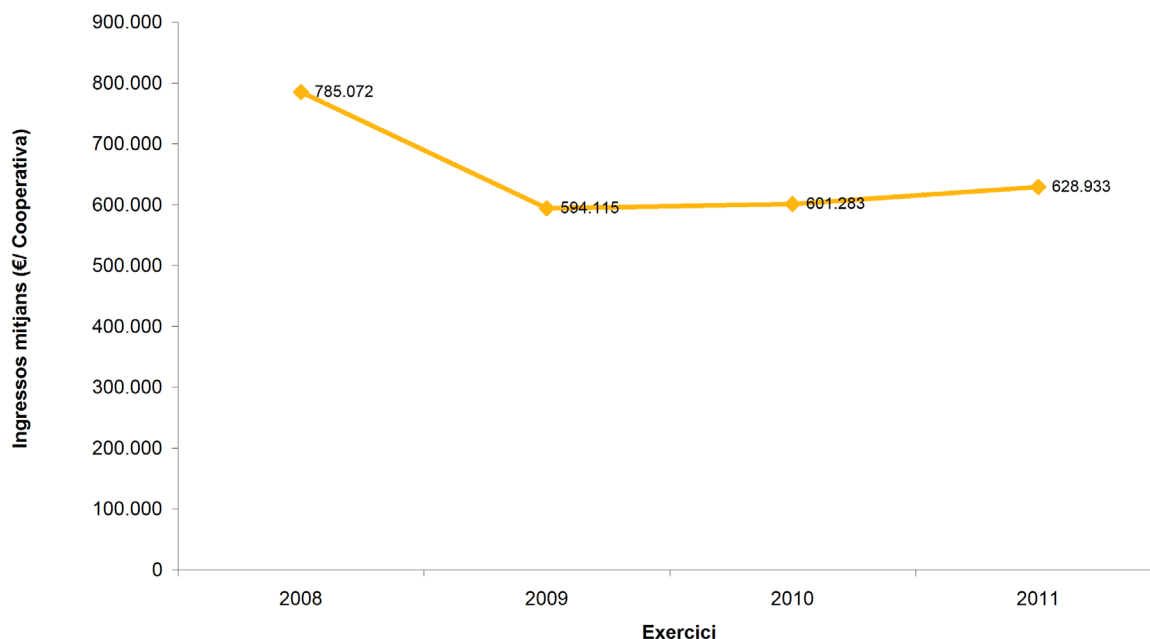
Taula 92. Evolució dels ingressos d'exploració (€) de les cooperatives del Tarragonès.

	2008	2009	2010	2011
Suma del grup	6.280.575	4.752.921	4.810.264	5.031.461
Nombre de cooperatives	8	8	8	8
Dada màxima	1.273.611	1.227.042	1.022.435	1.106.628
Dada mínima	404.058	318.448	318.317	283.440
Mitjana grup	785.072	594.115	601.283	628.933

El nombre de cooperatives de la comarca del Tarragonès objecte d'aquest estudi és de 8. Els seus ingressos d'exploració oscil·len entre els 283.000 euros i 1,1 milions d'euros, essent en general cooperatives petites.

Evolució de la xifra d'ingressos

Gràfic 30. Evolució dels ingressos d'exploració mitjans de les cooperatives del Tarragonès (€/cooperativa).

En les cooperatives del Tarragonès els ingressos d'exploració mitjans es redueixen un 32% l'any 2009 i és mantenen pràcticament en aquesta línia fins el 2011; entre el 2009 i el 2011, l'increment és només del 5%.

L'anàlisi general mostra que l'activitat principal és la producció d'oli, i que els volums de producció s'han reduït un 46,8% entre el 2007 i el 2008, la qual cosa explicaria aquesta evolució de la xifra de negocis.

Principals ràtios economicofinanceres

Taula 93. Ràtios de les cooperatives del Tarragonès.

Ràtio	Determinació	Llindar favorable	2008	2009	2010	2011
Finançament actiu no corrent amb Patrimoni net	Patrimoni net / Actiu no corrent	>50%	97,9%	92,0%	84,8%	79,5%
Finançament actiu corrent amb fons permanents	Fons permanents / Actiu no corrent	>100%	110,9%	103,7%	97,4%	94,1%
Fons de maniobra real	Actiu corrent - passiu corrent	Positiu	536.887	196.031	-138.473	-311.839
Endeutament	Passius / Total actiu	50-60%	47,4%	48,3%	49,8%	53,1%
Qualitat del deute (deute a curt / deute total)	Passiu corrent / Passius		85,3%	86,4%	85,1%	83,8%
Deute procedent dels socis	Deutes amb socis/Passius		44,2%	41,5%	45,0%	49,9%
Cash-flow	Resultat + amortitzacions +/- Provisions - Subvencions de capital	Positiu	265.346	119.405	-109.022	-54.835
Capacitat de devolució	Cash flow / Passius	Positiu	0,06	0,03	-0,02	-0,01
Autonomia	Patrimoni net / Actiu		52,6%	51,7%	50,2%	46,9%
Liquiditat	Actiu corrent / Passiu corrent	1-1,5	1,1	1,1	1,0	0,9
Tresoreria	Disponible + realitzable / Passiu corrent	>0,8	0,6	0,5	0,4	0,4
Disponibilitat	Disponible / Passiu corrent	0,1-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Capacitat d'autofinançament	Cash flow / Vendes	Positiu	0,04	0,03	-0,02	-0,01
% d'utilització dels recursos de la secció de crèdit per finançament de la cooperativa		<50%	6,1%	8,3%	7,0%	12,5%

Les cooperatives del Tarragonès presenten dues estructures de balanç lleugerament diferenciades, la primera és la corresponent als anys 2008 i 2009, en què s'observa un fons de maniobra positiu amb una liquiditat acceptable, però una tresoreria disponible insuficient. Durant els anys 2010 i 2011 l'estructura presentada és la d'un fons de maniobra negatiu, és a dir, sense liquiditat per afrontar les obligacions a curt termini. La capacitat de devolució negativa confirma aquesta situació. Les dades indiquen una evolució negativa en els resultats econòmics i la solvència de les cooperatives d'aquesta comarca.

El percentatge d'endeutament amb els propis socis és elevat, representant al voltant del 45% del total dels exigibles. El deute de caire comercial amb el soci, representa un 40% de l'exigible. Aquestes dades indiquen que els socis mitjançant el retard en el cobrament de les collites estan finançant una bona part de les necessitats de la cooperativa.

El percentatge d'utilització de recursos de la secció de crèdit per al finançament de la cooperativa mostra un valor força baix tots els anys, situant-se entre el 6% l'any 2008 i el 12,5% l'any 2011.

Conclusions

Les cooperatives del Tarragonès han sofert una davallada important en la xifra d'ingressos d'explotació del 2009, mantenint-se en aquests nivells els anys posteriors.

Entre el 2008 i el 2009 presenten una estructura de balanç amb un fons de maniobra positiu però tresoreria insuficient per afrontar els deutes a curt termini, encara que la capacitat de devolució és acceptable; en canvi, els anys 2010 i 2011 aquesta estructura es modifica passant a un fons de maniobra negatiu, i sense tresoreria ni liquiditat, a més la capacitat de devolució de les obligacions és negativa. El percentatge de deute amb els socis ha augmentat, això significa que retardant el pagament de les collites als socis s'està finançant la cooperativa.

La conclusió seria que en els darrers anys la situació financera ha empitjorat significativament fins al punt de presentar tensions de tresoreria importants que poden tenir conseqüències, en un futur immediat, si no es corregeixen.

CONCLUSIONS GENERALS DE LES COOPERATIVES DE LES COMARQUES DE TARRAGONA

DIAGNOSI GENERAL

La demarcació territorial de Tarragona concentra el major nombre de cooperatives -juntament amb la demarcació de Lleida-, de les de primer grau, de socis i de socis productors en relació amb el conjunt de Catalunya. Tanmateix, el percentatge de facturació quant a la resta de demarcacions és baix atès que les cooperatives de Tarragona es caracteritzen per ser petites empreses, amb una mitjana de 12 treballadors per cooperativa.

En els darrers anys, tot i la reducció del nombre de cooperatives i dels seus treballadors, els socis, socis productors i la facturació s'ha incrementat, mostrant una situació favorable. No obstant, la facturació mitjana per cooperativa és la més baixa respecte a la resta de demarcacions, la qual cosa posa de relleu que a Tarragona es concentren moltes cooperatives de dimensió petita, essent en gran part microempreses.

Cal destacar que els productes que contribueixen més a la facturació són el vi, l'oli d'oliva i la fruita seca (ametlla i avellana). Aquest darrer ha augmentat tant recentment com històricament.

DIAGNOSI ECONOMICOFINANCERA

De manera general es pot concloure que les cooperatives de les comarques de Tarragona els ingressos d'explotació mitjans mostren unes xifres al voltant dels 600.000 euros a la comarca del Tarragonès, i els 5.000.000 euros a la comarca del Baix Camp. Aquests ingressos es redueixen durant els anys 2009 i 2010, recuperant-se l'any 2011. A excepció de la comarca del Priorat en què els ingressos d'explotació mitjans també disminueixen l'any 2011.

Aquestes comarques, exceptuant el Baix Camp i el Priorat, no reflecteixen una bona política de finançament atès que els fons permanents no són suficients per cobrir l'immobilitzat i el fons de maniobra és negatiu.

A més a més, la majoria de les cooperatives de Tarragona mostren un alt nivell d'endeutament, sobretot a curt termini, que fa que les ràtios de liquiditat i tresoreria no se situïn en els nivells òptims. Per millorar, s'hauria de reclassificar part del deute amb venciment a curt termini a llarg termini.

En la majoria de comarques també s'observa que bona part de l'endeutament és amb els propis socis, ja sigui per liquidacions pendents de liquidar o per les aportacions de capital incorporades al passiu. Si a aquesta dada s'afegeix la utilització de la secció de crèdit per finançar l'activitat agrària, a part de les reserves incorporades a fons propis i que s'han generat amb els excedents no repartits entre els socis, s'observa com principalment el finançament de la cooperativa procedeix del propi agricultor.

LES COOPERATIVES DE LES COMARQUES DE LES TERRES DE L'EBRE

DIAGNOSI GENERAL

Xifres bàsiques a tenir presents

Taula 94. Evolució de diferents magnituds de les cooperatives de la demarcació territorial de les Terres de l'Ebre entre 2008 i 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012	Increment recent	Increment històric
Cooperatives agràries	46	44	45	45	44	-2,2%	-4,3%
Cooperatives agràries primer grau	45	44	44	44	43	-2,3%	-4,4%
Cooperatives agràries segon grau	1	0	1	1	1	0,0%	0,0%
Ocupats (nombre)	1.032	982	976	951	1.043	9,7%	1,1%
Ocupats (mitjana cooperativa)	22	22	22	21	24	12,2%	5,7%
Socis (nombre)	18.431	18.247	20.216	18.783	16.513	-12,1%	-10,4%
Socis productors (nombre)	-	7.072	8.943	9.027	8.953	-0,8%	-
Membres del consell rector (mitjana cooperativa)	11	11	11	11	11	-0,2%	0,9%
Facturació (€)	154.072.331	153.710.086	134.477.643	149.606.456	-	11,3%	-2,9%
Facturació (€/cooperativa)	3.349.398	3.493.411	2.988.392	3.324.588	-	11,3%	-0,7%

El total de cooperatives i les de primer grau de la demarcació territorial de les Terres de l'Ebre presenten un decrement històric del 4,3% i 4,4%, respectivament; en canvi, el nombre de cooperatives de segon grau es manté estable exceptuant l'any 2009. Els ocupats es redueixen entre el 2009 i el 2011, però el 2012 es recuperen considerablement un 9,7% respecte a l'any anterior; el nombre de socis disminueix progressivament, però en canvi els socis productors augmenten la seva presència sobretot entre els anys 2009 i 2011. El consell rector és manté estable amb 11 membres per cooperativa i la facturació i facturació mitjana minva el 2010, però s'incrementa un 11,3% el 2011 respecte el 2010.

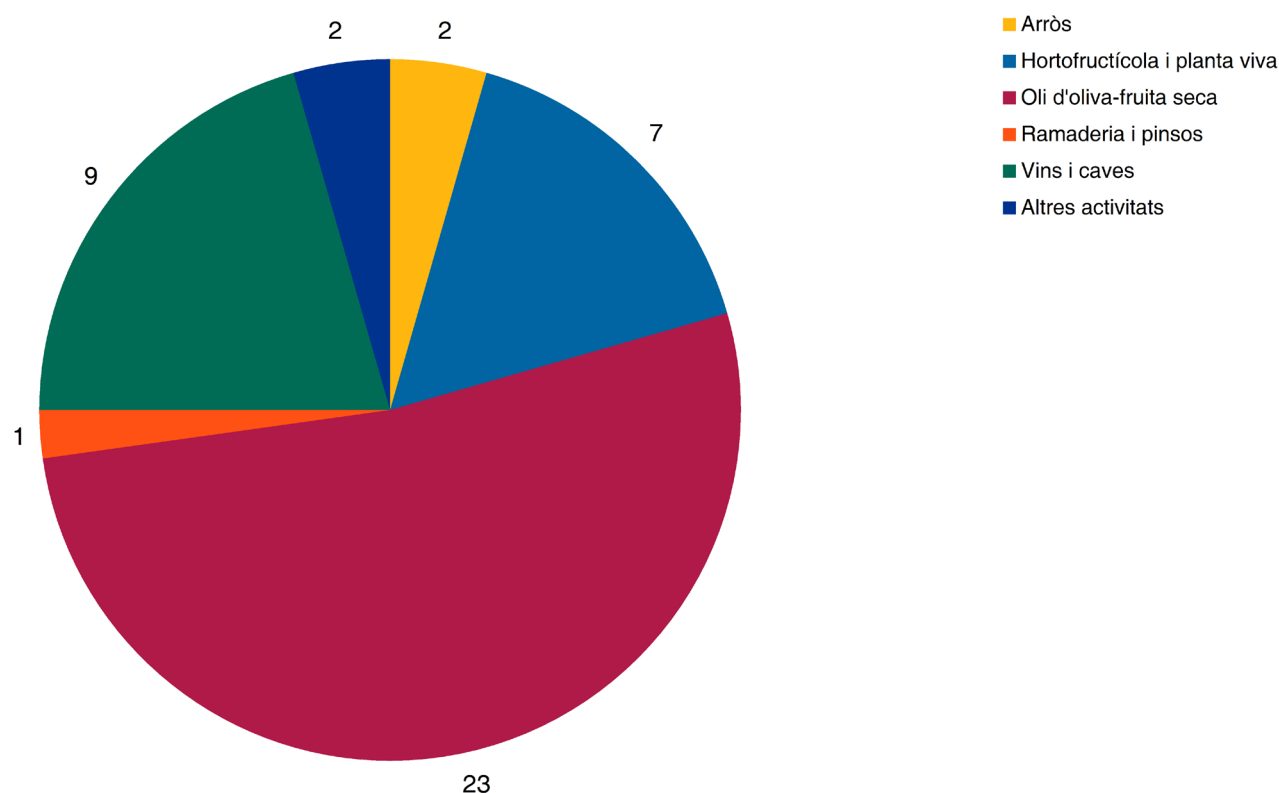
Taula 95. Evolució del pes en relació amb el conjunt de Catalunya de la demarcació Territorial de les Terres de l'Ebre (%) de diferents magnituds entre 2008 i 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012
Cooperatives agràries	18,4	17,9	18,4	19,0	19,0%
Cooperatives agràries primer grau	19,0	18,9	19,1	19,7	19,9%
Cooperatives agràries segon grau	7,7	0,0	7,1	7,1	6,7%
Ocupats	23,1	22,7	23,5	23,9	25,1%
Socis	25,8	25,1	26,8	24,1	21,6%
Socis productors	-	36,1	26,0	25,0	24,9%
Facturació	10,4	11,2	10,0	10,0	-

El total de cooperatives i les de primer grau augmenten el seu pes en relació amb el conjunt de Catalunya, arribant a un 19% el 2012, i el de les de segon grau es redueix un 13,3% el 2012 si es compara amb el 2008. Els ocupats incrementen la seva presència essent el 25% el 2012 i els socis i socis productors la disminueixen de manera gradual. Durant el 2010, la facturació es redueix un 10% sobre el total de Catalunya.

Distribució per activitat productiva principal

Gràfic 31. Nombre de cooperatives segons l'orientació productiva principal a la demarcació territorial de les Terres de l'Ebre a 2012.

L'any 2012, de les 44 cooperatives de la demarcació de les Terres de l'Ebre, un 52,3% tenen l'orientació productiva principal d'oli d'oliva i fruita seca, un 20,4% de vins i caves, un 15,9% d'hortofructícola i planta viva, un 4,6% d'altres activitats i d'arròs, i un 2,2% de ramaderia i pinso.

El volum de producció

Taula 96. Volums comercialitzats equivalents en les cooperatives de la demarcació territorial de les Terres de l'Ebre (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Arròs pellofa/paddy, sense subproductes (kg)	129.252.074	116.030.003	130.903.104	123.036.156	-6,0%	-4,8%
Fruita de llavor (kg)	72.000	90.883	41.395	51.828	25,2%	-28,0%
Fruita de pinyol (kg)	7.585.658	8.291.915	7.130.299	8.373.619	17,4%	10,4%
Cítric (kg)	33.732.013	38.978.008	47.068.342	57.087.808	21,3%	69,2%
Oli d'oliva (kg)	14.366.574	16.143.467	7.207.651	17.095.496	137,2%	19,0%
Ametlla (kg closca)	2.891.815	1.401.888	3.792.670	2.315.348	-39,0%	-19,9%
Avellana (kg closca)	36.308	141.927	70.592	175.573	148,7%	383,6%
Garrofa (kg llegum sencera)	6.619.016	4.986.879	4.327.412	5.923.527	36,9%	-10,5%
Mel (kg)	76.413	83.000	95.504	98.210	2,8%	28,5%
Vi (hl)	214.887	217.729	202.083	179.840	-11,0%	-16,3%

Els productes amb un volum comercialitzat més elevat a les Terres de l'Ebre, en relació amb la resta de demarcacions territorials, són la fruita de pinyol, els cítrics, l'oli d'oliva, l'arròs, el vi i la garrofa.

Des del 2007 al 2011, les cooperatives d'avellana, cítrics i mel són les que més augmenten el seu volum comercialitzat, mentre que les de fruita de llavor obtenen un decrement històric del 28,0%. No obstant, en l'última campanya s'observa una recuperació de les vendes en les cooperatives d'oli d'oliva, amb un increment recent del 137,2%, contràriament a les d'ametlla i vi.

Taula 97. Imports comercialitzats (€) en les cooperatives de la demarcació territorial de les Terres de l'Ebre (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Arròs pellofa/paddy, sense subproductes	49.944.300	57.517.559	47.785.527	47.191.433	-1,2%	-5,5%
Fruita de llavor	36.053	36.754	28.311	26.925	-4,9%	-25,3%
Fruita de pinyol	4.681.492	5.104.145	5.533.190	5.958.541	7,7%	27,3%
Cítric	16.818.145	17.401.736	22.438.019	32.282.739	43,9%	92,0%
Oli d'oliva	33.553.070	29.215.746	14.206.105	29.009.936	104,2%	-13,5%
Ametlla	2.399.305	1.036.868	2.355.164	1.767.859	-24,9%	-26,3%
Avellana	96.104	129.635	96.410	146.230	51,7%	52,2%
Garrofa	2.276.160	1.319.245	873.745	1.218.294	39,4%	-46,5%
Mel	328.576	360.934	415.444	424.267	2,1%	29,1%
Vi	12.033.501	11.221.257	9.922.877	9.625.871	-3,0%	-20,0%

Les cooperatives que més han reduït l'import comercialitzat són les de garrofa, ametlla i fruita de llavor, mentre que les de cítrics i avellana l'han incrementat de manera considerable.

D'altra banda, les cooperatives d'arròs són les que obtenen uns valors superiors, representant un 37,0% sobre l'import total, seguides de les de cítrics amb un 25,3% i les d'oli d'oliva amb un 22,7%.

LES COOPERATIVES DEL BAIX EBRE

DIAGNOSI GENERAL

Xifres bàsiques a tenir presents

Taula 98. Evolució de diferents magnituds de les cooperatives de la comarca del Baix Ebre de la demarcació territorial de les Terres de l'Ebre entre 2008 i 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012	Increment recent	Increment històric
Cooperatives agràries	11	11	11	11	12	9,1%	9,1%
Cooperatives agràries primer grau	11	11	11	11	12	9,1%	9,1%
Cooperatives agràries segon grau	0	0	0	0	0	-	-
Ocupats (nombre)	396	359	355	342	448	31,0%	13,1%
Ocupats (mitjana cooperativa)	36	33	32	31	37	20,1%	3,7%
Socis (nombre)	7.435	7.422	9.572	8.214	6.136	-25,3%	-17,5%
Socis productors (nombre)	-	3.607	3.589	3.949	3.922	-0,7%	-
Membres del consell rector (mitjana cooperativa)	11	11	11	11	11	-2,5%	1,6%
Facturació (€)	61.261.446	69.354.621	54.714.187	64.686.750	-	18,2%	5,6%
Facturació (€/cooperativa)	5.569.222	6.304.966	4.974.017	5.880.614	-	18,2%	5,6%

El total de cooperatives de la comarca del Baix Ebre són de primer grau i, juntament amb els ocupats, s'incrementen el 2012. Els socis es redueixen un 25,3% el 2012 en relació amb el 2008 i, en canvi, els socis productors augmenten progressivament. El consell rector té una mitjana d'11 membres per cooperativa i tant la facturació com la facturació mitjana oscil·len entre campanyes, però amb un creixement històric del 5,6%.

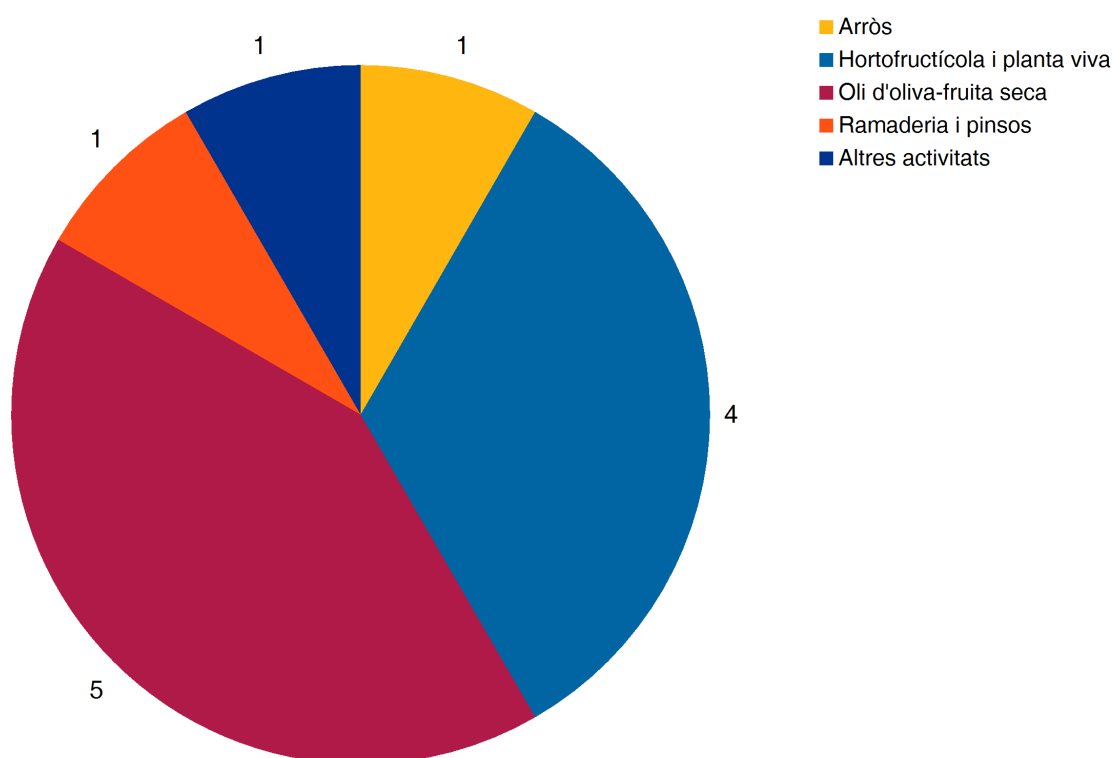
Taula 99. Evolució del pes en relació amb el conjunt de la demarcació Territorial de les Terres de l'Ebre (%) de la comarca del Baix Ebre de diferents magnituds entre 2008 i 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012	Increment recent	Increment històric
Cooperatives agràries	23,9	25,0	24,4	24,4	27,3	11,6%	14,0%
Cooperatives agràries primer grau	24,4	25,0	25,0	25,0	27,9	11,6%	14,2%
Cooperatives agràries segon grau	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
Ocupats	38,4	36,6	36,4	36,0	43,0	19,4%	11,9%
Socis	40,3	40,7	47,3	43,7	37,2	-15,0%	-7,9%
Socis productors	-	51,0	40,1	43,7	43,8	0,1%	-
Facturació	35,5	43,1	37,1	40,3	-	-	-

L'evolució del pes de les cooperatives, dels ocupats i de la facturació sobre el conjunt de les Terres de l'Ebre augmenta en els últims anys, mentre que la representació dels socis i socis productors es redueix un 7,9% i un 14,1%, respectivament. El total de cooperatives i les de primer grau representen més d'un 27%, els ocupats i els socis un 43% el 2012, i la facturació un 40% el 2011.

Distribució per activitat productiva principal

Gràfic 32. Nombre de cooperatives segons l'orientació productiva principal a la comarca del Baix Ebre a 2012.)

Durant el 2012 de les 12 cooperatives de la comarca del Baix Ebre, un 41,7% tenen orientació productiva principal d'oli d'oliva i fruita seca, un 33,4% d'hortofructícola i planta viva i un 8,3% el representen tant les cooperatives d'arròs, de ramaderia i pinsos com les d'altres activitats.

El volum de producció

Taula 100. Volums comercialitzats equivalents en les cooperatives de la demarcació territorial de les Terres de l'Ebre de la comarca del Baix Ebre (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Arròs pellofa/paddy, sense subproductes (kg)	57.901.010	62.727.396	61.841.576	66.023.620	6,8%	14,0%
Cítric (kg)	11.395.951	14.930.510	21.856.889	39.099.579	78,9%	243,1%
Oli d'oliva (kg)	3.320.297	5.274.567	1.479.875	4.640.179	213,6%	39,8%
Ametlla (kg closca)	375.945	164.807	266.810	316.127	18,5%	-15,9%
Garrofa (kg llegum sencera)	5.586.158	4.263.564	3.506.755	4.597.669	31,1%	-17,7%
Mel (kg)	76.413	83.000	95.504	98.210	2,8%	28,5%

Els volums comercialitzats de cítrics i d'oli d'oliva segueixen una tendència a l'alça, amb un increment històric del 243,1% i recent del 213,6%, respectivament. No obstant, tot i que la comercialització de la fruita seca s'ha reduït en els darrers anys, les cooperatives d'ametlla mostren un augment en la campanya 2009/2010, i les de garrofa en la campanya 2010/2011.

Taula 101. Imports comercialitzats (€) en les cooperatives de la demarcació territorial de les Terres de l'Ebre de la comarca del Baix Ebre (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Arròs pellofa/paddy, sense subproductes	21.189.960	22.956.266	22.632.084	24.162.581	6,8%	14,0%
Cítric	5.861.396	7.613.958	10.440.519	16.837.387	61,3%	187,3%
Oli d'oliva	7.728.608	10.143.328	3.087.836	8.005.654	159,3%	3,6%
Ametlla	314.206	143.181	183.948	243.819	32,5%	-22,4%
Garrofa	1.946.052	1.125.100	722.902	960.024	32,8%	-50,7%
Mel	328.576	360.934	415.444	424.267	2,1%	29,1%

Els imports comercialitzats estan estretament relacionats amb el volum de vendes, de manera que les cooperatives del Baix Ebre mostren uns valors creixents, exceptuant les cooperatives d'ametlla i de garrofa que presenten un decrement històric del 22,4% i del 50,7%, respectivament.

L'import comercialitzat superior és el d'arròs amb un 47,7%, de cítric amb un 33,3% i en darrer terme, d'oli d'oliva amb un 15,8% sobre el total.

Conclusions

En els darrers anys, les cooperatives del Baix Ebre evolucionen favorablement, amb un increment del volum de facturació i de la seva mitjana per cooperativa. Destaca la facturació que és la més alta respecte a la resta de cooperatives de les Terres de l'Ebre, representant aproximadament més d'un 40% sobre el total.

Les cooperatives de garrofa i mel del Baix Ebre són les que obtenen un volum comercialitzat més alt en relació amb la resta de cooperatives de la demarcació, en aquest sentit cal destacar que les de mel només es concentren en aquesta comarca. No obstant, les que presenten un import de comercialització més alt en relació amb la resta de produccions del Baix Ebre són les d'arròs, de cítrics i d'oli d'oliva.

DIAGNOSI ECONOMICOFINANCERA

Dades generals

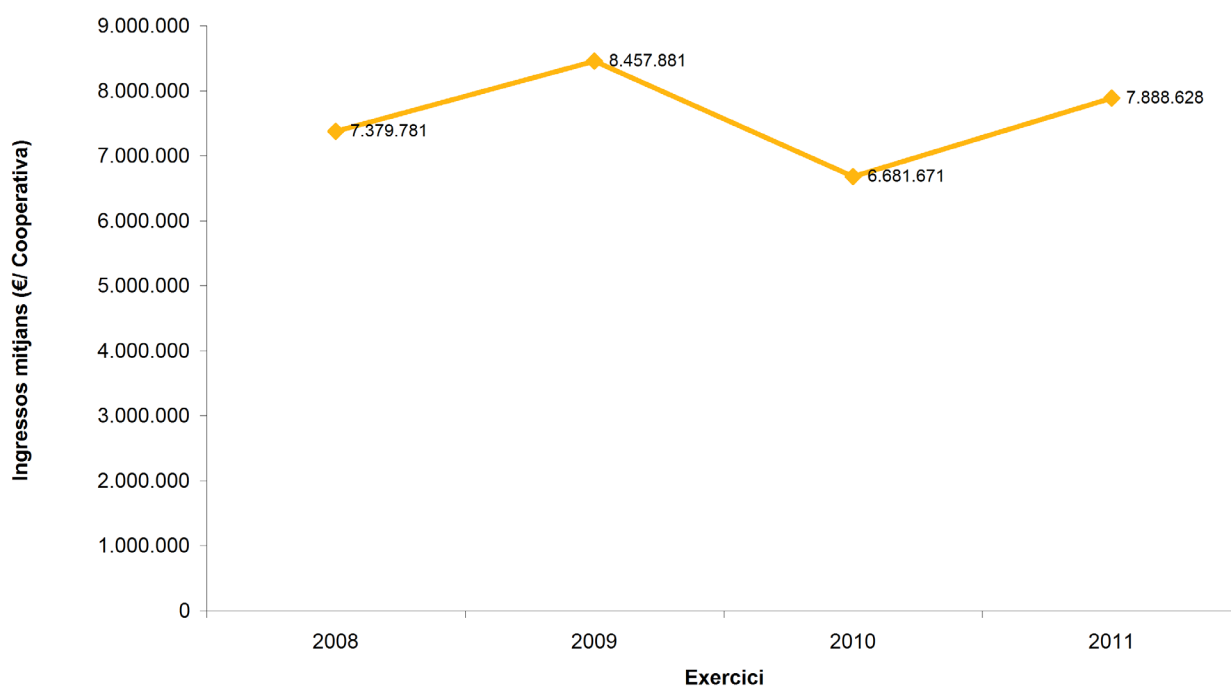
Taula 102. Evolució dels ingressos d'explotació (€) de les cooperatives del Baix Ebre.

	2008	2009	2010	2011
Suma del grup	59.038.247	67.663.045	53.453.371	63.109.024
Nombre de cooperatives	8	8	8	8
Dada màxima	32.902.208	40.710.405	31.578.134	35.762.332
Dada mínima	152.950	144.800	185.170	259.832
Mitjana grup	7.379.781	8.457.881	6.681.671	7.888.628

El nombre de cooperatives que formen part d'aquest estudi de la comarca del Baix Ebre és de 8. La xifra d'ingressos mínima és de 260.000 euros i la màxima de 35,7 milions d'euros l'any 2011, coexistent, dins d'aquest grup, cooperatives de dimensions molt diferents.

Evolució de la xifra d'ingressos

Gràfic 33. Evolució dels ingressos d'explotació mitjans de les cooperatives del Baix Ebre (€/cooperativa).

S'observa que els ingressos d'exploració en les cooperatives del Baix Ebre són força variables, augmentant aproximadament un 13% entre el 2008 i el 2009, per tornar a patir una davallada al 2010 superior al 21%. No obstant, l'any 2011 els ingressos d'exploració se situen per sobre dels del 2008.

L'activitat principal de cinc de les vuit cooperatives d'aquest grup és l'oli d'oliva, sols una cooperativa té com a activitat principal l'arròs, però, tal com queda recollit en l'apartat de diagnosi general, els imports comercialitzats d'aquest producte són molt més elevats que els de la resta d'activitats del grup. La dada de facturació mitjana, que es mostra en el gràfic anterior, té un comportament molt similar als imports d'arròs comercialitzats observats en la diagnosi general.

Principals ràtios economicofinanceres

Taula 103. Ràtios de les cooperatives del Baix Ebre

Ràtio	Determinació	Llindar favorable	2008	2009	2010	2011
Finançament actiu no corrent amb Patrimoni net	Patrimoni net / Actiu no corrent	>50%	51,8%	51,0%	49,6%	42,5%
Finançament actiu corrent amb fons permanents	Fons permanents / Actiu no corrent	>100%	101,3%	100,6%	103,9%	98,9%
Fons de maniobra real	Actiu corrent - passiu corrent	Positiu	623.361	280.932	1.882.218	-550.624
Endeutament	Passius / Total actiu	50-60%	66,7%	69,7%	70,0%	70,8%
Qualitat del deute (deute a curt / deute total)	Passiu corrent / Passius		52,3%	57,8%	53,0%	45,4%
Deute procedent dels socis	Deutes amb socis/Passius		1,8%	7,2%	1,8%	5,6%
Cash flow	Resultat + amortitzacions +/- Provisions - Subvencions de capital	Positiu	1.875.676	1.100.442	634.610	30.359
Capacitat de devolució	Cash flow / Passius	Positiu	0,04	0,02	0,01	0,00
Autonomia	Patrimoni net / Actiu		33,3%	30,3%	30,0%	29,2%
Liquiditat	Actiu corrent / Passiu corrent	1-1,5	1,0	1,0	1,1	1,0
Tresoreria	Disponible + realitzable / Passiu corrent	>0,8	0,8	0,7	0,6	0,2
Disponibilitat	Disponible / Passiu corrent	0,1-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Capacitat d'autofinançament	Cash flow / Vendes	Positiu	0,03	0,02	0,01	0,00
% d'utilització dels recursos de la secció de crèdit per finançar la cooperativa		<50%	20,5%	24,5%	11,3%	38,8%

La ràtio de finançament de l'actiu no corrent amb fons propis mostra uns valors al voltant del 50%, el mínim considerat com a acceptable, que es pot valorar com a positiu tenint en compte que el capital no està inclòs en els fons propis.

Observant el finançament de l'immobilitzat amb fons permanents es constata que al llarg de tots els anys són suficients els fons permanents per fer front a l'actiu no corrent, excepte l'any 2011, en què es necessita també el passiu corrent per finançar aquests actius.

Aquestes cooperatives mostren un percentatge de deute respecte al total de l'actiu lleugerament superior al considerat ideal. El deute amb socis és poc significatiu i pràcticament tot es correspon amb les aportacions de capital classificades a l'exigible.

La utilització dels recursos de les seccions de crèdit per finançar l'activitat agrària, és correcta, per sota dels límits normatius, però s'ha incrementat considerablement l'any 2011.

Les dades en relació amb la tresoreria i disponibilitat evolucionen negativament.

En les cooperatives del Baix Ebre els ingressos mitjans d'explotació han estat variables d'un any a l'altre.

En els tres primers anys objecte d'estudi el finançament dels actius no corrents és adequat, en canvi, aquesta ràtio empitjora l'any 2011.

En tots els anys disposa d'uns elevats deutes i una tresoreria molt limitada que també empitjoren l'any 2011.

LES COOPERATIVES DEL MONTSIÀ

DIAGNOSI GENERAL

Xifres bàsiques a tenir presents

Taula 104. Evolució de diferents magnituds de les cooperatives de la comarca del Montsià de la demarcació territorial de les Terres de l'Ebre entre 2008 i 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012	Increment recent	Increment històric
Cooperatives agràries	10	10	11	11	11	0,0%	10,0%
Cooperatives agràries primer grau	10	10	10	10	10	0,0%	0,0%
Cooperatives agràries segon grau	0	0	1	1	1	0,0%	-
Ocupats (nombre)	351	359	359	354	348	-1,7%	-0,9%
Ocupats (mitjana cooperativa)	35	36	33	32	32	-1,7%	-9,9%
Socis (nombre)	6.768	6.778	6.649	6.445	6.423	-0,3%	-5,1%
Socis productors (nombre)	-	2.054	2.750	2.747	2.781	1,2%	-
Membres del consell rector (mitjana cooperativa)	11	11	11	11	11	0,0%	-0,9%
Facturació (€)	71.315.866	60.013.4900	55.224.764	59.744.021	-	8,2%	-20,2%
Facturació (€/cooperativa)	7.131.587	6.001.349	5.020.433	5.431.275	-	8,2%	-27,5%

El conjunt de cooperatives del Montsià es mantenen estables durant els anys 2008 i 2009, i s'incrementen un 10,0% el 2010 respecte l'any anterior, fruit de la incorporació d'una cooperativa de segon grau, atès que les de primer grau es mostren constants. Els ocupats i els socis presenten una evolució creixent fins el 2009 i es redueixen a partir del 2010, i els socis productors mostren una tendència a l'alça, amb un increment del 35,4% el 2012 respecte l'any 2009. La mitjana del consell rector és d'11 membres per cooperativa. Tant la facturació com la facturació mitjana es redueix en el període 2008/2010 però augmenta el 2011 un 8,2%.

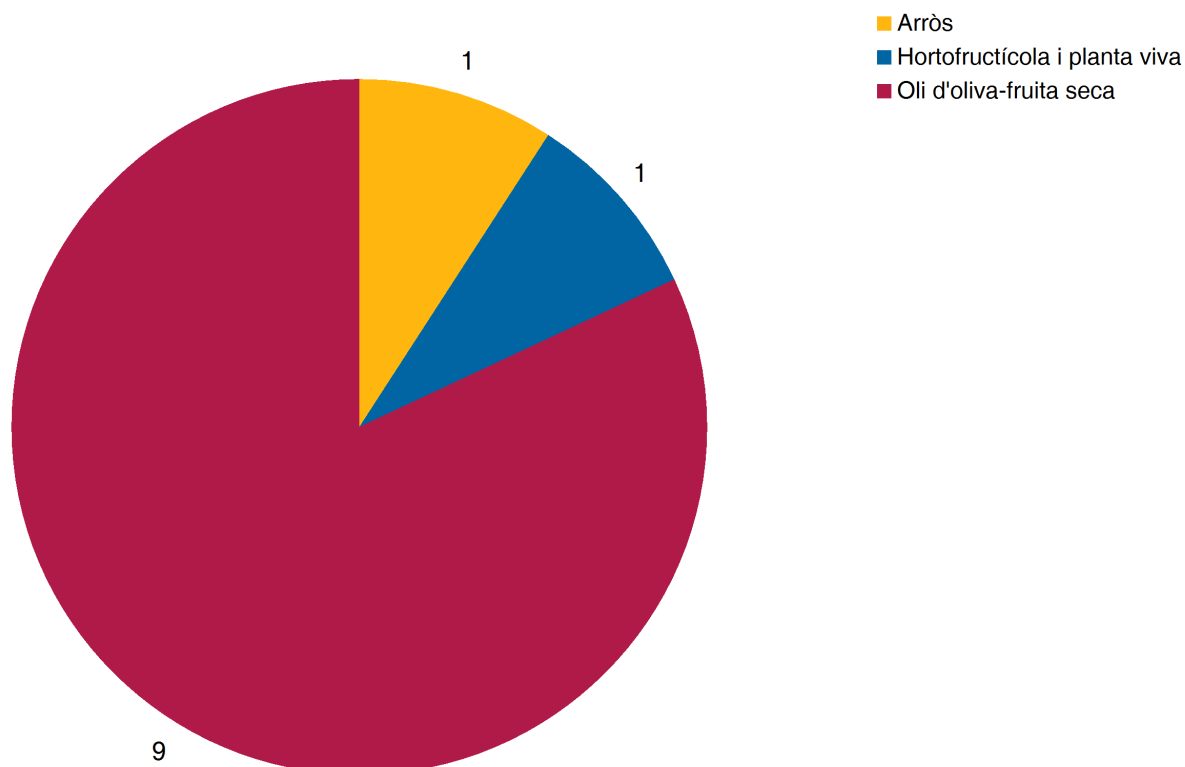
Taula 105. Evolució del pes en relació amb el conjunt de la demarcació territorial de les Terres de l'Ebre (%) de la comarca del Montsià de diferents magnituds entre 2008 i 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012	Increment recent	Increment històric
Cooperatives agràries	21,7	22,7	24,4	24,4	25,0	2,3%	15,0%
Cooperatives agràries primer grau	22,2	22,7	22,7	22,7	23,3	2,3%	4,7%
Cooperatives agràries segon grau	0,0	0,0	100,0	100,0	100,0	0,0%	-
Ocupats	34,0	36,6	36,8	37,2	33,4	-10,4%	-1,9%
Socis	36,7	37,1	32,9	34,3	38,9	13,4%	5,9%
Socis productors	-	29,0	30,8	30,4	31,1	2,1%	-
Facturació	44,6	39,7	42,7	42,2	-	-	-

El total de cooperatives i les de primer grau presenten en els últims anys una evolució creixent, essent més del 20% sobre el conjunt de les Terres de l'Ebre, mentre que l'única cooperativa de segon grau, incorporada el 2010, de la demarcació de les Terres de l'Ebre es distribueix al Montsià. El percentatge d'ocupats és més del 30% sobre el total i els socis i socis productors presenten unes dades favorables si es comparen amb la resta de comarques de les Terres de l'Ebre essent més del 30% en ambdós casos. El pes de la facturació de les cooperatives del Montsià es redueix el 2009, però s'observa una evolució positiva el següent any, essent més del 40% sobre el conjunt de les Terres de l'Ebre.

Distribució per activitat productiva principal

Gràfic 34. Nombre de cooperatives segons l'orientació productiva principal a la comarca del Montsià a 2012.

Durant el 2012, de les 11 cooperatives de la comarca del Montsià, un 81,8% tenen l'orientació productiva principal d'oli d'oliva i fruita seca i un 9,1% d'arròs i d'hortofructícola i planta viva.

El volum de producció

Taula 106. Volums comercialitzats equivalents en les cooperatives de la demarcació territorial de les Terres de l'Ebre de la comarca del Montsià (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Arròs pellofa/paddy, sense subproductes (kg)	71.351.064	53.302.607	69.061.527	57.012.536	-17,4%	-20,1%
Cítric (kg)	22.336.062	24.047.498	25.211.453	17.988.229	-28,7%	-19,5%
Oli d'oliva (kg)	10.026.718	9.638.511	4.322.435	10.888.346	151,9%	8,6%
Ametlla (kg closca)	380	1.195	-	-	-	-
Garrofa (kg llegum sencera)	1.032.858	723.315	820.657	1.325.858	61,6%	28,4%

Els volums comercialitzats en les cooperatives d'arròs, cítric i ametlla mostren una tendència decreixent, destacant l'ametlla que a partir de la campanya 2009/2010 no es va comercialitzar. El volum comercialitzat d'oli d'oliva és variable però amb una tendència a l'alça. La garrofa, presenta unes xifres favorables, amb un increment recent del 151,9% i del 61,6%, respectivament.

Taula 107. Imports comercialitzats (€) en les cooperatives de la demarcació territorial de les Terres de l'Ebre de la comarca del Montsià (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Arròs pellofa/paddy, sense subproductes	28.754.340	26.780.238	24.810.418	22.814.326	-8,0%	-20,7%
Cítric	10.956.749	9.787.778	11.997.500	15.445.352	28,7%	41,0%
Oli d'oliva	22.644.556	15.849.331	7.745.578	17.433.685	125,1%	-23,0%
Ametlla	239	1.036	-	-	-	-
Garrofa	330.108	194.145	150.843	258.271	71,2%	-21,8%

Cal destacar les cooperatives de cítrics que, tot i la davallada del volum de comercialització, presenten uns imports comercialitzats amb tendència a l'alça; contràriament les d'oli d'oliva i garrofa mostren un decrement històric del 23,0% i del 21,8%, respectivament, recuperant-se favorablement en la darrera campanya.

Les cooperatives amb un import comercialitzat superior són les d'arròs amb un 47,8% sobre el total, a continuació les d'oli d'oliva amb un 29,5% i les de cítrics amb un 22,3%.

Conclusions

La situació econòmica del Montsià presenta una tendència a la baixa, malgrat incrementar-se el nombre de cooperatives, el volum de facturació i la seva mitjana per cooperativa es redueix de manera considerable en els darrers anys.

Les cooperatives del Montsià amb volum comercialitzat superior, respecte a la resta de comarques de les Terres de l'Ebre, són les d'arròs, cítrics, oli d'oliva i garrofa, destacant les cooperatives d'arròs que també obtenen l'import de comercialització més elevat en relació amb la resta de produccions del Montsià.

DIAGNOSI ECONOMICOFINANCERA

Dades generals

Taula 108. Evolució dels ingressos d'explotació (€) de les cooperatives del Montsià.

	2008	2009	2010	2011
Suma del grup	73.525.848	63.076.691	55.224.764	59.744.021
Nombre de cooperatives	11	11	11	11
Dada màxima	33.354.126	30.886.833	28.907.569	26.535.065
Dada mínima	595.948	526.745	324.493	351.387
Mitjana grup	6.684.168	5.734.245	5.020.433	5.431.275

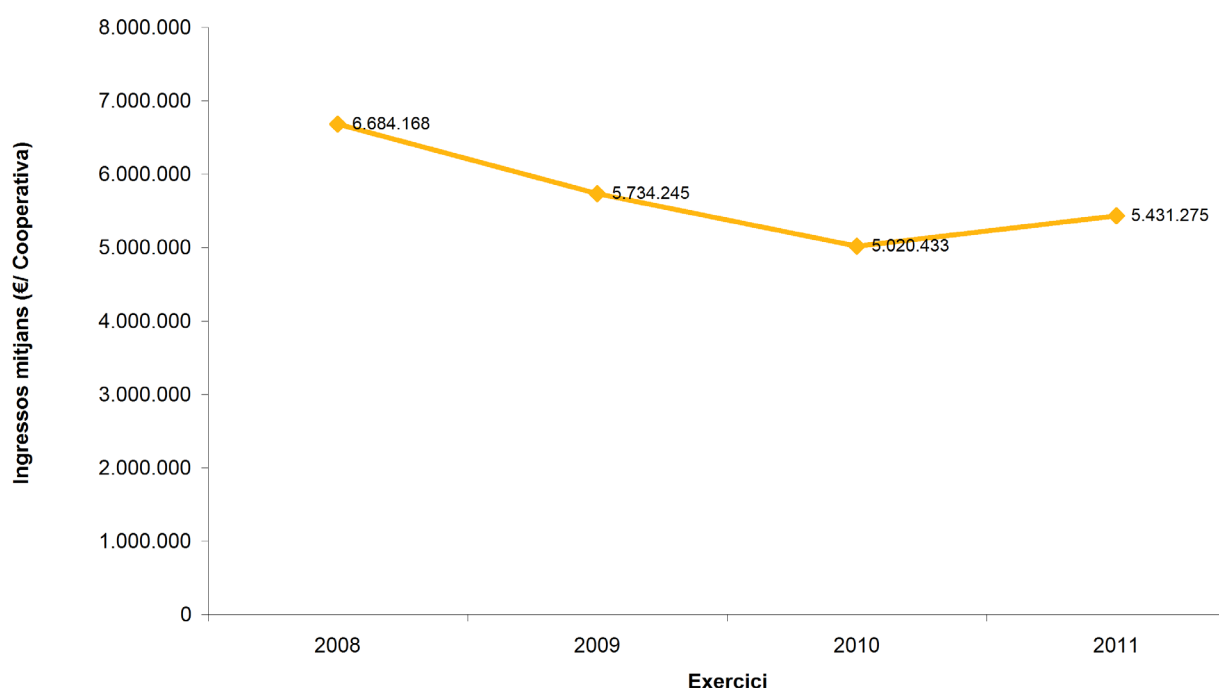
S'ha analitzat d'aquesta comarca les dades econòmiques d'un total d'11 cooperatives. La taula anterior reflecteix que és un grup en què hi conviuen societats amb dimensions molt diferents, entre 351.000 euros i 26,5 milions d'euros de facturació.

En volums comercialitzats, tal com es recull en l'apartat de diagnosi general, l'activitat principal és la d'arròs, seguida d'oli d'oliva i cítric.

Evolució de la xifra d'ingressos

Gràfic 35. Evolució dels ingressos d'explotació mitjans de les cooperatives del Montsià (€/cooperativa).

Els ingressos d'explotació en les cooperatives del Montsià s'han reduït al voltant d'un 25% entre el 2008 i el 2009, passant de 6.684.168 euros a 5.020.433 euros. L'any 2011 es recuperen i arriben als 5.431.275 euros.

Principals ràtios economicofinanceres

Taula 109. Ràtios de les cooperatives del Montsià.

Ràtio	Determinació	Llindar favorable	2008	2009	2010	2011
Finançament actiu no corrent amb Patrimoni net	Patrimoni net / Actiu no corrent	>50%	41,2%	43,6%	45,8%	44,2%
Finançament actiu corrent amb fons permanents	Fons permanents / Actiu no corrent	>100%	109,9%	106,7%	114,3%	109,3%
Fons de maniobra real	Actiu corrent - passiu corrent	Positiu	2.256.535	1.574.060	3.182.045	2.208.288
Endeutament	Passius / Total actiu	50-60%	81,3%	79,2%	77,2%	77,1%
Qualitat del deute (deute a curt / deute total)	Passiu corrent / Passius		61,5%	62,0%	55,8%	56,4%
Deute procedent dels socis	Deutes amb socis/Passius		27,4%	27,2%	33,9%	57,4%
Cash flow	Resultat + amortitzacions +/- Provisions - Subvencions de capital	Positiu	2.085.755	1.606.557	1.002.726	1.777.129
Capacitat de devolució	Cash flow / Passius	Positiu	0,05	0,04	0,03	0,05
Autonomia	Patrimoni net / Actiu		18,7%	20,8%	22,8%	22,9%
Liquiditat	Actiu corrent / Passiu corrent	1-1,5	1,1	1,1	1,2	1,1
Tresoreria	Disponible + realitzable / Passiu corrent	>0,8	0,8	0,6	0,8	0,7
Disponibilitat	Disponible / Passiu corrent	0,1-0,3	0,1	0,1	0,0	0,0
Capacitat d'autofinançament	Cash flow / Vendes	Positiu	0,03	0,03	0,02	0,03
% d'utilització dels recursos de la secció de crèdit per finançar la cooperativa		<50%	5,4%	6,1%	7,6%	9,7%

Analitzant el finançament dels actius no corrents s'observa que han estat correctament finançats amb fons permanents i el fons de maniobra és positiu en tots els anys. El nivell d'endeutament se situa entre un 15% i un 20%, per sobre del que es pot considerar acceptable, tot i que el *cash flow* generat és més que suficient per fer front a les obligacions, tant a llarg com a curt termini.

Una part important del deute procedeix dels socis, entre un 18% i un 21% en forma d'aportacions de capital i la resta per altres tipus de deutes.

Una altra font de finançament és la secció de crèdit, però en aquesta comarca no s'utilitza excessivament, en tot cas menys d'un 10% dels dipòsits de les seccions de crèdit del Montsià es destinen a finançar les necessitats de les cooperatives.

Pel que fa a la liquiditat d'aquestes cooperatives es constata que amb els actius corrents poden fer front als deutes a curt termini, però si s'observa la ràtio de tresoreria es detecta una alerta que la empresa durant els anys 2009 i 2011 no ha arribat al mínim desitjat. Aquestes cooperatives han patit problemes de liquiditat per no tenir actius líquids suficients per fer front als pagaments.

Conclusions

Els ingressos mitjans de les cooperatives del Montsià han patit una reducció durant el període 2008 a 2010, tot i que partir de 2011 han començat a recuperar-se.

Els actius no corrents han estat finançats amb fons permanents, la xifra del deute és força elevada tot i que una gran part del deute és amb socis i les ràtios de tresoreria mostren problemes de liquiditat.

LES COOPERATIVES DE LA RIBERA D'EBRE

DIAGNOSI GENERAL

Xifres bàsiques a tenir presents

Taula 110. Evolució de diferents magnituds de les cooperatives de la comarca de la Ribera d'Ebre de la demarcació territorial de les Terres de l'Ebre entre 2008 i 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012	Increment recent	Increment històric
Cooperatives agràries	14	12	12	12	10	-16,7%	-28,6%
Cooperatives agràries primer grau	13	12	12	12	10	-16,7%	-23,1%
Cooperatives agràries segon grau	1	0	0	0	0	-	-100,0%
Ocupats (nombre)	188	166	165	156	149	-4,5%	-20,7%
Ocupats (mitjana cooperativa)	13	14	14	13	15	14,6%	11,0%
Socis (nombre)	2.202	1.975	1.911	1.870	1.761	-5,8%	-20,0%
Socis productors (nombre)	-	506	1.144	873	786	-10,0%	-
Membres del consell rector (mitjana cooperativa)	10	11	10	10	10	3,7%	2,0%
Facturació (€)	10.994.682	9.631.679	9.580.091	10.207.548	-	6,5%	-7,2%
Facturació (€/cooperativa)	785.334	802.640	798.341	850.629	-	6,5%	8,3%

Les cooperatives de la Ribera d'Ebre disminueixen el 2009 a conseqüència de la reducció d'una cooperativa de primer i una de segon grau, i es mantenen estables fins el 2011; el 2012 minven un 16,7%. Els ocupats i els socis mostren una tendència a la baixa, els socis productors tot i que augmenten un 126,1% el 2010 posteriorment disminueixen progressivament i la mitjana de membres del consell rector per cooperativa és de 10, exceptuant el 2009 que és d'11. El volum de facturació i la facturació mitjana es redueix en els primers anys però s'incrementa un 6,5% el 2011 en relació amb el 2010.

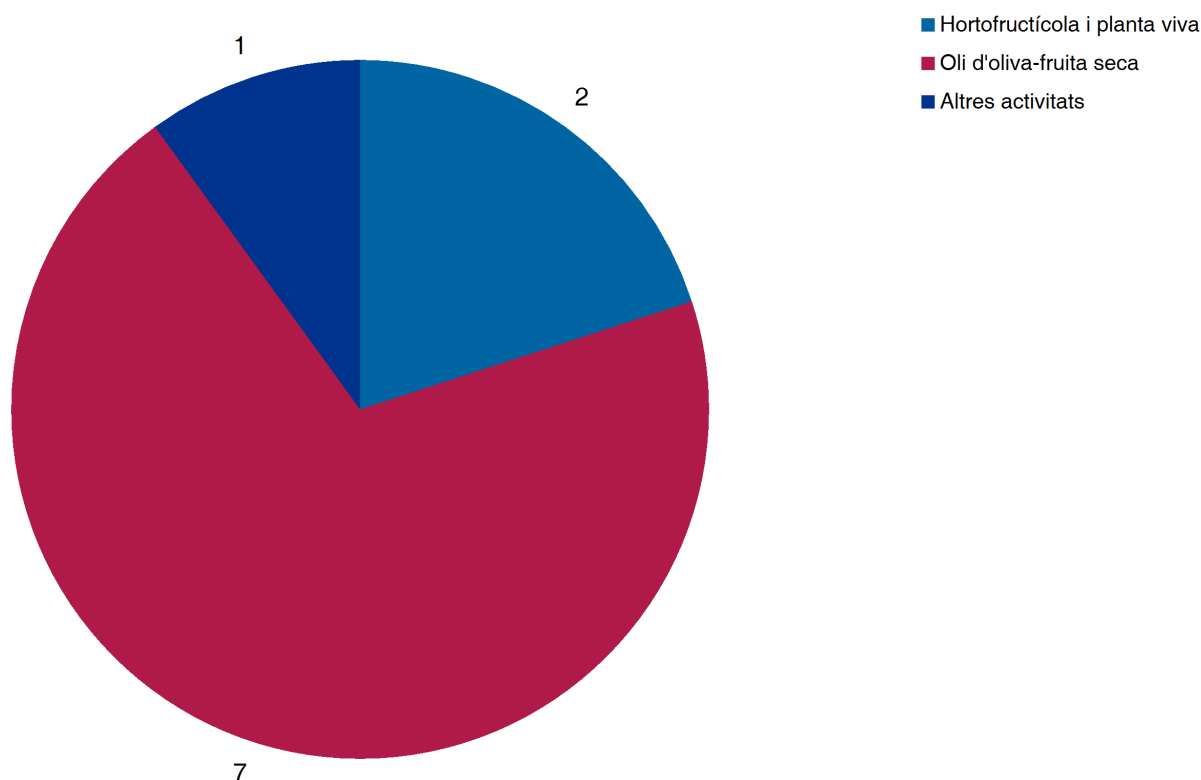
Taula 111. Evolució del pes en relació amb el conjunt de la demarcació territorial de les Terres de l'Ebre (%) de la comarca de Ribera d'Ebre de diferents magnituds entre 2008 i 2012

	2008	2009	2010	2011	2012	Increment recent	Increment històric
Cooperatives agràries	30,4	27,3	26,7	26,7	22,7	-14,8%	-25,3%
Cooperatives agràries primer grau	28,9	27,3	27,3	27,3	23,3	-14,7%	-19,5%
Cooperatives agràries segon grau	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-100,0%
Ocupats	18,2	16,9	16,9	16,4	14,3	-12,9%	-21,6%
Socis	11,9	10,8	9,5	10,0	10,7	7,1%	-10,7%
Socis productors	-	7,2	12,8	9,7	8,8	-9,2%	-
Facturació	7,1	6,3	7,1	6,8	-	-	-

El pes del total de cooperatives i les de primer grau es redueix en relació amb el conjunt de les Terres de l'Ebre en els últims anys. L'única cooperativa de segon grau de les Terres de l'Ebre va deixar d'existir l'any 2009 en participar en un procés de fusió. El pes dels ocupats evoluciona de forma decreixent passant d'un 18% el 2008 a un 14% el 2012, el dels socis a partir de l'any 2009 es mostra força estable, representant el 10% i el dels socis productors s'incrementa el 2010 i es redueix en els anys posteriors. El percentatge de la facturació de les cooperatives de la Ribera d'Ebre és baix respecte al volum de cooperatives, essent entre el 6% i el 7% sobre el total de les Terres de l'Ebre.

Distribució per activitat productiva principal

Gràfic 36. Nombre de cooperatives segons l'orientació productiva principal a la comarca de la Ribera d'Ebre a 2012.

De les 10 cooperatives de la comarca de la Ribera d'Ebre analitzades, l'any 2012 un 70% tenen com orientació productiva principal l'oliva i la fruita seca, un 20% l'hortofructícola i planta viva i un 10% altres activitats.

El volum de producció

Taula 112. Volums comercialitzats equivalents en les cooperatives de la demarcació territorial de les Terres de l'Ebre a la comarca de la Ribera d'Ebre (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Fruita de llavor (kg)	72.000	90.883	41.395	51.828	25,2%	-28,0%
Fruita de pinyol (kg)	7.271.100	7.927.243	6.861.626	8.032.017	17,1%	10,5%
Oli d'oliva (kg)	674.558	929.557	878.105	1.019.599	16,1%	51,2%
Ametlla (kg closca)	301.001	159.827	582.007	363.401	-37,6%	20,7%
Avellana (kg closca)	11.545	52.464	24.403	36.242	48,5%	213,9%
Vi (hl)	7.109	7.972	8.481	9.816	15,7%	38,1%

En l'evolució del volum comercialitzat de les cooperatives de la Ribera d'Ebre destaca l'increment històric del 213,9% d'avellana i el 51,2% d'oli d'oliva; en canvi la comercialització de fruita de llavor presenta una davallada del 28,0%.

En la darrera campanya, exceptuant les cooperatives d'ametlla, s'observa una tendència a l'alça en totes les produccions, en el cas de les cooperatives d'avellana i fruita de llavor s'observa un increment recent del 48,5% i del 25,2%, respectivament.

Taula 113. Imports comercialitzats (€) en les cooperatives de la demarcació territorial de les Terres de l'Ebre a la comarca de la Ribera d'Ebre (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Fruita de llavor	36.053	36.754	28.311	26.925	-4,9%	-25,3%
Fruita de pinyol	4.464.251	4.911.911	5.330.806	5.719.371	7,3%	28,1%
Oli d'oliva	2.080.111	2.330.087	2.120.284	2.407.923	13,6%	15,8%
Ametlla	301.262	117.016	379.202	271.276	-28,5%	-10,0%
Avellana	21.259	50.597	34.169	50.812	48,7%	139,0%
Vi	530.718	546.479	452.083	511.932	13,2%	-3,5%

En les darreres campanyes, les cooperatives vitivinícoles i d'ametlla mostren una davallada de l'import comercialitzat, tot i que el seu volum de vendes ha estat favorable. Les cooperatives que presenten unes millors xifres són les de fruita de pinyol i d'oli d'oliva.

Les cooperatives de fruita de pinyol i d'oli d'oliva representen un 90,4% de l'import total comercialitzat, mentre que les de fruita de llavor i d'avellana són les que obtenen les xifres més baixes.

Conclusions

A la comarca de la Ribera d'Ebre s'ha reduït el nombre de cooperatives i el volum de facturació però, per contra, s'ha incrementat la facturació mitjana per cooperativa atès que proporcionalment el descens de la facturació és menor que el de les cooperatives.

Les cooperatives de fruita dolça de la Ribera d'Ebre mantenen el lideratge de comercialització en relació amb el conjunt de cooperatives de les Terres de l'Ebre, quant a les de fruita de llavor i de pinyol, són aquestes últimes juntament amb les cooperatives d'oli d'oliva les que presenten un import comercialitzat superior en relació amb la resta de produccions de la comarca.

DIAGNOSI ECONOMICOFINANCERA

Dades generals

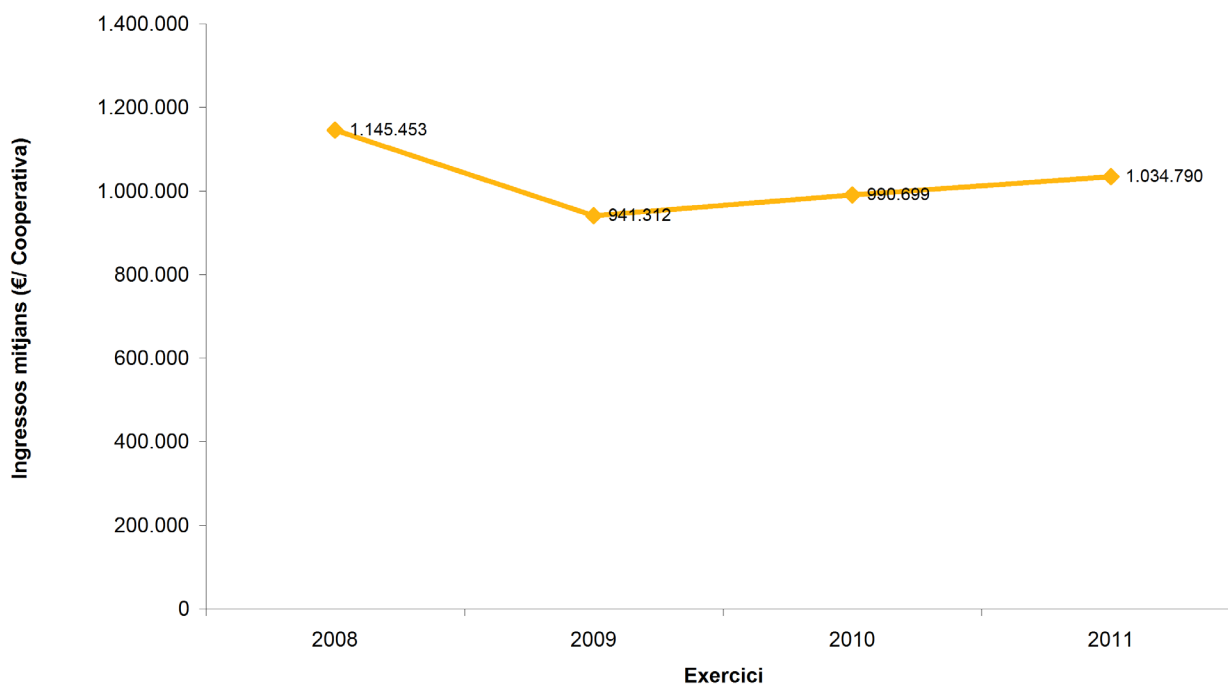
Taula 114. Evolució dels ingressos d'exploració (€) de les cooperatives de la Ribera d'Ebre.

	2008	2009	2010	2011
Suma del grup	10.309.075	8.471.808	8.916.291	9.313.106
Nombre de cooperatives	9	9	9	9
Dada màxima	5.896.587	4.536.799	4.941.727	5.395.748
Dada mínima	51.369	35.661	37.420	155.268
Mitjana grup	1.145.453	941.312	990.699	1.034.790

El nombre de cooperatives de la comarca de la Ribera d'Ebre que formen part d'aquest estudi és de 9. Els seus ingressos d'exploració oscil·len entre els 155.000 euros i els 5,4 milions d'euros.

Evolució de la xifra d'ingressos

Gràfic 37. Evolució dels ingressos d'exploració mitjans de les cooperatives de la Ribera d'Ebre (€/cooperativa).

Els ingressos d'exploració mitjans en les cooperatives de la Ribera d'Ebre s'han reduït, aproximadament, un 18% entre l'any 2008 i el 2009, passant d'1.145.453 euros a 941.312 euros, posteriorment han augmentat lentament fins arribar al 1.034.790 euros l'any 2011.

Principals ràtios economicofinanceres

Taula 115. Ràtios de les cooperatives de la Ribera d'Ebre.

Ràtio	Determinació	Llindar favorable	2008	2009	2010	2011
Finançament actiu no corrent amb Patrimoni net	Patrimoni net / Actiu no corrent	>50%	57,2%	50,3%	54,7%	52,9%
Finançament actiu corrent amb fons permanents	Fons permanents / Actiu no corrent	>100%	113,3%	128,7%	128,3%	126,5%
Fons de maniobra real	Actiu corrent - passiu corrent	Positiu	596.902	1.247.716	1.189.448	1.049.300
Endeutament	Passius / Total actiu	50-60%	75,1%	75,3%	75,0%	74,2%
Qualitat del deute (deute a curt / deute total)	Passiu corrent / Passius		67,5%	48,8%	55,1%	51,6%
Deute procedent dels socis	Deutes amb socis/Passius		26,4%	27,6%	29,2%	52,6%
Cash flow	Resultat + amortitzacions +/- Provisions - Subvencions de capital	Positiu	191.446	11.960	401.499	305.562
Capacitat de devolució	Cash flow / Passius	Positiu	0,02	0,00	0,06	0,05
Autonomia	Patrimoni net / Actiu		24,9%	24,7%	25,0%	25,8%
Liquiditat	Actiu corrent / Passiu corrent	1-1,5	1,1	1,4	1,3	1,3
Tresoreria	Disponible + realitzable / Passiu corrent	>0,8	0,8	0,9	0,9	0,9
Disponibilitat	Disponible / Passiu corrent	0,1-0,3	0,2	0,1	0,3	0,3
Capacitat d'autofinançament	Cash flow / Vendes	Positiu	0,02	0,00	0,05	0,03
% d'utilització dels recursos de la secció de crèdit per finançament de la cooperativa	crèdits entre seccions / Dipòsits de la secció de crèdit	<50%	8,2%	5,9%	5,8%	4,5%

Pel que fa al finançament de l'actiu no corrent s'observa que aquest ha estat finançat de forma òptima atès que s'han utilitzat majoritàriament fons permanents per al seu finançament.

De l'endeutament, s'observa que la mitjana de cooperatives de la Ribera d'Ebre presenten en els seus balanços un exigible entre el 70% i el 80% en relació amb el total de l'actiu, el valor òptim d'aquesta ràtio se situaria com a màxim en el 60%, això vol dir que el nivell de deutes és excessiu. Ara bé, una bona part d'aquest deute procedeix dels propis socis, entre un 17% i un 20% dels exigibles són deutes comercials amb socis i, entre un 5% i un 8%, correspon a les aportacions al capital classificades en el passiu no corrent.

A més, una altra font de finançament són els recursos de la secció de crèdit. El grup d'utilització en aquestes cooperatives no és gaire elevat i a més s'ha reduït el termini analitzat.

Malgrat l'excessiu deute aquestes cooperatives no presenten problemes de liquiditat ni de disponibilitat, totes dues ràtios es troben dins dels nivells òptims i, per tant, poden assumir sense problemes les seves obligacions.

Conclusions

Les cooperatives de la Ribera d'Ebre van patir una davallada dels ingressos l'any 2009, recuperant-se durant el 2011, però sense arribar al nivell de l'any 2008.

Aquestes cooperatives es troben excessivament endeutades però disposen de suficient *cash flow* per fer-se'n càrrec dels deutes.

LES COOPERATIVES DE LA TERRA ALTA

DIAGNOSI GENERAL

Xifres bàsiques a tenir presents

Taula 116. Evolució de diferents magnituds de les cooperatives de la Terra Alta de la demarcació territorial de les Terres de l'Ebre entre 2008 i 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012	Increment recent	Increment històric
Cooperatives agràries	11	11	11	11	11	0,0%	0,0%
Cooperatives agràries primer grau	11	11	11	11	11	0,0%	0,0%
Cooperatives agràries segon grau	0	0	0	0	0	-	-
Ocupats (nombre)	97	98	97	99	98	-1,0%	1,0%
Ocupats (mitjana cooperativa)	9	9	9	9	9	-1,0%	1,0%
Socis (nombre)	2.026	2.072	2.084	2.254	2.193	-2,7%	8,2%
Socis productors (nombre)	-	905	1.460	1.458	1.464	0,4%	-
Membres del consell rector (mitjana cooperativa)	11	11	11	11	11	-3,2%	-1,6%
Facturació (€)	18.384.046	18.828.535	17.351.894	16.192.926	-	-6,7%	-11,9%
Facturació (€/cooperativa)	1.671.277	1.711.685	1.577.445	1.472.084	-	-6,7%	-11,9%

El conjunt de les cooperatives i les de primer grau de la comarca de la Terra Alta es mantenen constants en els darrers anys. Els ocupats mostren unes xifres estables amb una mitjana per cooperativa de 9 treballadors, els socis s'incrementen fins el 2011 amb una lleugera reducció del 2,7% l'any 2012 i els socis productors augmenten un 61,3% el 2011 respecte a 2010. La mitjana del consell rector és d'11 membres per cooperativa, i la facturació i la seva mitjana s'incrementa durant el 2009 però, posteriorment, es redueix, amb un increment històric de l'11,9%

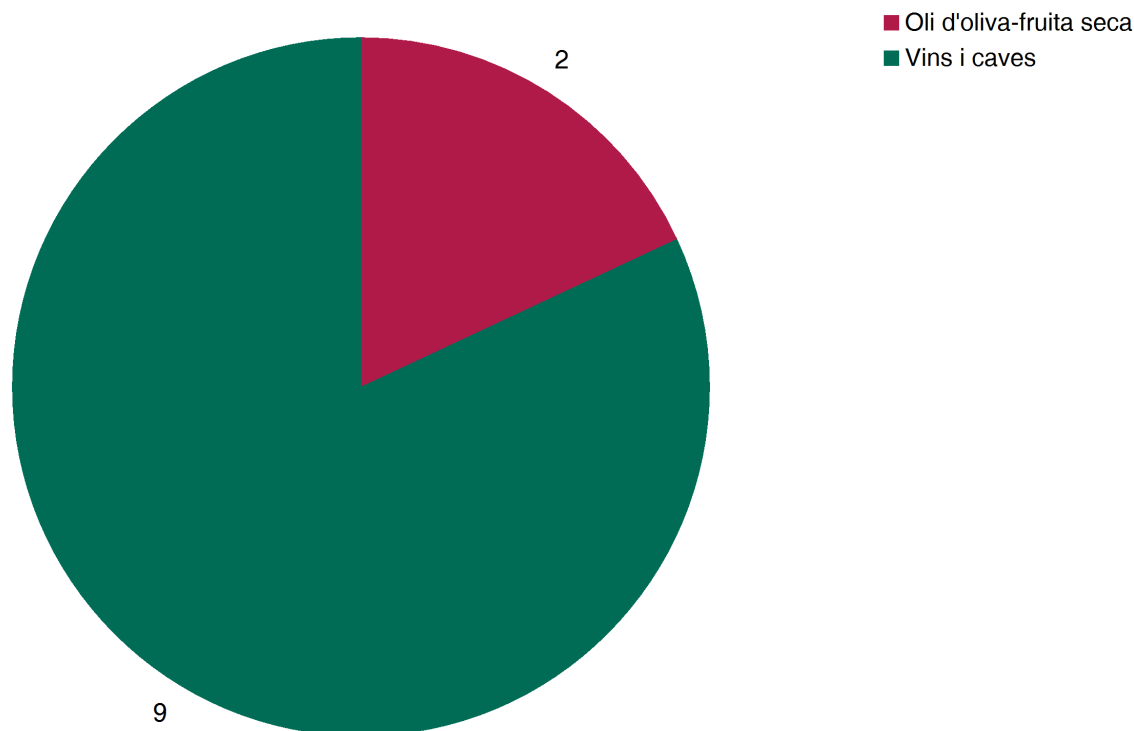
Taula 117. Evolució del pes en relació amb el conjunt de la demarcació territorial de les Terres de l'Ebre (%) a la comarca de la Terra Alta de diferents magnituds entre 2008 i 2012.

	2008	2009	2010	2011	2012	Increment recent	Increment històric
Cooperatives agràries	23,9	25,0	24,4	24,4	25,0	2,3%	4,5%
Cooperatives agràries primer grau	24,4	25,0	25,0	25,0	25,6	2,3%	4,7%
Cooperatives agràries segon grau	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
Ocupats	9,4	10,0	9,9	10,4	9,4	-9,7%	0,0%
Socis	11,0	11,4	10,3	12,0	13,3	10,7%	20,8%
Socis productors	-	12,8	16,3	16,2	16,4	1,2%	-
Facturació	12,8	11,0	13,1	10,7	-	-	-

El total de cooperatives i les de primer grau representen, aproximadament, un 25% sobre el conjunt de la demarcació de les Terres de l'Ebre, amb un increment històric del 4,5% i del 4,7%, respectivament. Els ocupats oscil·len entre el 9% i el 10% segons la campanya, els socis i socis productors augmenten la seva representació cada any i el pes de la facturació s'incrementa el 2010 però es redueix el 2009 i 2011, essent el 12% en relació amb el total.

Distribució per activitat productiva principal

Gràfic 38. Nombre de cooperatives segons l'orientació productiva principal a la comarca de la Terra Alta a 2012.

Durant el 2012, de les 11 cooperatives concentrades a la comarca de la Terra Alta, un 81,8% tenen l'orientació productiva principal de vins i caves i el 18,2% restant d'oli d'oliva i fruita seca.

El volum de producció

Taula 118. Volums comercialitzats equivalents en les cooperatives de la demarcació territorial de les Terres de l'Ebre a la comarca de la Terra Alta (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Fruita de pinyol (kg)	314.558	364.672	268.673	341.602	27,1%	8,6%
Oli d'oliva (kg)	345.001	300.832	527.237	547.372	3,8%	58,7%
Ametlla (kg closca)	2.214.489	1.076.058	2.943.854	1.635.820	-44,4%	-26,1%
Avellana (kg closca)	24.764	89.463	46.189	139.332	201,7%	462,6%
Vi (hl)	207.778	209.757	193.603	170.023	-12,2%	-18,2%

Del 2007 al 2011, les cooperatives amb un creixement més important del volum comercialitzat són les d'avellana i oli d'oliva, amb un increment històric del 462,6% i 58,7%, respectivament; per contra, les cooperatives d'ametlla i vi mostren una davallada destacable en la comercialització dels seus productes.

Taula 119. Imports comercialitzats (€) en les cooperatives de la demarcació territorial de les Terres de l'Ebre a la comarca de la Terra Alta (campanyes 2007/2008 a 2010/2011).

PRODUCCIÓ EQUIVALENT	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	Increment recent	Increment històric
Fruita de pinyol	217.241	192.234	202.384	239.170	18,2%	10,1%
Oli d'oliva	1.099.796	893.000	1.252.406	1.162.673	-7,2%	5,7%
Ametlla	1.783.598	775.635	1.792.015	1.252.765	-30,1%	-29,8%
Avellana	74.844	79.038	62.241	95.417	53,3%	27,5%
Vi	11.502.782	10.674.777	9.470.794	9.113.940	-3,8%	-20,8%

Les cooperatives amb una reducció del l'import comercialitzat són les mateixes que s'han vist afectades per una disminució de la comercialització, essent les d'ametlla i vi, que mostren un decrement històric del 29,8% i del 20,8%, respectivament. D'altra banda, les cooperatives de fruita de pinyol i d'avellana presenten un augment de l'import comercialitzat i les d'oli d'oliva mostren una reducció del 7,1% en l'última campanya respecte a 2009/2010.

Les cooperatives de vi són les que tenen un import comercialitzat més elevat, representant un 78,5% sobre el total.

Conclusions

Les cooperatives de la comarca de la Terra Alta es mantenen en nombre però redueixen gradualment tant el volum de facturació com la facturació mitjana per cooperativa.

A la Terra Alta les cooperatives vitivinícoles i de fruita seca (destacant les d'avellana i d'ametlla), són les que presenten un volum comercialitzat superior en relació amb la resta de cooperatives de les Terres de l'Ebre, mentre que són les del vi, i en menor mesura les d'oli d'oliva i ametlla, les que obtenen els imports comercialitzats més elevats en relació amb les altres produccions de la Terra Alta.

DIAGNOSI ECONOMICOFINANCERA

Dades generals

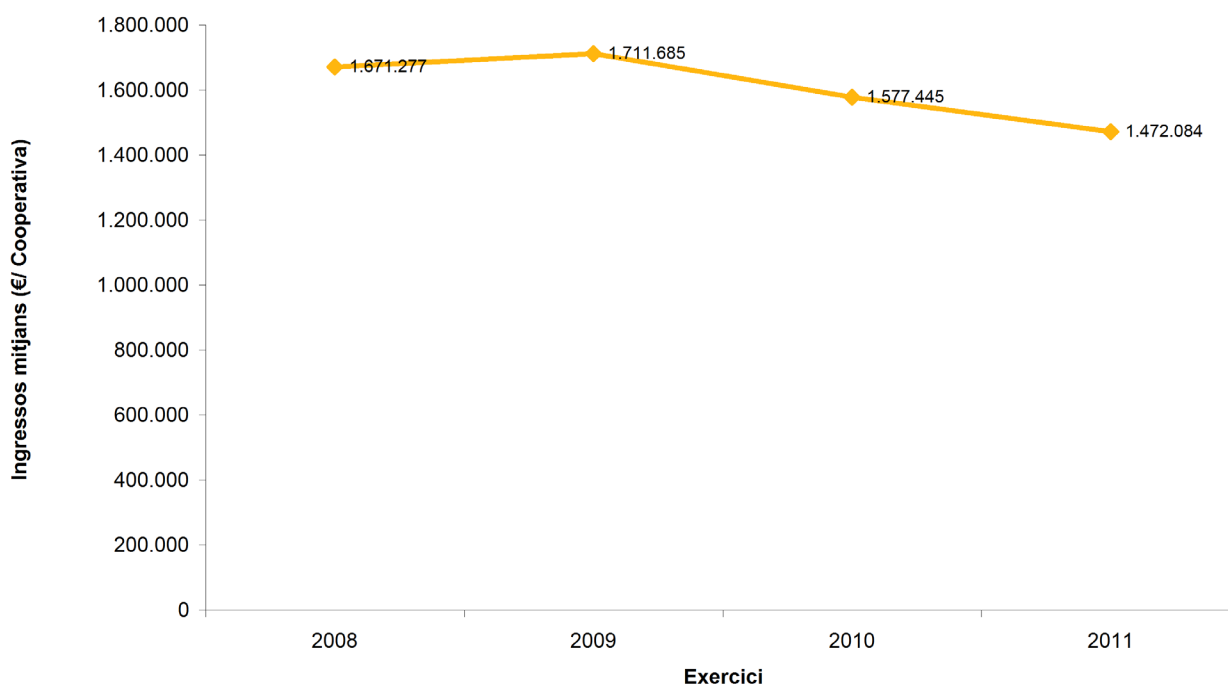
Taula 120. Evolució dels ingressos d'exploració (€) de les cooperatives de la Terra Alta.

	2008	2009	2010	2011
Suma del grup	18.384.046	18.828.535	17.351.894	16.192.926
Nombre de cooperatives	11	11	11	11
Dada màxima	4.752.296	5.247.624	3.683.171	3.697.846
Dada mínima	322.937	257.158	271.043	265.101
Mitjana grup	1.671.277	1.711.685	1.577.445	1.472.084

El nombre de cooperatives de la comarca de la Terra Alta que formen part de l'àmbit d'aquest estudi és d'11. D'aquestes 11 cooperatives la que més factura té uns ingressos d'exploració de 3,7 milions d'euros i la que menys de 265.000 euros. Són per tant empreses de petita dimensió

Evolució de la xifra d'ingressos

Gràfic 39. Evolució dels ingressos d'exploració mitjans de les cooperatives de la Terra Alta (€/cooperativa).

Els ingressos d'exploració mitjans de les cooperatives de la Terra Alta, augmenten passant d'1.671.277 d'euros l'any 2008 a 1.711.685 d'euros l'any 2009. A partir d'aquí durant els dos anys següents han anat decreixent fins arribar el 2011 a 1.472.084 d'euros, un 14% menys que l'any 2009. En l'apartat d'anàlisi general s'ha constatat que la reducció en la producció principal, és a dir vi, en el període 2007/2008 ha estat del 18%.

Principals ràtios economicofinanceres

Taula 121. Ràtios de les cooperatives de la Terra Alta.

Ràtio	Determinació	Llindar favorable	2008	2009	2010	2011
Finançament actiu no corrent amb Patrimoni net	Patrimoni net / Actiu no corrent	>50%	45,5%	47,3%	47,6%	52,9%
Finançament actiu corrent amb fons permanents	Fons permanents / Actiu no corrent	>100%	89,1%	86,1%	124,9%	127,5%
Fons de maniobra real	Actiu corrent - passiu corrent	Positiu	-1.537.656	-1.878.815	2.926.482	3.217.251
Endeutament	Passius / Total actiu	50-60%	74,4%	73,7%	75,6%	74,0%
Qualitat del deute (deute a curt / deute total)	Passiu corrent / Passius		67,0%	70,7%	47,4%	50,5%
Deute procedent dels socis	Deutes amb socis/ Passius		7,4%	7,4%	12,0%	17,2%
Cash flow	Resultat + amortitzacions +/- Provisions - Subvencions de capital	Positiu	112.725	768.170	632.934	870.768
Capacitat de devolució	Cash flow / Passius	Positiu	0,01	0,04	0,04	0,05
Autonomia	Patrimoni net / Actiu		25,6%	26,3%	24,4%	26,0%
Liquiditat	Actiu corrent / Passiu corrent	1-1,5	0,9	0,9	1,4	1,4
Tresoreria	Disponible + realitzable / Passiu corrent	>0,8	0,4	0,3	0,5	0,6
Disponibilitat	Disponible / Passiu corrent	0,1-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Capacitat d'autofinançament	Cash flow / Vendes	Positiu	0,01	0,04	0,04	0,05
% d'utilització dels recursos de la secció de crèdit per finançament de la cooperativa	Crèdits entre seccions / dipòsits secció de crèdit	<50%	32,7%	21,9%	29,8%	32,9%

Les ràtios de finançament dels actius no corrents mostren la insuficient quantitat de patrimoni net que disposen les cooperatives de la Terra Alta. També s'observa que els fons propis no són els adequats durant els anys 2008 i 2009, en canvi el 2010 i el 2011 això s'ha corregit probablement fent un traspàs de deute de curt termini a llarg termini. Així doncs, passen d'un fons de maniobra negatiu a un fons de maniobra positiu en els dos últims anys de l'anàlisi.

La ràtio de liquiditat durant els anys 2008 i 2009 es troba per sota del nivell òptim atès que l'actiu corrent és inferior al passiu corrent, en els dos últims anys també millora aquesta ràtio perquè el passiu corrent es veu significativament reduït.

En aquest grup s'utilitza un percentatge de dipòsits de la secció de crèdit més elevat per finançar l'activitat agrària que en la resta de grups de les terres de l'Ebre. No obstant, aquest percentatge no supera el 33% en cap dels anys.

Conclusions

Es pot concloure que les cooperatives de la Terra Alta presenten l'any 2009 uns ingressos superiors als dels altres anys, agafant una tendència de pèrdua d'ingressos durant els dos següents anys consecutius.

Pel que fa al deute, mostren un alt nivell d'exigible a curt termini respecte al llarg termini durant els dos primers anys, la qual cosa millora durant els dos anys següents, passant d'un fons de maniobra negatiu a positiu. En general totes les ràtios, excepte endeutament i disponibilitat, milloren en els dos darrers exercicis, mostrant una tendència positiva.

CONCLUSIONS GENERALS DE LES COOPERATIVES DE LES TERRES DE L'EBRE

DIAGNOSI GENERAL

En els últims anys a la demarcació territorial de les Terres de l'Ebre s'ha reduït el nombre de cooperatives, de socis i el volum de facturació, però s'han incrementat els ocupats i de manera considerable els socis productors.

Cal destacar que el pes de les cooperatives de les Terres de l'Ebre és inferior a les demarcacions Territorials de Lleida i Tarragona (excepte Terres de l'Ebre), representant aproximadament un 18% en relació amb el total de Catalunya.

A les Terres de l'Ebre les produccions principals són, des de la perspectiva de l'import comercialitzat: arròs, cítrics i oli d'oliva i, d'aquestes, les que més s'han incrementat han estat els cítrics.

DIAGNOSI ECONOMICOFINANCERA

En general, les cooperatives de les comarques de les Terres de l'Ebre es comporten de manera molt semblant a les de Tarragona. Els ingressos mitjans d'explotació són força variables durant els anys 2009 i 2010, però l'any 2011 tendeixen a créixer i recuperar els valors inicials.

Pel que fa als immobilitzats, s'ha seguit una bona política de finançament, atès que s'han obtingut, en general, amb fons permanents.

El nivell de deute és molt elevat encara que es genera un *cash flow* positiu que permet assumir la devolució dels deutes.

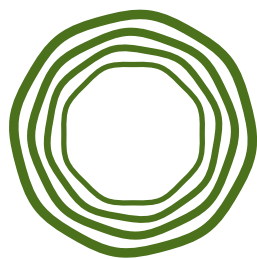
Amb la participació/col·laboració de:

Llicència de Creative Commons

Aquesta obra està subjecta a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 4.0 Internacional de Creative Commons

Edita:

**FEDERACIÓ DE
COOPERATIVES
AGRÀRIES
DE CATALUNYA**

BARCELONA
Casa de l'Agricultura
C. Ulldesona, 33, 3r
08038 – Barcelona
Telèfon 932 260 369
Fax 932 260 673
fcac@fcac.coop

LLEIDA
Mercolleida
Av. Tortosa, 2 - Oficina 25-27
25005 – Lleida
Telèfon 973 247 982
Fax 973 248 219
lleida@fcac.coop

www.cooperativesagraries.cat

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Agricultura, Ramaderia,
Pesca, Alimentació i Medi Natural**

Març 2014